

31/139

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 12

చెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ మార్చి నెల 9-వ తేది మంగళవారము

నెం. 265

సంపుటము ౧౨

శ్రీ క్రొదననామ సంవత్సరము, ఫాల్గుణమాస బహుళ దశమి ౧౦.

సంచిక ౩౬౫

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలవేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. మహాభాష పీఠీ చూచి కొనిన జానపదులుగదా.

అమృతాంజనము న కలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల తాపును,
సార్వభౌమనొప్పులు తొలగింపును, పోట్లబోగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి జేహమున
తారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

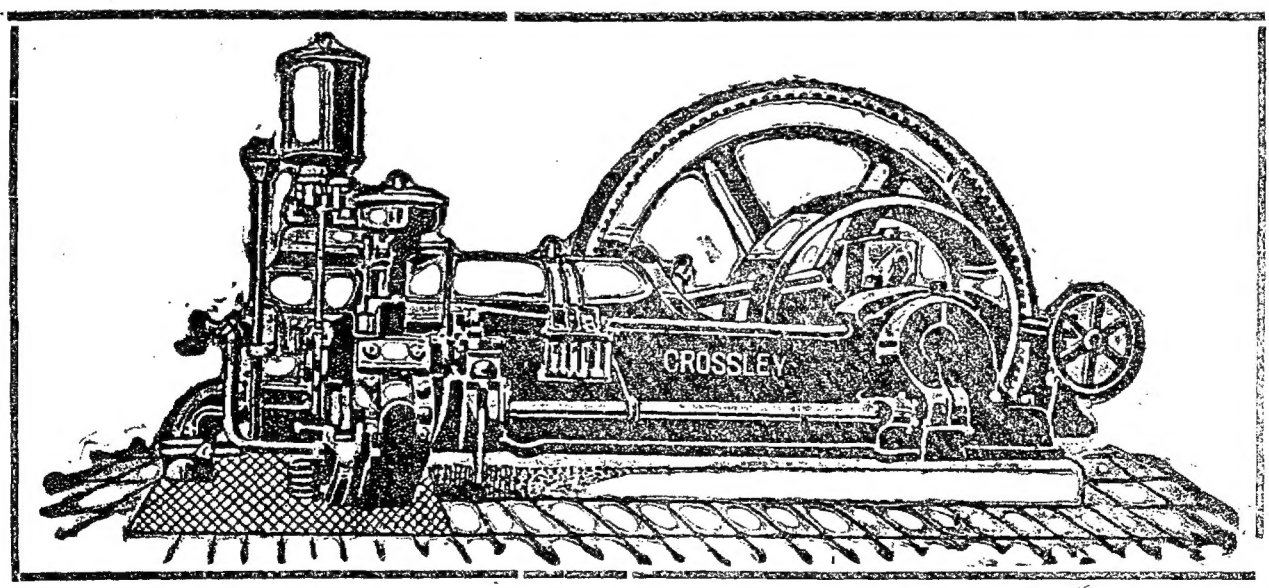
చక్కనిడబ్బీతో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగ్గి పి.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టిపీఠి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

క్రాస్లి గాను అండ్ ఆయిల ఎంజినులు

ప్రపంచమునందు మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవి, మితవ్యయముగలది.

మిక్కిల శ్రేష్ఠ
మైనరకము ఇం
టర్నల్ కంబస్ట
న్ ఎంజినులు త
యారు చేయుట
యందు 50 సం
వత్సరముల అను
భవము గలదు.

నూతన ఎంజిన్
రింగు శాస్త్రము
నందు తెలుపబడి
న ప్రకారము సరి
యైన ప్రైము
మూవరు మొద
లగు వాటి తొ
గలదు.

అనుభవము జాస్తిగానుండనవసరములేదు. మిక్కిలి సరసమైన నూనెనుపొయ్యికి ఉపయోగించ వచ్చును. మిక్కిలి మితవ్యయముగలది.

ఎంజినిర్లు, రైసుమిల్లు స్వంతదారులు, వ్యవసాయదారులు, యితరులు మాకు వ్రాయకోరెదము.

క్రాస్లి బ్రదర్స్, (లిమిటెడ్) 14, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

Crossley Bros, (Limited) 14, Broadway, Madras.

కౌను థియేటరు 2253

6-3-26 శనివారమునుండి 9-3-26 మంగళవారమువరకు ప్రదర్శనము 2 ప్రదర్శనములు 6-15 గం, రాత్రి 9-30 గం. శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 3-15 నిమిషములకు ప్రత్యేక మాటినీగలు.

మ ద న్ థి యే ట ర్సు లి మి టె డ్

ఆపెచ్చి బేరములోనున్న

అసమానమైన నక్షత్రము

అనిత స్టూఅర్టు

ను ప్రదర్శింతురు. మొదటిజాతీయ బొమ్మలు 6 రీల్సుగలవి. ఆపెతన జీవితమును 50,000 చాలర్లకు విక్రయించెను. గొప్పఆశ్చర్యమును గలుగించుద్రామా. "పంటగడికి వెనుక" హాస్యరసముగల 2 రీల్సుగలది

తెలియనిది తెలియును

హనుమంతుని అంజనము ఆశ్చర్యము! అద్భుతము!!

జరిగినది, జరుగుచున్నది, జరుగబోవునది మిగతా తెలుగువారు కష్టముగలదా? అట్లుండినచో ను ప్రసన్నమైన అంజనమును తెప్పించు కొనుడు. అది జరుగబోవు సంగతులను, కష్టిపోయిన బంధువుల వివరములు, దాచబడిన సాక్షులు, ఇతర లాభకరమైన విషయములు మొదలగు తెలుపును. నీవీమానెర గుణమందును. అన్నిభావలలోను సరియైన జవాబులిచ్చును. అంజనముతో పూర్తి వివరములు తెలుపబడును. 1 కి ధర రూ. 1-8-0 తపాలఖర్చు ప్రత్యేకము.

P.P. Katcham 2/174 Broadway MADRAS. S. U. Narayanachary & Co, Choukhamba-Benares 2650

మానగర్ అన్నిరకముల పట్టుబట్టులు, రుద్రాక్ష, బిడ్డలు ఆడదగిన సామానులు మొదలగునవి కొరినవారికి సరియైన ధరలకు వి. పి. మూలముగా పంపబడును. మంచి పట్టుబనియను 1 కి రూ. 7 నుంచి 10 వరకు రుద్రాక్ష 108 వుండేసరికి 1-కి అణాలు 6 నుంచి రూ. 10 లు. 82 పూసలుపున్న కంటి 1-కి అణాలు 8 నుంచి రూ. 10 లు గొరికంకరపూస 1-కి రూ. 8 1/2 నుంచి 25 వరకు 8, 9, 10, 11, 12, 18, 14 ముఖముల పూస 1-కి రూ. 2 నుంచి 80 లు పాత్రి పంచెలు 7, 8 మూర 1-కి రూ. 7 నుంచి 11 లు పట్టు పంచెలు మూర 10, 12, 1-కి రూ. 14 నుంచి 25 లు తెండుకూరు రకం చీరలు జరిపించేయబడినవి. 12, 16, 18 మూర మంచిరకం, రూ. 85 నుండి రూ. 150 వరకు. 12, 16 మూర బనారస్ చీర 1-కి రూ. 25 నుంచి 150 లు చిన్న పిల్లలు ఆడదగిన ఇత్తడి సామానులు 82 ఉన్నటువంటి పెట్టె 1-కి రూ. 1-8-0 మర్రారకం 2-కి అన్నిటికి మెరలి రూ. 5-0-0 ఇంకా కావలసిన సామానులకు మాత్రములు ఉచితము. యస్. యు. నారాయణాచారి కంపెనీ, చవుకంబా-కాశీ.

మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభ

అధ్యక్షుని ఎన్నిక

స్వరాజ్యపక్ష విజయము

వై. యం. కాశీగా రెన్నుకొనబడిరి నాగపూరు, మార్చి 8:—ఉపాధ్యక్షుడు రావుబహదూర్ నాయుడు గారి ఆధ్యక్షత క్రింద నేడు మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభ 12 గంటలకు సమావేశమయ్యెను. 55 ప్రజ్నలకు జవాబు చెప్పబడెను. ఆమోటిలో క్రిందటి డిసెంబరులో జరిగిన బ్రాహ్మణేతర మహాసభకు వెళ్లుటకు ప్రభుత్వవ్యవస్థాపక కమిషనరు అనుజ్ఞ యిచ్చబడినదా? అటువంటి సాధారణ అనుజ్ఞ జాతీయమహాసభకు వెళ్లుట కేల యాయబడలేదని ఉపాధ్యక్షుడు ధామరాయగారు అటువంటి సాధారణ అనుజ్ఞ యేరికి యిచ్చబడలేదని విల్లునాగురు జవాబుచెప్పిరి. సభల సేర్పాటు చేసిన వారు నేడుకొన్నమాటల సాంఘికమత, అస్పృశ నివారణసభలకు మాత్రము వెళ్లవచ్చునని ప్రభుత్వమువారు చెప్పిరి. జాతీయసభవా రట్లడగలేదు. వై. యం. కాశీగారి ఓట్లు ఎక్కువగావచ్చి మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభకు అధ్యక్షులగు నెన్నుకొనబడిరి.

వీరికి 86 ఓట్లు వచ్చెను. సర్ యస్. యం. చిట్టవీసు గారికి 29 ఓట్లు మాత్రమే వచ్చెను.

బడ్డెలుచర్చ

బడ్డెలుపై సాధారణచర్చ నేటి మధ్యాహ్నమున ప్రారంభమయ్యెను.

వీలకొరకును గ్రామాభివృద్ధికిని ఏమియు చేయలేక పోవుటచే బడ్డెలు చాల అసంతృప్తికరముగ నున్నదని లాలుగారు చెప్పిరి. వల్లికవర్షున్న కాళులలో నూటికి 50 వంతున ప్రయి చేటుగానే చేయవలసివచ్చుచున్నదని చెప్పిరి. క్రొత్త పరిశ్రమలను స్థాపించుటకై దేశమంతయు పరిశోధింపవలెననియు అనవసర ప్రయోజనములను మానవలెననియు చెప్పిరి.

జోషీగారు లేచి పాపికామిక విద్య బోధింపవలెననియు వ్యవసాయవిద్య మిక్కిలి అవసరమనియు దానిలో నూటికి 2 వంతులుకూడ చెప్పబడుటలేదనియు చెప్పిరి.

నేట్ శ్రీరాము సురాజమహాగారు ప్రతిపంతు అభివృద్ధిచేయవలెనని సూచించిరి. సభవారు 8-15 నిమిషములకు 1/2 గంటకాలము విరామంతి గైకొనిరి.

తిరిగి సమావేశమైనతరువాత కాశీగారు అధ్యక్షులుగానెన్నుకొనబడుటకు అధ్యక్షు డంగీకరించినట్లు తెలియచేయబడెను.

మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభకు అధ్యక్షునిగా కాశీగారికి అధ్యక్షస్థానమునకు దారి జూపిరి.

అధ్యక్షస్థానము నధిష్టించి సభయొక్క పేరుప్రతిష్ఠల ననుసరించుచు నిష్పక్షపాతబుద్ధితో పనిచేయుదునని కాశీగారు చెప్పిరి.

సభానాయకుడైన గొల్ల మల్లెనాగారు అధ్యక్షునికి వంద నము లర్పించి, సభవారు సహాయపడుదురని చెప్పిరి.

రావుబహదూర్ జయవంతు రాఘవేంద్రరావుగారు మనస్ఫూర్తిగా సహకారము జూపి పనిచేయుదుమని చెప్పిరి.

నిలకాంతరావు ఉధోకీగారు ప్రభుత్వమువారి సాధారణవిధానమునుగూర్చి మాటాడిరి. కాని కాశీగారు బడ్డెటును గూర్చి మాత్రమే మాట్లాడవలసినదని చెప్పిరి. దానిమీద ఆయన కూర్చుండెను.

ఆర్థికకార్యదర్శి

మతమునుగూడ వేరువేరు కిరీకలక్రింద బడ్డెటునంతను విచారింపి ఖర్చుతగ్గించుటకై ప్రభుత్వమువారు చేయవలసినపని చేసిరని చెప్పిరి. తుద కాశీగారు ఇట్లుచెప్పెను:—ఇది చాల బుద్ధిమవయోగించి తయారుచేయబడిన బడ్డెటు. ప్రజాభిప్రాయము ధిక్కరించునట్లు గాక సాధ్యమైనంతవరకు సభవారి యుద్దేశ్యములను నెరవేర్చు నుద్దేశ్యముతోనే యిబడ్డెటు తయారు చేయబడినది.

డాక్టరు భేరుగారు లేచి ప్రభుత్వపక్షమువారు రిట్లు మాట్లాడుచున్నను బడ్డెటు ప్రజాభిప్రాయములను ధిక్కరించుచున్నదనియే చెప్పవలసివచ్చుచున్నదని అన్విష్టెంటు మెడికల్ ఆఫీసరులను తహసీల్ గుమాస్తాలను వారుదాహరణముగా చూపిరి. క్రిందటిసభలో వారి తీర్మానము మోచ్చింపవలెనని గావింపబడిన తీర్మానముల నమలులోబెట్టుటకై యిబడ్డెటులో ఏర్పాట్లమియు చేయబడలేదు.

రావుబహదూరు జయవంతు

రావుబహదూరు జయవంతుగారు బడ్డెటు సంతృప్తిగా నున్నందుకు ఆర్థికసభ్యునికి వందనములర్పించి, లెక్కలనుకూచుచు ప్రజోపయోగకరములగు స్కీములను బడ్డెటు తలపెట్టలేదని చెప్పిరి. దానినిబట్టియు వీరారు రివిన్యూలనుబట్టియు రిజర్వు కాళులలో తగ్గించుట చాల అవసరము. సాధనసంతి నెక్కువ జేయుటయే పరిష్కారమార్గమని తలంపబడెను. కాని తగ్గించుటయే పరిష్కారమార్గము. వ్యవసాయమును ప్రజారోగ్యమునింతకంటెయెక్కువగా అభివృద్ధి చేయవచ్చును. కొన్నిచోట్లలో నైన ప్రభుత్వమువారు దీనికి ధనసహాయము చేయవలెను. విద్యనొసంగి గొండులను కొండ జాతులవారికి కొంత ప్రోత్సాహ మొసంగవలెనని చెప్పిరి.

జి. వి. దేశముఖుగారు

లేచి ప్రజోపయోగకరములగు ప్రజాక్షేమకరములను అగు విషయములు బడ్డెటునందు గానరాక పోవుటచే ఆర్థికసభ్యు నభినందించుట సంతోషించిరి. కేవలము పట్టాదారులను మాత్రమే తయారుచేయుచున్నందున యూనివర్సిటీల నెత్తి వేయవలెనని వేరుగ చెప్పిరి.

గౌరవనీయు లగు మార్టెన్ గారు రాత్రి 7 గంటలనప్పటికి బడ్డెటు చర్చను ముగించిరి. (అ. ప్రె.)

స్వరాజ్యపక్ష విధానము

నాగపూరు, మార్చి 7:—మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభలోని స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులకంటి నేటి మధ్యాహ్నమున జరిగెను. గ్రాంటుల డిమాండుల విషయమున వారవలంబించవలసిన విధానము విచారింపబడి పరిష్కరింపబడెను. (అ. ప్రె.)

అక్షయనంపత్సర పంచాంగం:— రిప్పావర్షు రామశర్మగారిచే గుడింపబడిన అక్షయ నంపత్సర పంచాంగము ను వందనములతో స్వీకరించితిమి. ఈపంచాంగము తిరుపతిలో ప్రచురింపబడెను. ఇద్ది ప్లెటర్ల కుఫయుక్తముగ నుండునని నమ్మెదము.

మద్రాసు వెన్సెట్లు

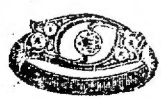
ప్రతి రకము ద్రావింగు వెన్సెట్లుయొక్క శ్రేష్ఠత్వమునకు, పోడిమికి పూచీ యివ్వబడును.

మద్రాసు వెన్సెట్ ఫ్యాక్టరీవారిచే మాత్రమే తయారు చేయబడుచున్నవి.

వీటిని ఉపయోగించి స్వదేశోద్యమమునకు ప్రోత్సాహ మొనగడు. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు:

1964

వి. వెరుమాళ్ శెట్టి అండ్ సన్సు, మద్రాసు

ఆకాశంగము గలుగును!

చిన్న వస్తువు మొదలు పెద్దదివరకు మావద్ద స్టాకులోనున్నది!!

శృంగారముగా నుండును!!!

సూక్ష్మ సాదా బంగారుఉంగరములు, పువ్వురాగములు, కెంపులు పొదిగిన ఉంగరములు, తోడులు, మాటీలు, వంకీలు, బిడ్యాణములకు కావలసిన మోపులు, పలుకముల చేతిగాజులు, గొలుములు, బేసరీలు, ముక్కుపుడుకులు, నాగరలు, మల్లెమొగ్గులు, రోజాపువ్వులు, పెండెంటులు, బహుమానపత్రములు మొదలగునవి విక్రయిగానున్నవి. వీమావెండికి, సహజంబుగానున్న, మేలైన పువ్వురాగములకు, కెంపులకు, పూచీ నిచ్చెదము. నగలవిషయములో విసహాయము కావలసినను చేసెదము. 1842 శృంగారముగాలేనిచో వైకము వాపనిచ్చెదము. ఒకదఫా మానమ్మకమును చూడగోరెదము.

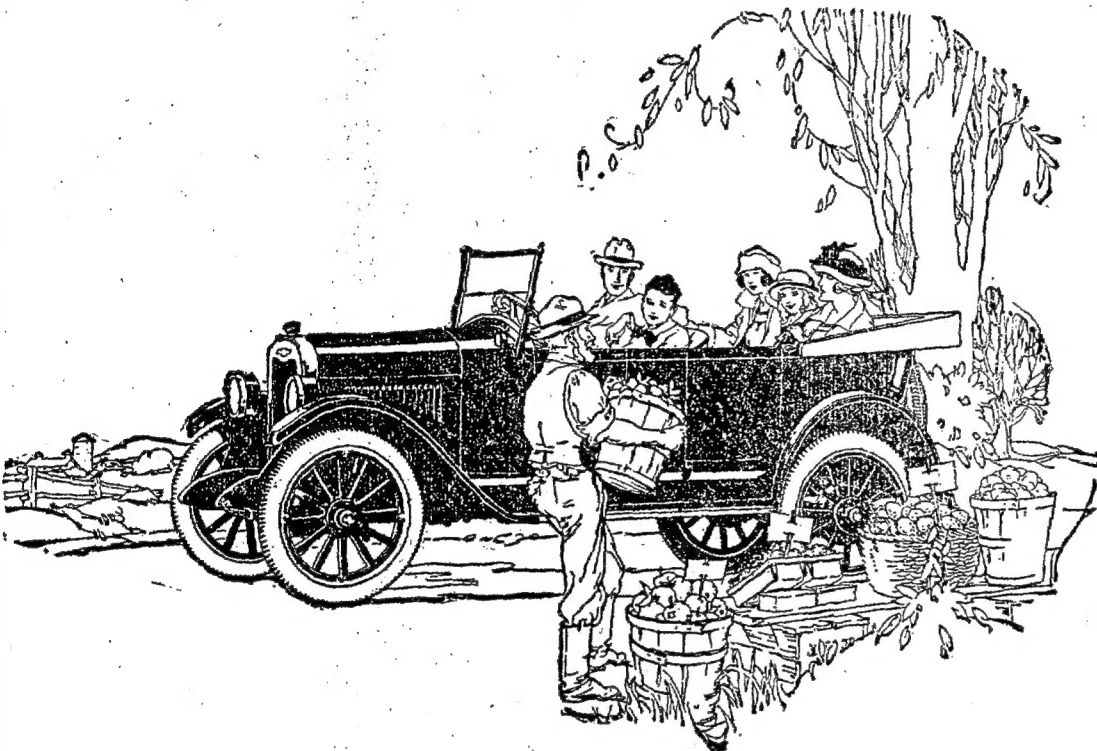
ఉమ్మడిరామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కట్టపెనీ, నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

for Economical Transportation

ప్రతిపనికి చివరెట్టు గలదు. దిగువ తెలుపబడిన ఐదుగురికి స్థలముగల మాడల్ ప్రజలందరిచే ఆమోదించ బడినది. ఏలననగా ఇందులో ప్రయాణీకులు కూర్చొనుటకు ఎక్కువ స్థలముగలదు, ఇందులో సౌఖ్యము కూడ కలసియున్నది.

మీకు ఏమాడలు కావలసినను వ్రాసిన ధరలు సంతనముతో తెలుపబడును.

ధర రూ. 2850 నుండి గలదు మద్రాసునందు డెలివరీ.

కొనగోలుధర మితముగానుండును

దానికగు ఖర్చు మితముగా నుండును

మరల దానిని విక్రయించుట సులభము.

దక్షిణాఫ్రికాకు సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటరులు

సింప్సన్ ఆండు కో., లిమిటెడ్

మదరాసు

ఉదకమండలం.

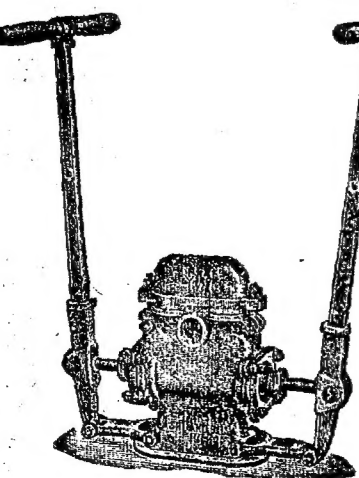
ప్రతి పనికి

మైయర్స్ పంపులు

ఆన్నిరకముల చేతి పంపులు పవన పంపులు, స్ప్రే పంపులు, ఆయిల్ పంపులు. ముఖ్యగమనింపు:- ఎప్పుడు ఉత్తరములు ఆంగ్ల భాషయందే వ్రాయవలెను.

వ్యవసాయమునకు, కంట్రాక్టు గారులకు తగిన పెద్ద చేతిపంపు. సక్స్ & డెలివరీ 2 అంగుళముల గలది. గంటలకు 8000 గాలను చొప్పున ఇష్టమనుష్యులచే చని చేయవచ్చును. ఒక డబుల్ పిస్టన్ పంపు

మైయర్స్ హౌండి బిల్లి ఫోర్స్ పంపు

కూడగలదు. దీర్ఘ కాలము పరకుండును.

సోల్ ఏజెంట్లు

లిమాయి బ్రదర్స్ లిమిటెడ్

1/173 బ్రాడ్వే, తపాలపెట్టె

నెం 202 మద్రాసు.

హార్ని మనుగారిని బొంబాయి క్రానికలు సంపాదకత్వమునుండి తొలగించుట

బొంబాయిలో బహిరంగసభ

ఈనెల 11వ తేదీని బొంబాయిలో గయిల్ థియేటరు లో యిండియన్ న్యూస్ పేపరు కంపెనీ వారిచర్య నాడేపిం మటకు బహిరంగసభ జరుపబడును. ఆసభలో హార్ని మనుగారు ప్రసంగించెదరు. న్యూస్ పేపరు కంపెనీ డైరెక్టరులందఱును ఆసభకువచ్చి చెప్పబడిన విషయము లేవనెఱుంగుచు చెప్పవలెను. అని హార్ని మనుగారు డైరెక్టరుల కందరికిని ఆహ్వానము లు పంపిరి.

డాక్టరు పరంజపీగారి ఎన్నిక

బొంబాయి శాసనసభకు డాక్టరు పరంజపీగారిని ఎన్నిక చేయుట వలన ను డాక్టరు దేశము ఖుగారు ఎన్నికలలో నెగ్గ జాలక పోయినందున కొందరు డురభిప్రాయపడుచున్నారు. బాప్టిస్టు భారత శాసనసభకు ఎన్నికొనబడినందున ఆస్థానముకు బొంబాయి శాసనసభకు బాలాభాయి దేశాయిగా రెన్నుకొనబడిరి. మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభకు కేలుగారు (స్వరాజ్యవాది) అధ్యక్షుడుగా ఎన్నికొనబడెను. వీనినిబట్టియే నిజస్థితిని దేరియులు గ్రహింపగలగుదురని బొంబాయి క్రానికలు పత్రిక వ్రాసెను.

మహాత్ముని ఆరోగ్యము

మహాత్ముని కిపుడు సంపూర్ణారోగ్యము కలిగినదిగాని విశ్రాంతికొర కాదన ఎచటికి వెళ్లనదియును యింకను నిర్ధారణకాలేదు. 1926 వ సంవత్సరాంతము వరకును ఆయన దేశసంచారము చేయకుండుట కిదివరకే నిశ్చయించెనుగాన దానినిపుడు మార్చదలచుకొనలేదు.

సర్ యి.బ్రహ్మచారి హిందూత్వాలాగారి శిల్ప

విగ్రహము

బొంబాయిలో సుప్రసిద్ధ శిల్ప విగ్రహకారుడు వాసుగారు చాలమంది ప్రముఖుల ఎదుట రెండు గంటలలో సర్ యి.బ్రహ్మచారి హిందూత్వాలా (బొంబాయి శాసన సంఘాధ్యక్షుడు) గారి శిల్ప విగ్రహమును (బట్టు) మట్టితో తయారు చేసెను. అతని కొలమును వారందఱును ప్రశంసించిరి.

విమానము విరిగి యిద్దరు చనిపోవుట

కరాచీలో ఒక విమానము తలక్రిందుగా నేల బడుటచే ఆ విమానములోనుండిన సీలార్డు కారనుగార్హిద్దరును తక్షణమే చనిపోయిరి. (బొంబాయి స్క్రీపులు తంతివార్త.)

తూర్పు గోదావరి మండల అవసరసభ

కాకినాడలో ఏప్రిలు నెల 3-4 తేదీలలో జరుగును

ఏప్రిలు నెల 3-4 తేదీలలో కాకినాడలో తూర్పు గోదావరి మండల అవసరసభను జరుపుటకు మండలసంఘమువారు నిశ్చయించిరి. శ్రీయుత న్యాయతి సుబ్బారావు సంతలుగారు సభాధ్యక్షులుగాను శ్రీయుత దుర్గిరాల వేంకట సూర్యప్రకాశరావు గారు సన్మాన సంఘాధ్యక్షులుగాను ఎన్నికొనబడిరి. రీసెటిల్యెంటు, డెప్యూటీ యిరిగేషను, జమిందారీ-గవర్నమెంటు గ్రామములలో భూములు, మున్నగు విషయములను గూర్చి ముఖ్యముగా ఆలోచింపబడును. అన్ని తాలూకాలై తులును హెచ్చుమండి ప్రతినిధులుగాను ప్రేక్షకులుగాను రాగోరెడ్డు, అని మండల సంఘకార్యదర్శులు మాకు తంతివార్త నంపిరి.

నేత్రాంజనము

డబ్బీ 1-కి రూ 0-4-0

ఈ కాటుకలో పచ్చకర్పూరము మొదలగు మంచి పస్తువులు చేర్చబడినవి. అందఱును సామాన్యముగ వాడవలసి. కండ్లకు ఏవిధమైన జబ్బును చేయదు. ఈ కాటుకను విడుదలకొద్ది దినములు పెట్టుకొనిన కంటిమంటలు, ఎఱుపులు, పుసి కట్టుట, కండ్లు అంటుకొనుట, కంటిదురదలు, కండ్లమసకలు మొదలగునవి మానును. డబ్బీలో పావులాయెత్తు కాటుక మాత్రమే యుండును.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

నేటుకొంసిలుసభ

బడ్జెటుపై సామాన్యచర్చ

స్వరాజ్యపక్షము మానమువహించెను.

మొదటనున్నదియును సంస్కరించవలయును

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్)

డిప్టీ: మార్చి 6:— 1926-1927 వ సంవత్సర ఆయన పట్టికపై చర్చించుటకు నేటుకొంసిలుసభ నేడు తిరిగి సమావేశమయ్యెను. ప్రజాప్రతినిధులసభయందు బడ్జెటుపై చర్చ జరుగనందున నేటుకొంసిలుసభయందు జరుగుచున్నదియనుచు చెప్పు రమితోత్సాహమును జూపిరి.

ఏకకాలముచే రైల్వేవేగసుల సరఫరాచేయుటకు టెండుల ధరలను వివరించుచు దరఖాస్తుల సంపాదననవని రైల్వే బోర్డుగావించిన తుదికాత్రపు ఫలితాంశముగ 8244 వేగసులు భారతదేశమున సరఫరాచేయుటకును, 2877 వేగసులు యింగ్లాండు సరఫరాచేయుటకును అర్దురు లీయబడెనని రామేశ్వరగారికి గాజీజ్యకార్యదర్శి ఛాన్డీవిక్కుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

బడ్జెటుపై చర్చ

ఖానుబహదూరు హరూజ్ జాఫర్ గారు ప్రకటించుట

బడ్జెటుపై చర్చించుటకు ఖాన్ బహదూర్ హరూజ్ జాఫర్ గారు ప్రారంభించిరి. రాష్ట్రములకు ఆర్థికసభ్యుడు జూసిన ఉపగమమునకు సంబంధించి వ్యయమును యింకను ఖర్చు పెట్టించి బొంబాయిరాష్ట్రము నీయుక్తభారమును, పన్నులు పెట్టించు వారిభారమును తగ్గించుటకు ప్రయత్నములు గావించఁ బడియున్నదని హరూజ్ జాఫర్ గారు చెప్పిరి. పునహానుండి కేంద్రాధికారులను పైనికాఖా జిల్లాముఖ్యస్థానమును మార్చి విలంపవలదని జాఫర్ గారు గట్టిగ చెప్పిరి.

పంజాబునకు ఉపశమనము జూపినందులకు ఆర్థికసభ్యుని చిరస్మృతిని అభినందించెను.

సర్ ఉమర్ హయత్ ఖాను

“అసంబీవలె యీసభ

మానము దాల్చుదు”

ప్రజాప్రతినిధుల సభవలె పెద్దలసభయగు నేటుకొంసిలు బడ్జెటుపై చర్చించుటకు మానప్రతి మవలంబించెను. సైన్య వ్యయమును మరి ఖర్చు తగ్గించుటకు ఆర్థికసభ్యుని మాటల వినరాదని సర్ ఉమర్ గారు గట్టి సలహా ముఖ్యనే నాధిపతికిచ్చెను. భారతదేశమందు నాకాదళము నిర్మింప గావించబడు ప్రయత్నముల సభ్యుడు హర్షించెను. మహమ్మదీయులు తక్కువ సంఖ్యాకులుగాన అట్టి స్వల్పసంఖ్యాకులలో చేరినవారిలో తానొకడగుటచే బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు సర్వకాల సర్వావస్థలయందు సహకారము చేసెదనని సగర్వముగ సర్ ఉమర్ హయత్ ఖాను కంకోక్షిగ బల్కినను. లేనియెడమహమ్మదీయులు భారతదేశమునుండి డచ్చా డవాలుతో పారడ్రోలబడెదరు. ఎంతవారికి కిత న్యాయించుచున్నను నీరసముల బీచ్ఛిచేసి బ్రతుకు బలాభ్యుల నైదిగిస్తానని భావము మారదు. తాను ధూస్యానిగానకర్షకుల నైన్యస్థితి భానువరచుటతోడ్పడుచున్నానని నూతన రాజప్రతినిధి నియమమునకు సర్ హయత్ గారు సంశ్లేష్టి జూపిరి. ప్రస్తుత మహాసంఘటనల రాజ్యాంగము చెలాయించుటకు తగిన తరగతి చేతిలో అధికారములేమైనను. ఈసమయమునందు ఆర్థిక సభ్యునివిషయమై ప్రసంగించవలసినదని సభ్యులకు నేటుకొంసిలు అగ్ర్యతేడు జ్ఞప్తికిచ్చెను.

సర్ శంకరన్ నాయరు

రాష్ట్రీయ కవులగురించి మాత్రమే బడ్జెటు చర్చయందు సర్ శంకరనాయరుగారు మాట్లాడిరి. సుమారు 17 కోట్ల రూపాయలు మొత్తము కమిటి రాష్ట్రదాయములునుండి గుంజించునునది. సాధ్యమైనంత పెండులకడె యాభారమునుండి రాష్ట్రములకు పతనమును యిండియా ప్రభుత్వమీయవలయునని కమిటి చెల్లెను. అసగవ్యయము తిప్పుటకు సాధ్యమైనప్పుడెల్ల, కాఖాంతర భేదముల కొరకు నడవలసినవి విశ్వవిద్యాలయములకు గ్రాంటులు నీయుట మొదలగు వ్యయము తప్పించు కొనవలయును. రాష్ట్ర

యకట్టుముల భారమును తగ్గించుటకు ప్రత్యామ్నాయముగ ప్రతి ఎక్సైజుపన్ను రద్దుచేయబడునని చెప్పుటయందు ఆర్థికసభ్యుడు తన ధర్మమును నిర్వర్తించు తప్పించుకొను చున్నాడు. రాజప్రతినిధి కార్యనిర్వాహక వర్గసభ్యుడిట్టి అసభ్య విధాన మవలంబించుట తప్పు. బెంగాలు, బొంబాయిరాష్ట్రముల సౌకర్యము కొరకు మదరాసు రాష్ట్రము మాడ్చబడుచున్నది. వరదల ఉపశమనము అనువత్తుల పాకాలల దెరచుటకు, మదరాసునకు యీ సంవత్సరము 64 లక్షలు అత్యవసరముగ గావలయును. ఈగత్సరముపూ రాతనవస్తు పరిశోధనకాఖ్యయము నిమిత్తమెంతగా వలయునో అంతే యిచ్చి మిగతా 50 లక్షలును ఆ కాఖనిధినుండి మదరాసు ఆర్థికభాగలతోలగించుటకును నిమ్మజాతుల సహాయము నిమిత్తమును వెచ్చించవలయునని శంకరన్ నాయరు గారు కోరిరి.

మన్ మోహన రాంజిగారు

ప్రతి ఎక్సైజుపన్ను రద్దుగావించినందులకు ప్రభుత్వమును సభ్యుడు అభినందించెను. ప్రతి ఎక్సైజుపన్ను తొలగించుట ఎట్లు ఒక్క బొంబాయికి మాత్రము లాభమో రాంజీగారికి బోధపడుటలేదు. అఖిల భారతదేశమందలి వ్యయదాడుల కదిలాభముగాదా?

ఆర్థికసభ్యుడు:— లాభముకాదు.

అదాయము వ్యయమునకు సరిపుచ్చినందులకు రాంజీగారు ఆర్థికసభ్యుని అభినందించి, బొంబాయి చెల్లింపు 60 లక్షల రాష్ట్రీయకవులనుబందు భారము తగ్గించబడలేదు. సైనికవ్యయము మరికొంత తగ్గించవలయునని సభ్యుడు చెల్లెను. పురాతన వస్తుపరిశోధన కాఖ నిమిత్తము ప్రత్యేకింపబడిన 50 లక్షలును తపాలాచేటుల తగ్గింప వ్యయపర్చవలసినదనియు, తపాలాచేటులు తగ్గించుట మరి కొంతకాలమువరకును నిల్చివేయుట వలదనియు రాంజీగారు నుడిచిరి. పోస్టాఫీసువలన వచ్చు లబ్ధి తెలిగ్రాపు కాఖ మింగివేయుచున్నది. మోటారుకారులపై విధింపబడు పన్ను భోగములపై విధింపబడు పన్ను గాదని తలంచువారిలో తానొకడు గాదనియు ఆపన్ను తగ్గించవలయుననియు రాంజీగారు కోరిరి. మోటారుకారులపై విధింపబడిన పన్నును సమర్థించి పన్ను దుర్భరముగ లేదనిరి.

కె. సి. రాయగారు

ఒకప్పుడు అదాయమును లోటును, మరొక్కప్పుడు అధికాదాయమును వచ్చునట్లుగ భారతదేశ ఆర్థిక చరిత్రవలన చెలియుచున్నదని కె. సి. రాయగారు చెప్పిరి. కాబట్టి యీ సంవత్సరము వ్యయముకంటె అదాయము అధికముగ వచ్చుటచే సభ్యులకు విస్తృతముగ లుగ జేయుటలేదు. కాని అదాయము చేహర్చు కమిటీయందు ఆర్థికసభ్యుడు వివరించిన సంగతులు తన్ను విస్తృతమున ముందు ముందెనెను. దూరము ఆగొచ్చింది భారతదేశ పరిస్థితుల భద్రముగ నుండి ఆదాయరహితముగ ఋణభారమును తగ్గించుటకును, వడ్డీక్రింద నీయు మొత్తము తగ్గించుటకును భారతదేశ ఆర్థిక సభ్యుడు దూరదృష్టికి సంబంధించవలయును. పోస్టుల సర్టిఫికేట్లుపై వడ్డీచేటు తగ్గించవలదనియు, వడ్డీచేటు తగ్గించినయెడల చిన్నచిన్న షాహుకార్లు వారి వారి సంబితసమును వ్యాపారములకు పెట్టుబడి పెట్టువారలకు బదుల్లు యిచ్చెననియు, వారు ఆగనమును మూలధనముగ కేసి షాహుకార్లు గావలయునని గోరగనే యీ యజాలక షాహుకారులను నలుగుడి చే నెదరనియు కె. సి. రాయగారు చెప్పిరి. డిమాండులపై సభ వోటుచేయుటలేదుగాన పరిపాలన చర్యలగురించి పునః విమర్శించెదనని రాయగారు నుడిచిరి. కార్యనిర్వాహక వర్గమును మరికొందరు సభ్యులు నియమింపబడవలయుననియు, ప్రభుత్వసభ్యులు ప్రచారము హెచ్చుగావించవలయుననియు రాయగారు నూచించిరి. కొంసిలుపని చట్ట నిర్వాహకాఖనుండి వేరుచేయుట తన కంగీకారముగ లేదని సభ్యుడు వచించెను. అట్టి విభేద మేదేశమందును గానరాదు. సరిహద్దు రాష్ట్రముందు సంస్కరణములు బ్రవేశింపబడుట. ఆరాష్ట్రముందు చక్రని సివిలుపరిపాలన కొనసాగించుట మిక్కిలి అవశ్యకము. కాబట్టి వాయవ్యరాష్ట్ర పరిపాలనము హోండిపాట్లమెంటునకు లోబడునట్లు గావించవలయును.

ఇండియా దొరతనాధికారము హెచ్చించుటకు కార్యనిర్వాహక వర్గము న్యాయ నిర్వహణ వర్గమునుండి విభజింపబడవలయునని రాయగారు చెప్పిరి. నానారాష్ట్రీసమితి సంబంధమును విషయములు ఒక చిన్నసంఘముచే చర్చించబడవలయుననియు, సైన్యముక్రింద వెచ్చింపబడు సామగ్రి మొత్తము 50 కోట్లు హద్దుదాటకుండుటకు ప్రయత్నించవలయుననియు సభ్యుడు గోరెను. దేశసంరక్షణము, అందుకొరకగు వ్యయము మొదలగు

విషయములగురించి సలహా నీయుటకు సైన్యసంఘముందు ఒక అసభికారసభ్యుడును భారతీయునకు స్థాన మియవలయుననియు రాయగారు బల్కిరి. కువ్వకోగము తు యశోగముల నివారించుటకు అఖిల భారతదేశమందును ప్రచారము చేయుటకు నిధిని స్థాపింపవలయునని రాయగారు చెప్పిరి. నీటి పారుదల విషయముల గురించి సలహా నీయుటకు కేంద్ర ప్రభుత్వము ఒక యింజనీరును నియమించవలయుననియు లేదా నీటి పారుదల కాఖ పునఃనిర్మాణము గావించవలసినదనియు సభ్యుడు గోరెను.

లాలారామ్ శరణదాసుగారు

బడ్జెటు సంశ్లేష్టికరముగ తయారు చేసినందులకు అందరితో బాటు రామ్ శరణదాసుగారు ఆర్థికసభ్యుని అభినందించి 50 లక్షల రూపాయలు పురాతన వస్తు పరిశోధన కాఖ నిధి కేట నీయవలయునో గ్రాహ్యముగుట లేదని సభ్యుడు బల్కి ను. సైన్య వ్యయ మింకను దార్భరముగనున్నది. బ్రిటిషు యిండియా ప్రభుత్వములు వెచ్చించిన సైన్యవ్యయము పరిష్కారము చేయుటకు యిండియా ప్రభుత్వము బి. ఎస్. మిత్రగారి యాజమాన్యమున బంపిన డిప్యూటీమను ఫలితము చెలుపకుండుట విచారకరముగనున్నది. చిమునడక ఎంతవేగముగనుండునో అంతవేగముగ సైన్యము భారతీయుల హస్తగతము చేయబడుచున్నది. తపాలా చేటులను దగ్గింపవలయును. నివారించదగిన జాడ్యముల నిమిత్త మొకనిధి స్థాపింపవలయునని సభ్యుడు రాయగారి అభిప్రాయముతో ఏకీభవించెను.

రటంసి డి. మొరార్జీగారు

గత సంవత్సరములందలివలెగాక యీసంవత్సరపు బడ్జెటు సంశ్లేష్టికరముగ నున్నదని మొరార్జీగారునుడిచిరి. యిందికేపు కమిటీ విధించిన మట్టునునకు సైన్యవ్యయము మెల్లమెల్లగా దిగుచున్నది. కాశ్యత్ముగ ప్రతి ఎక్సైజు పన్ను రద్దుచేయుటయు, పురాతనవస్తు పరిశోధనకాఖ కొరకు 50 లక్షలు నిధిగ యేర్పాటుచేయుటయు సంశ్లేష్టికరముగనున్నది. రాష్ట్రీయకట్టుముల భారమును తగ్గించవలయునని మాత్రమే గాక మొత్తము తీర్మానమును సంస్కరింపవలయునని బొంబాయి గోరుచున్నది. అందువలన అదాయపునన్నునందు బొంబాయి ప్రభుత్వమునకు సంపూర్ణవాటా లభించును. ఆహారపదార్థముల ధరలనుబట్టి సైన్యవ్యయము ఆధారమైయున్నదని క్రిందటివారములో ముఖ్యనే నాధిపతి చెప్పినమాట వాస్తవముగాదనియు, సైన్యము భారతీయుల హస్తగతమైన కొలది సైన్యవ్యయము తగ్గననియు సభ్యుడు వచించెను. నీవేదిక ప్రచురింపబడి ఒక సంవత్సరమైనను రాష్ట్రీయదళసంఘ నివేదిక సిఫార్సులములందు బెట్టుకుండుట విచారముగ నున్నది. స్థాపింపనున్న నాకాదళమునందు జేర్చు కొనబడుట కొక భారతీయుని కంటె అధికసంఖ్యాకులు దొరకరముల కంటె భారతీయులకు పరాభవములేదు. భారతీయులు పరాభవలనియు పెట్టిన కబళమునకు సంతోషింప వలయుననియు యిందుమూలమున ప్రభుత్వము జ్ఞాపకము జేయుచున్నది.

ఫలహారానంతరము

చిన్నలసభయందు జూపబడు వాగ్దారణి యీశాసన సభయందు మియమయ్యెనని బొంబాయి ప్రభుత్వసభ్యుడు హట్టుక్కుగారు బల్కిరి. సభ్యులు చెల్లినదెల్ల సమంజసముగగలదు. ఈసంవత్సర అదాయవ్యయపట్టిక నిర్మలగనవరకు బడ్జెటుగ ఎంచవలను పడదు. ఖర్చునకు తగిన అదాయము జూపుచున్న బడ్జెటుగానిది వాలాబడ్జెటుగాదు. మొత్తము నిర్ణయము పరిక్రామిక రాష్ట్రముగ బొంబాయితరపున తాను ఖండించుచుండెనని హట్టుక్కుగారు బల్కిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమునకు తోచినప్పుడెల్ల ఉపశమనమునిర్మాణములు బొందుచున్నవి. అట్టిరాష్ట్రములు సహితము మొత్తము విధానమును గర్హించుచున్నవి. రాష్ట్రీయకట్టుములు ఎమిషనుజేయుటకు పూర్వము మొత్తము బరిష్కారము సంస్కరింపవలయునని బొంబాయి గోరుచున్నది. ప్రతి ఎక్సైజు రద్దు చేసినందులకు సంబంధించి, రద్దుచేయుటవలన యిండియా ప్రభుత్వ ఖజానాకు ఆదాయపు పన్ను మూలమున బొంబాయి రాష్ట్రమునుంచి హెచ్చుపన్ను వచ్చును. ప్రతి ఎక్సైజుపన్ను రద్దుచేయుటచే బొంబాయి ప్రభుత్వమునకు లాభములేదు. కార్మికప్రజల లభికముగ నుండుటచే, విద్య: పారిశుధ్యము, పోలీసు కాఖలకొరకు బొంబాయి ప్రభుత్వ మధికముగ వ్యయముచేయుచుండ, వడ్డీపన్ను, నూపరుటాక్సులు యిండియా ప్రభుత్వ ఖజానాను నింపుచున్నవి. వెంటనే నూతన ఆర్థిక పరిష్కారము గావలయునని బొంబాయి బెంగాలురాష్ట్ర

ములు గోరుచున్నది. నూతన పరిష్కారముచే బొంబాయి రాష్ట్రమునకు పోకర్యములు లభించిన నీ ప్రభుత్వ మెరింగి నను, క్రమముగ పెరుగుచున్న ఖర్చులకొరకు నెమ్మదిగ అభివృద్ధి నొందింప అవకాశములు గల పన్నులను వసూలుచేసికొని చెల్లించు అధికారము గావలయునని బొంబాయి గోరుచున్నది. మొదటనుకొని తలచినట్లు ఏట బొంబాయి ప్రభుత్వమునకు 12 కోట్లు ఆదాయము వచ్చుటలేదు. స్వల్పపద్ధతిగిందగూడ ఆదాయములేని వ్యయము పెరుగుచున్నట్లు దాఖలాజువులకు సభ్యులు చెప్పలేకపోయిన ప్రాధికారింపెను. 20 సంవత్సరములలో నూటికి ఒక్కరూపాయి మాత్రమే లాభిండు రెట్టయందు ఏటాపొచ్చునని టాడుహంటరు కమిటీ చెల్పుచున్నది. ఈపద్ధతి క్రింద నూటికి నాల్గూరూపాయలు అధికముగ ఎటుల బొంబాయి ప్రభుత్వమునకు వచ్చును? క్రమముగా లాభిండురెట్టయైనా చెల్లించుట సరిగనున్నదని తాను అంగీకరించుచున్నట్లు సభ్యుడు బల్కెను. ఆదాయపుపన్ను విషయమై విపులముగ విచారించి, ఆ పన్నురూపకము తిరిగివిచారించవలసియున్నదని టాడుహంటరు కమిటీ సిఫార్సుచేసెను. మొదటపన్నుల వసూలుచేయుటకు స్వరాజ్యవాదు లంగీకరింపరని కొందరు చెల్పుచున్నారు. 1901-1911 సంవత్సరములో విద్యకొరకు 50 లక్షలు వ్యయముచేయ బడ, ఇప్పుడు 200 లక్షలు ఖర్చుచేయబడు చున్నదనియు, కైద్యసాహాయ్యము నిమిత్తము 18 లక్షలునుండి 50 లక్షలవర కిప్పుడు ఖర్చు చేయబడుచున్న దనియు బొంబాయి సభ్యుడు టాల్బస్సు గారు చెప్పి, మొదట సెటిలుమెంటు సంస్కరింప బడనో బాటీయన్ రాజ్యాలు వృద్ధి నొందకపోవుటయొక్క, ఆకాశల వ్యయము తగ్గించవలసివచ్చునని సభ్యుడు చెప్పెను. తేరు సభ్యుడు గావించిన ప్రకటన మరతులు యీ సభయందు గూడా తప్పకుండ వివరింపవలసినదని హాల్బస్సు గారు ఆధిక సభ్యుని గోరెను. అందుమూలమున బొంబాయికి కొంత ఆశ గలుగుననెను.

సర్ ఎమ్. హబీబుల్లా

పురాతన పన్ను పరిశోధన బ్రహ్మ విషయమై సభ్యులు ప్రభుత్వముతో నేరీతివించినట్లు ప్రసంగములు చెల్పుచున్నవని సర్ మహమ్మదు హబీబుల్లాగారు నడిచిరి. కొందరు సభ్యులు కొన్ని నూతనల గావించిరి. ప్రభుత్వము వానిని మిక్కిలి శ్రద్ధగ వాలోచించెదరు. పురాతనపన్నుపరిశోధనకాళికంటె మిక్కిలి శ్రద్ధ తీసికొనవలసిన కాళిలేదు. దేశముయొక్క ఆర్థికపరిస్థితి లకు ధనమునుబట్టి అభివృద్ధి కనునకార్యక్రమమును ఆవలంబించుటకు విలసనట్లుగ కాళి నడపవలసియున్నది. పురాతనపన్ను పరిశోధనకాళియందు విద్య వర్ధిల్లించి పరిశోధన గావించుటకు భారతీయుల తోటిదు చేయవలయునని హామీబాషుగారి కోరి కకు పరిశోధనకాళియందు ముప్పురు భారతీయులు తరిపిను నొందుటకు నెల్ల నుకమిటి స్థాపించబడునని సభ్యుడుచెప్పెను. నివారించదగిన వ్యాధుల గురుద్యుటకు ఒకకాళి స్థాపించవలయునని గావించబడిన రాయగారి నూతనకు, రాయగారు వివరించిన తీరున పరిశోధనల గావించుసంఘ మొకటి గలదని, సర్ హబీ బుల్లా ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. ఈసంఘమునకు 52 లక్షలు ధర్మాదాయ నిధిగలదు. ఇంచితేవుకమిటి వలదని శిఫార్సుగావించుచు కను ఏట దొరతన మీసంఘమునకు 5 లక్షలు యిచ్చుచున్నది. హాల్బ సంవత్సరము ధీసంఘమునకు మూడు లక్షలు గ్రాం టు యిచ్చబడును. పరిశోధనలందు సంఘము ఉద్యోగుల కిరి ఖీదు చేయుచున్నది. పరిశోధనల గావించు యితర సంఘముల సాహాయ్యము నిమిత్తము సబ్సిడీల, సహాయధనము నిచ్చుచున్నది. కాలాహూదరు రోగమును యీసంఘము జయించినదని చెప్పవచ్చును. మరికొంత పనిని గావించుటకు అవకాశము గల దనియు, రాయగారి నూతనకు దొరతనము గమనించు ననియు సర్ మహమ్మదు సమాధానమిచ్చెను.

కపర్తిగారు

బడ్డెలు అంగీకరించుటకు ఎక్కువ లాభకరమున కారణములు గలవని కపర్తిగారు బల్గిరి. లాభకరమున అంశములలో ప్రతి ఎక్కజాపన్ను రద్దుచేయబడుట ముఖ్యమైనది. మొదట దేశమున నుండి ఒకశత్రువు స్థానద్రష్టు డయ్యెను. రెండవశత్రువు బంగారు మారక పరిభాణము, గోల్డు ఎక్స్చేంజి స్టాండ్డు డ్రైటి ఎక్స్చేంజిదారి అసధికాలములో పట్టునన్నది. బడ్డెలు ప్రకారముగ 118 లక్షలు నిల్వగల్గించుచున్నది. కాశ్యోతముగ వచ్చు ఆదాయ మభివృద్ధి నొందెనా? దేశమువలె ముప్రసిద్ధులు లేదని చెల్పుచున్నారు. వచ్చినవారి క్షేమములకంటె బ్రతికి యున్నవారి యోగక్షేమములయొడ అధికశ్రద్ధ వహించుట భా

వ్యయము. మృత్యుప్రాయల ఎముకలు కేతాజ్జముల నుండి మట్టి అడుగున గలవు. మరి కొన్ని కేతాజ్జముల వరకట్లు ఉండుటచే వివక్షపంథవిందరు. సత్యుల కుపకేమనము నీయుట మిక్కిలి ఆవశ్యకము. ఇందుల కెవ్వరును సదుముకట్టుకొననవా రులేరు. నిల్వనుండి 50 లక్షలు పురాతన పన్ను పరిశోధనకాళి నిధికింప గొంపొవుటకు మొత్తము చాలపెద్దది. 50 లక్షల పొద్దునుదాటి మైవ్యయము గలదు. ఒకటిన్నర అజా వచ్చించుట చేసేనునుండి ఢిల్లీకి ఉత్తరమువచ్చుచున్నది. కాని ఢిల్లీనుండి సీమకు ఉత్తరముంపుటకు రెండుఅజాలుకావలయును. ఉభయఖర్చులను సమానముగనుండినయెడల వర్తకులకు పోకర్యముగనుండును.

మారకము మూలమున యింగ్లాండునందలి ఒకటిన్నర అజా విలువ భారతదేశముందు రెండు అజాలయ్యెనని సభ్యుడు ప్రశ్నించెను. తపాలాకాళి లాభము తెలిగ్రావుకాళి ఏల దిగ (మింగవలయునో) సభ్యునకు దురవగాహముగ నున్నది. ప్రకాశి క తయారేసి తెలిగ్రావుకాళి సదువుట కనవ్యయముతగ్గించవలయును. లేనియెడల రెండు కాళులను గలుపుటయందు వివేకము లేదు. ఎన్నడును మధ్యరాష్ట్రమునకు కట్టభారము తగ్గించబడ లేదు. దెంగలునకునె మధ్యరాష్ట్రము ప్రతినిధుల సంపకపోవుటవలనా? మొత్తముమీద బడ్డెలు పంత్రి ప్తికరముగ గలదని కపర్తిగారు చెప్పిరి.

సర్ డి. యి. వాచా

1860 వ సంవత్సరమునుండియు యిండియా ప్రభుత్వము తయారుచేసిన ప్రతి బడ్డెటును ఆయన చదివెనని సర్ డిన్ మోవాచాగారు చెప్పిరి. (హర్ష ధ్యానములు) సర్ బేసిలు బ్లాకెట్టుగారి బడ్డెటు మిక్కిలి ప్రశంసార్హమైనది. అట్టి ప్రశంసాపాత్రమైన బడ్డెటులలో విల్ సన్నగారి బడ్డెటు ఒకటి. నుంక ములపన్నుల రద్దుచేసి, విచ్చి క వర్తకపద్ధతిని యిండియా స్థాభాగ్యము ను పెంపొందించిన క్రోమరు ప్రభువు బడ్డెటు ప్రశంసాపాత్రమైన బడ్డెటులలో రెండవది. ఆదాయము సేకరించుటకు జూపిన ఆదాయ సాధన కమిటీ మంచి ఆర్థిక నీతిని అవలంబించుటచే బ్లాకెట్టు గారి బడ్డెటు ప్రశంసార్హమైనదని వదిలెనని సర్ డిన్ మోవాచాగారు బల్గిరి. కృతజ్ఞత జూపుటకు బరులుగ కొందరు సభ్యులు పురాతన పన్ను పరిశోధన కాళికొరకు 50 లక్ష లిచ్చినందులకు దొరతనముచే బడినందులకు సభ్యునకు చిన్నతనముగ నున్నది. రాబోవురెండు సంవత్సరములలో వ్యయము కంటె ఆదాయము అధికముగజూపుబడ్డెటులదారికి భారతదేశమును బేసిలుబాకెట్టు గారు నడపించుచున్నారని సర్ డిన్ మోవాచాగారు నమ్మిరి. వ్యయమును తగ్గించుటకు నైతికకాళి ప్రయత్నించుచున్నది. కాపిటే వను గ్రాంటు విషయమై యుద్ధ కార్యాలయ పిసినిగోట్టు ఉద్యోగులు భారతదేశమునకు అర్హులగు ఆదరణ జూపుటలేదు అని సర్ డిన్ మోవాచాగారు పల్గిరి.

సర్ ఆర్థర్ ఫ్రామ్

చిన్నల సభయొసంగిన శీలవును సంపూర్ణముగ ఆర్థిక సభ్యు డనుభవించెనని సర్ ఆర్థర్ ఫ్రామ్ గారు బల్గిరి. ప్రతి ఎక్సైజు నుంకము రద్దుగావించి, కాసనస్మృతినుండికళంకము ను దొలగించినందులకు సర్ బ్లాకెట్టుగారియొడ సంతసమును సభ్యుడు జూపెను. పురాతనపన్ను పరిశోధనకాళి లాభకరమైనది యేగాక ఉల్లాసకరమైనది. మాతృమూషినిత్రవ్యయంత చరిత్ర యందు పేర్కొనబడిన దొరతనమునకు పూర్వము దొరతనము యొక్క వాసనకట్టిన పీఠును సర్ జాన్ మార్షలునకు దొరకునే మో ఎవ్వరు చెప్పగలరు. నైతికవ్యయము బడ్డెటు అంకెలకు దాటకుండిననుండి ప్రయత్నించుటకు ముఖ్య సాధి పతి అంగీకరించునందులకు సభ్యుడు సంతసించెను. ఆదాయపు పన్నువలనవచ్చు మొత్తము లో రాష్ట్రములకు వ్యయమును వాటానుయిచ్చుటకు డిపల్యూమను నిబంధనను సంస్కరించుటకు వాగ్దానము చేసినందులకు సభ్యుడు సంతసించెను. దిగుమతి నుంకములు దగ్గించవలసిన ఆవశ్యకతను సర్ ఫ్రామ్ గారు చెప్పిరి. సర్ బేసిలు సాహసనంతుడు. నిరుడు పెట్రోలుపై నుంకమును తగ్గించి ఆయన ధైర్యమును జూపెను. మోటారుకార్లు, ఆహారపదార్థములపై దిగుమతి నుంకములను యీయెడుతగ్గించి నిరుటివలె సాహసమును జూపెదనని నేను తలచితిని. ఎనుమతి దిగుమతుల రేటులేక టారిఫు సంపూర్ణముగ సంస్కరింపవలయును. ఆదాయపుపన్ను నూపరుటాపుల తగ్గించుటచే వర్తకమునకు సహాయకరముగ నుండును. పన్నువిచారణసంఘము గావించిన సిఫార్సుల నిర్ణయ తనకు నచ్చలేదని సర్ ఆర్థర్ బల్గెను. ఉప్పు పన్ను

రేటుఅధికముగ నున్నచో యీపాటికి రాష్ట్రీయ కట్టు భారములు సంపూర్ణముగ తగ్గివి. అనిసభ్యుడు వచించి యీసంవత్సరముకంటె జయ ప్రదముగ నుండు సంవత్సరములో బడ్డెటు తయారు చేయ సాధ్యముగగాక యని సర్ బేసిన్ బ్లాకెట్టును సర్ ఆర్థర్ ఫ్రామ్ దీనించెను.

బర్దవాను మహారాజు

వ్యయము కంటె ఆదాయము అధికముగ గల బడ్డెటును తయారు చేసినందులకు ఆర్థికసభ్యుని అభినందించి, పన్నువిచారణ సంఘనివేదికమును భద్రముగ ఆధికకాళి శ్రద్ధగ తిలకింపవలసియున్నదని బర్దవాను మహారాజు బల్గెను. సంస్కరణములందు గల లోటును తాను దెంగలు ప్రభుత్వ సభ్యుడు గనున్న పన్ను డుగుర్తించినందున ఆర్థికసభ్యుడు రాష్ట్రీయ కట్టు భారమును దగ్గించుటకు పూనుట సరిగ నున్నదనియు, రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్య మెన్నటికైన లభించినచో నది సరియగు ఆర్థికపునాదులపై నిర్మింపవలయునని తన సమృద్ధి కమనియు బర్దవానుమహారాజు చెప్పెను. పురాతనపన్ను పరిశోధననిమిత్తము నిధి యేర్పాటుచేయుటకు మహారాజు అంగీకరించెను. ఈనిధి మిక్కిలిగట్టిపునాదులపై స్థాపించి, పురాతనకట్టు యను భద్రపరచుటకు సంఘము పాటుపడవలసియున్నదని సభ్యుడు చెప్పెను. బడ్డెటు చర్చయందు సాంఘికసమస్యను కలుపుట సరసముగలేదని కర్నూలు హాయతుగారి వాదనను మహారాజు నిరసించెను. హిందువులను ముసల్మానులను సోదరులు. వారిని యెంతవేగముగ గుర్తించిన, అది సంస్కరణములకును ఉభయ సంఘములకు అంతక్షేమకరము అని బర్దవాను మహారాజు వల్గెను. (హర్ష ధ్యానములు)

సర్ చార్లెస్ టాడ్ హంటరు

రాష్ట్రీయ కట్టు భారము దొలగించబడుచున్న రాష్ట్రములు క్రమముగ అభివృద్ధిరాహిత్య మను బురద గోతిలో బడుచున్నవనియు తుద కారాష్ట్రములు బురదలోనుండిపైకిరాజాలవనియు హాల్బస్సు గారు చెప్పినవిషయములను సర్ టాడ్ హంటరు నిరసించెను. మొదట కమిటీగాని యిండియా ప్రభుత్వము గాని రాష్ట్రములు యిండియా ప్రభుత్వమునకు చెల్లించవలసిన సామ్యునిర్ణయమునకు బాధ్యులుగారు. ఆ విధానము భారత మంత్రి ప్రారంభించెను. బొంబాయి రాష్ట్రమున కన్యాయము జరుగుచున్నదనువారు రిమోషను సర్ బేసిలు యిష్టప్రకారము గాక స్టాట్యూటరీ నిబంధనల ప్రకారము గావించబడుచున్నదని మరచుచున్నారు. స్టాట్యూటరీ నుంకము రిమోషను కొన్ని రాష్ట్రముల కీయబడుచున్నది. ఆదాయములో నూటికి కిరిరూపాయలు మరురాను రాష్ట్రీయ కశ్యముగ యిండియా ప్రభుత్వమున కీయబడెను. రాబోవు సంవత్సరములో వాస్తవముగ నిల్వ బడ్డెటు తయారు కాబడవచ్చునని సర్ టాడ్ హంటరుగారు విశ్వసించిరి. రాష్ట్రీయ కట్టుములు తీసికొనినన్ని సంవత్సరములను యిండియా ప్రభుత్వపు బడ్డెటు ఆముసుకంటె అధిక వ్యయము తగ్గు.

తదనంతరము బొబ్బిలి రాజా మాట్లాడెను.

సర్ బేసిన్ బ్లాకెట్టు ప్రత్యుత్తరము

ప్రీటుకొనిలు సభయందు బడ్డెటుపై నేడు జరిగిన చర్చకు పూర్వాంశమిచ్చును. పన్ను విచారణ సంఘనివేదిక, ముఖ్యముగా ఆదాయపు పన్ను పంపకము సంబంధమును సమస్త రాబోవు నేపవికాలముందు విచారించబడు ననియు సర్ కంకర్న్ నాయకునలె ప్రతిసభ్యుడును వారి వారి రాష్ట్రాభివృద్ధిచే పాటించి యితరుల యొడ ప్రతికూల ప్రెఫెరిన్ జూడిన యెడల ఏ సమస్యలైనను ఒకంబుకీ గుమరుట సాధ్యము గావలయు సర్ బేసిలు బ్లాకెట్టుగారు బల్గిరి. ఇచ్చి పుచ్చుకోలు భావ ముండవలయును. లేనియెడల నూతన దృక్పథముతో రాష్ట్రీయ కట్టు సమస్త విచారించవలసియున్నది. బడ్డెటు ఆదాయవ్యయములను సరి పుచ్చుటకు కేంద్రప్రభుత్వము అయిదుకోట్ల రూపాయలవరకు రాష్ట్రములపై వాగ్దానపడి యున్నది. ఆదాయ మభివృద్ధి గావించుచు వ్యయము తగ్గించుచు యీ అయిదుకోట్ల రూపాయలను రద్దుచేయుటకు క్రమముగ ప్రయత్నములు చేయబడెను. అయిదుకోట్ల రూపాయల లోటు ఉన్నంతకాలమును, ఆదాయము వృద్ధిచేసినకాని లేక వ్యయము తగ్గించిన గాని లేక నూతనముగ పన్నువిధించిన గాని యీ లోటు భర్తీచేయుట సాధ్యముగారు.

బొంబాయికేసును గట్టిగా హాల్బస్సు గారు వివరించెను. కాని తుదకు సహాయకముగ సభ్యుడు ప్రసంగము ముగించెను

రాష్ట్రీయకట్టుముల భారమును దొంగింపవలయునని వారు సంస్కరణములకు ప్రబలవిరోధులని బర్దవాను మహారాజు పత్రికను. తాను బర్దవాను మహారాజు నుడివిన చతుర్తామును మరి యొకరిని వక్కాణించెదనని సభ్యుడు చెప్పెను. సంస్కరణము అని పేర్కొట్టుగారు పల్లికి. పన్నువిచారణ సంఘనివేదిక సందర్భమున బొంబాయియొక్క రివిన్యూవిషయము యీవేసవికాలముందు ఆలోచింపబడును. ప్రతిసభ్యుడును లేచివారివారిరాష్ట్రముల టేముము ముందుగా పాటింపవలయుననిననో సభ్యులందర మును యేకీభావము గురుదుట సాధ్యముగాదు. ఇచ్చిపుచ్చుకోలు గమనించవలయును. వివిధరాష్ట్రీయప్రభుత్వముల, కేంద్రదొర తనముయొక్క అభిప్రాయముల పాటింపవలయును. లేనియెడల రాబోవుబడ్డెటు సమయమున యీవిషయమై మరివిచారణలు జరుగుచుండును. రాజీకుదురనియెడల, రాష్ట్రీయకట్టుముల రివిమను విధానముయావత్తును నూతనవ్యవస్థతో విచారించవలసి యున్నది.

రాబోవు వేసవికాలముందు పన్నువిచారణ కమిటీ సిఫార్సులు విచారించబడునని సర్ ఆర్థర్ ప్రూమగారి నూదనలకు ఆధికమంత్రి సమాధానముచ్చెను. భాగ్యవంతుల కంటె బీదలే పన్ను భారము చే న ల గి పో వు చున్నారని ప్రభుత్వమునకు చెల్లబడెను. అట్టి తరి ఆదాయపు పన్ను, నూపరుటాక్సునియమై తొందరగ విచారించుటకు సాధ్యముగాదు. కొన్ని కేసులందు దిగుమతులపై వసూలుచేయబడుచున్న సుంకముల అభ్యంతరమును తానుగుర్తించెనని సభ్యుడు చెప్పెను. సర్ డిన్ సా వాచాగారు ఆయమును సమకూర్చుటకు గల కమిటీనికొనిన శ్రద్ధను ప్రకటించెను. మార్చెట్టులో ఋణముచేయుకుండ కాపీటుల వర్క్యూరకు 60 కోట్లు వెచ్చించుటకు బడ్డెటునందు ప్రత్యేకింపబడెను. దొరతనమునకు ఆధికస్థితి చక్కగగడిరినదని షాహుకారులు గ్రహించిరి. అందువలన గవర్నమెంటు ఋణాప్రక్రమల విలువ హెచ్చెను.

కూడబెట్టినధనము లాభకరముగ పెట్టుబడి పెట్టుటకు అభ్యంతరము గల్గించననియు, లాలారామ్ శరణాసుగారు చెల్లినటుల పోస్టాఫీసు సర్టిఫికేటుల వడ్డీకిని నేర్పించుబాంకు తీయు వడ్డీకిని కొత్తప్రమాణ ముండవలయు ననియు సర్ బేసిలుగారు చెప్పిరి. మామూలుగ మార్చెట్టునందు పెట్టుబడిపెట్టుటచే నీయుపకువడ్డీ రేటుకంటె పోస్టాఫీసు సర్టిఫికేటు వడ్డీరేటు ఆదనముగ నుండవలయును. పెట్టుబడి దారులకు నిరుత్సాహము గలిగించుటకురేటు తగ్గింపనని సభ్యుడు చెప్పెను. అంతియకాక యిప్పుడున్నంతటి హెచ్చురేటుంచి, భాగ్యవంతులు వారి ధనమును పోస్టాఫీసుసర్టిఫికేటుల కొనుటయందు వినియోగించి లభిసేందకుండ తేయవలయును అనిసర్ బేసిట్ బేకెట్టుగారు పల్లికిరి. (హర్షధ్వనములు.)

ముందువారములో గవర్నమెంటు కార్యక్రమములేదని సర్ మహమ్మదుగారు చెప్పిరి. రెండుసార్లు ఆనధికారుల సమావేశములు జరుగును. భారత దేశమునుండి క్రమాభివృద్ధికరమగు మార్గముపై నల్లమందు ఎగుమతి తగ్గించుటకు ఒక తీర్మానమును మార్చి 16 వ తేదీన మెక్ వాటర్సుగారు సభయందు ప్రతిపాదించెదరు.

తదనంతరము 4-45 గంటలకు సభ చాలింపబడెను.

సరిహద్దురాష్ట్రమునకు సంస్కరణములు

కలకత్తా మహమ్మదీయుల సహాయము

సర్ అబ్దుల్ రహీంగారి యువన్యాసము

కలకత్తా, మార్చి 7:—పశ్చిమోత్తర రాష్ట్రమునకు సంస్కరణల నీయవలెనని ఆసెంట్లలో తీర్మానములు ప్రతిపాదించబడునప్పుడు అభ్యంతర పెట్టుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవని అట్టి ప్రయత్నములను ఖండించుటకై కలకత్తాయుత్తర భాగములోని మహమ్మదీయులను సరిహద్దుమహమ్మదీయులను కలిసి యొక బహిరంగ సభ తేసిరి.

సర్ అబ్దుల్ రహీంగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

ఆయన యిట్లు చెప్పెను:—సరిహద్దురాష్ట్రములో సంస్కరణములు ప్రవేశపెట్టవలెనను విషయము హిందూదేశములో మహమ్మదీయులందరి పూర్వములందును, చాలదినముల నుండియు ఆందోళన కలుగచున్నది. దానికి మహమ్మదీయేతర స్నేహరులుగూడ సానుభూతిని జూపుచున్నారు. సరిహద్దురా

ష్ట్రమే హిందూదేశమునకు సింహద్వారము. సరిహద్దురాష్ట్ర ప్రజలే దేశరక్షకులు. సరిహద్దున నుండుటచే కష్టములన్నియు వారే భరింపవలసివచ్చుచున్నది. అతిభారమును తమవిధులను వారెట్లు నిర్వర్తించుచున్నారో మారము ననున్న పంగదేశీయులను ఇతర రాష్ట్రములవారును బాగుగా గుర్తించగలరు. కొంతమందికి మాత్ర మేకారణము చేతనే ఆ రాష్ట్ర ప్రజలకు సంస్కరణలు లిచ్చుట యిష్టములేదు. అచ్చట మహమ్మదీయులసంఖ్య హెచ్చుగా నుండుటచే స్వల్పసంఖ్యాకులైన హిందువులు కష్టపడవలసివచ్చునని వారు తలంచుచున్నారు. కొన్నికొన్ని పోరాటములనుగూడ వారుదాహరణముగా జూపుచున్నారు. హిందువు లారాష్ట్రములో స్వల్పసంఖ్యాకులుగానున్నట్లయిన, ఒక్క పంజాబు బెంగాలులోతప్ప మహమ్మదీయు లన్ని రాష్ట్రములలోను స్వల్పసంఖ్యాకులుగానేయున్నారు. అయినప్పటికిని రాజ్యాంగాభివృద్ధికి తోడ్పడి వారు తమధర్మమును జూపియున్నారు. తమ టేముముకొరకే చూచుకొన్నట్లయిన ప్రజా టేముకరంబు ప్రజాపాలిత ప్రభుత్వమునకు వారభ్యంతర పెట్టియుండవలసినది.

ఈవిషయమై సంకుచితాభిప్రాయముగల ఆసెంట్లసభ్యులు మరియొకమారు విచారించి సరిహద్దురాష్ట్ర ప్రజల కీ హక్కులొసంగుటయే రాజకీయనిపుత్యమని తలంచెదరని నమ్మెదను. నేను ఆలిఖురులో ఉపన్యసించిన తరువాత కొంతమందిహిందూ రాజకీయేతరులు మహమ్మదీయులలో నేనువైషమ్యముల బెంచుచున్నారని నన్ను నిందింపుచువచ్చిరి. ఇప్పటి కైదారేండ్లనుండియు సంకుచితాభిప్రాయముగలవారమనియుపాక్షికాభిప్రాయము గలవారమనియు మహమ్మదీయుల నిందించుచు నేయున్నారు. అటువంటి పనులను మహమ్మదీయులు చేయుచున్నట్లుగా నాకగపడదు. ఆ నాయకత్వమున మైవెంటనే సరిహద్దురాష్ట్ర సంస్కరణములమాట వచ్చుట చాల దైవికము ఇందువలనవ్యయనేర ధ్దు లోక న బ డు చు నే యున్నది. (చప్పట్లు)

సుహృద్దీగారు

ఒకసంఘమువారు మరియొకసంఘమువారిని పూర్తిగా నమ్ముటయే యిష్టము ముఖ్యముగా కాలసిందని సుహృద్దీగారు ప్రారంభించిరి. నేను హిందూసంఘముగాను మొత్తముగానమ్ముచున్నయెడల మహమ్మదీయులను నమ్మువలసినదని నేను వారి నడుగజాలను. నేను మహమ్మదీయులను నమ్మునలసినదని హిందువులనడుగుచున్నాను. మహమ్మదీయులలో న్యాయబుద్ధియున్నదనియు సరిహద్దు రాష్ట్రములోనున్న హిందువుల కన్యాయము జరుగదనియు నేను చెప్పుచున్నాను. అవిధముగానే మహమ్మదీయులతోకూడ హిందువులను నమ్మునలసినదని చెప్పుచున్నాను. హిందువులను మొత్తముగా నాయములు మోసగింపకున్నయెడల వారు మహమ్మదీయులయెడల న్యాయముగానే ప్రవర్తించురనియు స్వాతంత్ర్యముకొరకు హిందూదేశముకొరకును హిందువులు మహమ్మదీయులు కలిసి పోరాడుకాలమువచ్చుననియు నేను చెప్పుచున్నాను

తీర్మానములు

ఈదినవ తీర్మానములు గావించబడెను. కలకత్తా మహమ్మదీయ పౌరుల యీహిరంగ సభవారు పశ్చిమోత్తర రాష్ట్రముయొక్క ప్రస్తుత పరిపాలన నాగరక ప్రభుత్వముయొక్క ముఖ్యసూత్రములకు భిన్నముగా నున్నదనియు, ఆ రాష్ట్ర ప్రజల టేముము కొరకే గాక హిందూదేశముయొక్కయు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము యొక్కయు టేముము కొరకు 1919 ఇండియా దొరతనపు అట్టు ప్రకారము ఇతర రాష్ట్రములో ప్రవేశపెట్టినట్లు గానే సరిహద్దు రాష్ట్రములో గూడ పంజాబులో చేర్చుకుండ ప్రత్యేక రాష్ట్రముగా అట్టి సంస్కరణములను ప్రవేశపెట్టుట మిక్కిలి యవసరమనియు తలంచుచున్నారు.

సరిహద్దు రాష్ట్రములో సంస్కరణములు ప్రవేశపెట్టుకుండ చేయవలెనని ఆసెంట్లలోని హిందు నాయకులు కొందరు చేయుచున్న ప్రయత్నముల నీసభవారు ఖండించుచు అట్టివారు చర్యలు మత సాంఘిక విభేదములపై నాధారపడియున్నవనియు రాజ్యాంగాభివృద్ధి పోకర్మములలో మహమ్మదీయులు పూర్తిగా పాల్గొనుట వారికిష్టము లేదనియు తలంచుచున్నారు.

సరిహద్దురాష్ట్రములలో సంస్కరణ ప్రవేశము విషయమున ఖాన్ బహాదుర్ సయ్యద్ ముర్తజా సాహెబు గారి తీర్మానము పట్ల ఆసెంట్లలో స్వరాజ్యపక్షమువారు రవలించినవైఖరి సరికాలేదనియు స్వరాజ్యపక్షమువారు తిరిగి ఆలోచించుకొని సయ్యదు ముర్తజా గారితీర్మానమును బలపరచెదరని యుసభవారు తలంచుచున్నారు. (అ. పే.)

మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభ

స్వరాజ్యపక్ష నిశ్చయము

బడ్డెటు, మంత్రుల వేతనము నిరాకరించెదరు

(ఆసోసియేటెడు ప్రెసు)

నాగపూరి, మార్చి 8:—గౌరవనీయులగు కేబుగారి ఆధ్యక్షతక్రింద మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభ నేటిమధ్యాహ్నము 12 గంటలకు తిరిగి సమావేశమయ్యెను. ఒకసభ్యుని వెనుక నొక సభ్యుడు సెట్టిమెంటరీ ప్రశ్న వరంపరలను గురిపించుటచే చాలకాలము ప్రశ్నోత్తరముల నిమిత్తము వ్యయమయ్యెను. సభ్యులు పరిహాసము చేసికొనుటచే సభ పక్కన చాలకాలమువరకును నవ్వించెను. దొరతనము పట్ల సంస్థానీ యొకసభ్యుడు ప్రశ్నించెను. ప్రభుత్వసభ్యులకు శాసనసభ హాలులోనుండి కార్యదర్శులు మాటల నందించుచున్నా యని మరియొకసభ్యుడును ప్రశ్నించిరి. ప్రతిపక్ష నాయకుడగు యి. రాఘవేంద్రరావు గానీ తీర్మానముపై రేపటివరకును సభ నిల్చివేయబడెను. ఈ వారములో కార్యక్రమము నెరవేరునెడల శాసనసభ నిల్చివేయుటకు ప్రభుత్వమున కభ్యంతరములేదని ఆధికసభ్యుడు నుడివెను.

సభ్యుల సౌకర్యముకొరకు శాసనసభ నిల్చివేయవలయునని రాఘవేంద్రరావుగారు సమాధాన మిచ్చిరి.

పత్రికలకంపిన ప్లేటుమెంటు

శాసనసభనుండివెదలిపోవలసినదని స్వరాజ్యపక్షమునకు ఫిట్నీసుండి తలపెట్టెననియు, స్వరాజ్యవాదులు శాసనసభ యందధికసంఖ్యగల సభ్యులు గావున వారు శాసనసభనుండి విడిపారనియు, మంత్రుల వేతనములు, బడ్డెటు నిరాకరించువరకు శాసనసభ వదలరనియు, బడ్డెటు మంత్రుల వేతనములు నిరాకరించిన పిదప ముందవలంబించవలసిన కార్యక్రమము గురించి విచర్చించెదరనియు స్వరాజ్యపక్ష నాయకు డగు రాఘవేంద్రరావుగారు వారాపత్రికలకంపిన ప్లేటుమెంటు నంపెను.

నిడమర్రు రేటువేయరుల సభ

5 వ తేదీని అమృతన శాయన్నగారి అధ్యక్షతక్రింద నిడమర్రులో జరిగినది.

తాడేపల్లిగూడెము తాలూకాకు ప్రత్యేకముగా నొక తాలూకాబోర్డు యుండవలెను, నిడవర్రోలు తాలూకాకును తాడేపల్లిగూడెము తాలూకాకును కలిపి ఒక్క తాలూకాబోర్డు ఉండెన చాలునను విషయము వినవచ్చుచున్నది దీనిని జిల్లాబోర్డువారును దొరతనమువారును అంగీకరించుట అసమంజసము. పశ్చిమగోదావరిజిల్లాలో తాడేపల్లిగూడెం తాలూకా తక్కిన తాలూకాలకంటె విస్తీర్ణమునందు చాల పెద్దది. ఆయముగూడ చాల అధికము. కృష్ణాజిల్లాకు తాడేపల్లిగూడెము తాలూకా ఒక కొనగాను, నిడవర్రోలు తాలూకా తూర్పుగోదావరికి ఒక కొనగానుయున్నవి. ఇట్టి యిబ్బండి కలిగినందుననే ఏలూరు తాలూకాబోర్డును కోవూరు తాలూకాబోర్డును విడదీసి యున్నారు. కావున నిడవర్రోలు తాడేపల్లిగూడెం తాలూకాబోర్డులు వేరువేరుగా నుండవలెను.

నిడమర్రులో ఆయుర్వేదవైద్యశాల

ఈనెల 5 వ తేదీని నర్సాపూరి వకీలు శ్రీయుత వల్లూరి శేషయ్యగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగిన బహిరంగ సభలో యీవైద్యశాల ప్రారంభోత్సవము జరిగినది. మొదట ధన్వంతరీ ప్రార్థనయును భారతమాత ప్రార్థనయును స్వాధ్యాయపఠనము ను జరిగెను. అటుపిమ్మట ఆయుర్వేదమును గ్రామములలో ఆయుర్వేద వైద్యశాలల అవశ్యకతను గూర్చి శ్రీయుత. నిడమర్రు లక్ష్మీనారాయణగారు రువ్వసించిరి. డాక్టరు లక్ష్మీపతిగారికి మృతుల మందరిప ర్తి కుబ్బారావుగారు యీవైద్యశాలలో ప్రధానవైద్యులుగా నున్నారు. ఆయన అటుపిమ్మట గంభీరోపన్యాసము నొసగిరి. ఈవైద్యశాలకు స్థిరమగు భవనమునుగూడ కట్టించవలెనని అధ్యక్షుడు నుడివెను అని భిషవరమునుండి ఒకరు తలపెట్టారనంగిరి.

న్యాయస్థాన వార్తలు

హిందూదేవాదాయ బోర్డువైదవా

ప్రభుత్వదరఖాస్తు త్రోసి వేయబడుట

(న్యాయమూర్తి వి. వి. శ్రీనివాసయ్యంగారి తీర్పు, హిందూదేవాదాయముల చట్టము తిరుపతి, తిరువాడుదురై, ధర్మపురము దేవాలయములకు ఆనువర్తింపజాలదనియు, ఇంజక్షన్ ఒకసంవత్సరమునందు, ఆయాదేవాలయ మహాంత, పంచారాసన్నిధులు తేసినదావాలో ఇండియా కార్యదర్శిగారిని ఒక కక్షగా జేర్చుటనదిగ ప్రభుత్వమువారు పెట్టుకొనిన దరఖాస్తును నిన్నటిదినము న్యాయమూర్తి వి. వి. శ్రీనివాసయ్యంగారు కొట్టివేసిరి.

తీర్పులో నీక్రిందితీరున జెప్పిరి.

“ఇటువంటిదావాలో వాది, ప్రతివాదులుగాక మరొకరిని ప్రతివాదులలో కక్షీదారునిగ జేర్చుటనదిగ దరఖాస్తుపెట్టి నపుడు, అట్టికక్షీదారు డాక్టరునినే సంతృప్తిబోందియుండిన పక్షమున నేతప్ప, ఆదరఖాస్తును వాదిప్రతివాదుల మధ్యను (వాది-మహాంత; ప్రతివాది-దేవాదాయబోర్డు) ఆక్షేపించినచో ఆదరఖాస్తును నిరాకరించుటకు సంశయించెడివాడనుగాను. కాని ఈదావాలో కవిచన రు ల బోర్డు తరపు న ద ర ఖా స్తు కనుకూలముగ వెంటట రుజువారావుగారు గావించిన బలము నాదనముబట్టి ఈదరఖాస్తు ఇరువురచే బెట్టబడిన దరఖాస్తు అని యే గణించవలసివచ్చుచున్నది. ఇక విచారణలో మహాంతవేదాది తా నేప్రతివాదినుండి ఇన్జక్షన్ కొరకై దావాజేసెకే ఆ ప్రతివాదియొక్కని పైననే దావానడుపవలెనా, లేక ఇండియా మంత్రివైరూడ దావా నడుపవలెనా యనునది ప్రశ్న. ఇట్లు లో కక్షీదారులకు సంబంధించిన భాగమునుబట్టి దరఖాస్తుదారుడు కక్షీదారుడుగనుండుటానిశ్యకముని వాదించిన వెంటక రుజువారావుగారి యొక్కగాని, అడ్వొకేటు జనరలుయొక్కగాని వాదనలు నాకర్థమగుటలేదు. ఈ విషయములో ఇండియా కార్యదర్శి, కక్షీదారుడుగ ఏలజేయవలెనో నాకేమియు అర్థమగుటలేదు. అట్టి నూతన కొక్కసంకర్షములో మాత్రము ఆధారముగలదు. అనియేకన ఇట్లు ఆ కార్యక్రమమునవాదన ఇండియా కార్యదర్శియొక్క సమక్షమున నిర్ధరింపబడవలెనను సంకర్షములో ఆధారముండగలదు. కాని సివిల్ ప్రొసీజరుకోడు సంబంధించి సంతకరకు ఇండియా కార్యదర్శిగారు ప్రభుత్వమునకుగాని, ప్రభుత్వమునకుగాని ప్రాతినిధ్యము వహించ గలరు. ఏలగుచో నాకేకే ప్రస్తుత విధానము క్రింద కానన నిర్మాణ పరిపాలన యందొక భాగినేయునిగ నెన్నుకొనవచ్చును. ప్రస్తుతచట్టము క్రింద నిర్దేశించబడిన కమిటీలు, సంఘాలు, ఉద్యోగులనువలె ఇండియా కార్యదర్శిగారివైనను ఏకైకరేషనుగాని బాధ్యునిగ జేయ గలుగని నూచించుట కాధారములేదు.

దరఖాస్తుదారునికి వర్తింపజేయ వేమియు దావా గానలేదు. యాచయొక్కనివిధంబనకు లోబడినచో దరఖాస్తు వారు దావాకు క్రమమైన కక్షీదారుడుగాడనియే తలంపవలసి వచ్చుచున్నది. దేవాదాయచట్టమే లేనిచో వాదులుజేర్చుకొనిన బోర్డువారిచర్య లకార్యక్రమములే యగును. కాన ప్రతివాదుల సప్రములందున్న చట్టము ఆకార్యక్రమమును కారణముచే వారు య ఇన్జక్షన్ గోరుచున్నారు.

కావున సిద్ధాంతము అధికారము ననుసరించికూడ, ఇండియా కార్యదర్శిగారు కక్షీదారుడుగ నుండుట అసరము లేక క్రమముగాని గాదనియు, అపాతకరముగ కక్షీదారుడైనను అట్లు జేర్చబడజాలదని తలంచునపుడు వాది వారినిజేర్చుట కంగీకరించని సంకర్షముండును, ఖర్చుల విషయములో ప్రత్యక్షముగ వాది నిరాకరించినపుడు అట్టిసరికను ఆధారమే లేదు. దేశమందుప్రస్తుతము స్థానిక సర్వాధికారము ఇండియాలో కాననసంఘమున, తదితర అధికార సంఘముండుటంతే నీకొట్టలలో అనేకదా వాలందు ఆకార్యక్రమము సమస్యలు అధికముగ రావచ్చునని నే చలంప మిన్నాను. కావున ఇకనట్టి దావాన్నిటిలోను ప్రతియొక్క ప్రతివాదియును ఇండియా కార్యదర్శిని కక్షీదారునిగ గోరుట వాంఛనియుము గాదు.

అందుచే ఖర్చులతో సహా దరఖాస్తును కొట్టివేయుటకు ఉత్తరవు జేయబడినది అనిరి.

మదరాసు వార్తలు

మారిషసుటపా:— కొలంబో మీదుగ మారిషసుకు బోవుటపా జనరలు పోస్టాఫీసువద్ద 10 వ లేదీ సాయం కాలము 6-25 గ. వరకు పుచ్చుకొందురు.

రాకపోకలు:— గాల్ సి. పి. రామస్వామిఅయ్యగారు గారు, కర్నూలిగారు, ఎ. కె. రాజమఅయ్యగారు నేడు దయము వచ్చిరి.

మదరాసు యువజనసమితి:— ఈసమితివారు మార్చి రెండవారమున యాదిగవరీతి ఉపన్యాసము తేర్చరచిరి. 9 లేదీ-మైలాపూరు కల్యాణలేరి, 10 లేదీ-ఉద్దహలయం మైలాపూరు 11-లేదీ కృష్ణాంపేట, 12 లేదీ కొళ్ళపేట 13 లేదీ హొల్లూగూడ వేయిదీపములు 15 లేదీ. ఎగూరు.

ఆంధ్ర నాటక సంఘము—మదరాసు ఆంధ్ర నాటక సంఘమువారు మొన్న ఆదివారమునాడు విక్టోరియా హాలులో విరాట పర్యవాలకమును ప్రదర్శించిరి. నాటకము బాగుగనే ప్రదర్శింపబడెను. నీను సీనుల మధ్య జరిగిన ఆలస్యము సభ్యులలో నించుక అసంతృప్తికి కారణమాయెను. సాధ్యమైనంతవఱకు నాటకము 9 గంటలలోగా ముగించవచ్చు చూచుచుండిన బాగుండును. కీచకుడు అర్జునుడుఅభిమన్యుడుఉత్తరుడు దుర్యోధనుడు మున్నగు పాత్రధారులు తమతమ పాత్రలనుచక్కగ పోషించిరి. ఈ నాటకమునకు న్యాయమేళంపంతులుగారు, న్యాయమూర్తి వెంకట కుబ్జారావుగారు దివాన్ బహద్దర్ జె. వెంకట నారాయణ నాయుడుగారు మున్నగు ప్రముఖులువిచ్చేసి సంతసించియుండిరి. వీరి కింకను ప్రతిభ హెచ్చు గావలెనని వాంఛించుచున్నాము.

ఆంగ్లయువతి అంతర్ధానముగుట:— నిన్న రాత్రి హాస్టల్లోనికి వచ్చిన రంగంమెయిలు స్త్రీగారు ఎలియోపియా యందు ఒక చిత్రము జరిగెను. మిను డి. గ్లెస్సోరి అను 20 ఏడే ఆంగ్లయువతి ఒంటరిగా నాకడ నెమ్మయండెను. ఆదివారము రాత్రి తనగదిలోనికి పంతుగొనబోయెను. సోమవారము డబ్బము అలపడలేదు. నాకేతయు వెనకి గదితలుపులు బద్దలు కొట్టి లోన ప్రవేశించు సరికందామె లేదు. నాకకు ఒక ప్రక్క కన్నము గలదు. వదిలిడి అంచుండి నీటిలోకి దుమికెనని భావించిరి. ఆమె బర్మాలో అడ్వొకేటు జనరలుగానుండిన వకటు డిగ్లెస్సోరి గారి కుమార్తె. మదనపల్లిలో చికిత్స బొందుటకు బోవుచుండెను.

పివాంగునుండి వచ్చిన తారాయను నావలోఒక ఇండియను యువకుడు నీరుదుమికి ఆక్రమణ్య గావించుకొనెనని తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

10,000 రు ఖద్దరు కావలెను

ఆంధ్రదేశమున తయారైన సుభద్రగర్వ మంచిది పదివేల రూపాయలది కావలసియున్నది. జములు కాకికోటింగు, జములు తెల్లకోటింగు, ఎర్రపాగా తానులు; ముతకరకం, సన్నరకములలో, కావలసియున్నది. ఆంధ్రులీ తరణమును, పొగొట్టుకొనక వెంటనే కాపిల్సు యొక్రింది చిరునామాకు పంపించవలయును. ప్రతికాపిల్సుపైనను వెడల్పు, పొడవు, గ 1-కి ధరవేసి పంపించవలయును. కాపిల్సు వారము దినములలో మాకందవలయును. కాపిల్సునుచూచి ఆర్డరు పంపెదను.

గంటి సూర్యనారాయణశాస్త్రి
మేనేజర్, ఆంధ్ర ఖద్దరుబోర్డు,
7 తంబుకెట్టి వీధి మద్రాసు

శ్రీ శకల్ జయినసంఘము

పలితాన తాకూరుసాహెబుగారిచర్య నిరసించుట బొంబాయి, మార్చి 8:—అఖిలభారత దేశమందలి జై నమతస్థులతో నూడిన శ్రీ శకల్ జైను సంఘము సహజేశమై శత్రుజన పర్వతభాగమును పలితాన ధామారు సాహెబుగారు ఆక్రమించినందులకు నిరసించుచు తీర్మానముగావించి, బ్రిటిషు పౌరులకు జై నమతస్థుల జేనుములను కాపాడవలసినదని ప్రభుత్వమును గోరెను (ఆ. ప్రె.)

వ్యాయామ క్రీడలు

దక్షిణ భారతవ్యాయామసంఘము

వారి టెన్నిసు పందెములు

సోమవారము ఆరంభమగుట

దక్షిణ భారత వ్యాయామ సంఘమువారి యజమాన్యమున జరుపబడు టెన్నిసు పందెములు నిన్నటి సాయంత్రము ప్రారంభింపబడెను. పీపిల్సుపార్కు ప్రదేశమందు టెన్నిసుతో బాటు పై సంఘమువారి యజమాన్యమున ఫుట్ బాలు పందెములును జరుపబడుచు విశేషముగ ప్రజల నాకర్షించుచున్నవి. సింగిల్సులో 20 మంది పురుషుల డబుల్సు 15 జట్టులు, మిక్సుడు డబుల్సులో 5 జట్టులు, స్త్రీలసింగిల్సులో 5 గురు పోటీదారులును గలరు. నిన్నటి దినము మూడు పందెము లాడబడెను.

ఫలితములు

సింగిల్సులో డి. పార్థసారథి సాంబశివరావు నోడించెను.

6-8; 7-5

డబుల్సులో బాలగోపాలన్, విశ్వనాథనుగారలు, పి. కె. శ్రీనివాసాచారి, కాప్తను గ్రంథిగారల నోడించిరి.

6-4; 6-2.

పార్థసారథి, చంద్రరావుగారలు, శేకవరావు గణపతులను ఓడించిరి.

6-1; 3-1

నేడు సి. వి. చలపతి శ్రీనివాసాచారితోడను, బ్రహ్మ సందరావు కే. ఆర్. ప్రసాదుతోడను, ఉగ్గప్పచెట్టి పరియ్యెకకు, రంగసామి క్రిష్ణమూర్తులతోడను, రామరెడ్డి, మరియొకరుగలసి, విల్సను, కారికులతో నాడెదరు.

ఫుట్ బాలు

నందు జటప్రాలు పందెములో “మురరాసు గ్రండ్స్” “జిగరన్ యిలవెన్” అనువారు పోటీజేసిరి. మొదటివారు 2 గోలులచే గెలుపొందిరి.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము

సభ్యులన్నికలు

ఇటీవల 1-8-26 వ లేదీన రెజిస్ట్రేషన్లో జరిగిన పై సంఘసభలోగావించబడిన తీర్మానముప్రకారము నూతన రాష్ట్రకాంగ్రెసు సంఘము ఎన్నియూట్ నెల 1 వ లేదీన రెజిస్ట్రేషన్లో సమావేశము కావలసి యున్నందున రాష్ట్రములోని జిల్లా సంఘముల వారందరు తమతమజిల్లాలను నిర్ణయింపబడిన సభ్యులను ఈ నెల 20 వ లేదీలోపుగ నెన్నుకొని అట్టిసభ్యుల జాబితాలను 25 వ లేదీ నాటికి మాకాంగ్రెసుమునకు జేరునట్లు పంపవలెననియు.

గద్దే రంగయ్యనాయుడు,

40 బ్రాడ్వే-మద్రాసు. కార్యదర్శి.

నెల్లూరు ప్రోగ్రెస్స్ యూనియన్

తిక్కన జయంత్యుత్సవము—క్రీడన

ఈ ఫాల్గుణ బహుళ ద్వాదశీ గురువారమునాడు (11-3-1926) శాయంకాలము 5-30 గంటలకు పురమండరమునఁ దిక్కన జయంత్యుత్సవము జరుపవలెను.

కావలిబోర్డు ఉన్నత పాఠశాలలో (బ్రహ్మన పండితులు గానున్న బ్రహ్మశ్రీ చివుమల సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు ఆంధ్రవాఙ్మయమును గుఱించి యువవ్యసించురు.

శ్రీ మేకటగిరి రాజాగారి కలాకాల యన్వేషణము, బహుగ్రంథ రచయితలను అగు శ్రీయత రాయసం మేకట శివుడు సంతలు యం. యె. యల్. టి. గారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహింప వయతో సంగీరించిరి.

ఈ సమయముననే శ్రీమతి వావిలికొలను పద్మావతి నమ్మి. యె., గారు ఏతత్వమాజ్యశక్తివ్యాసరచనాపరీక్షలో (బ్రహ్మముడుగా సుత్రీగడైన చిరంజీవి పైకిపాటి చలపతిరావు గారికి డాక్టర్ కే. యె. శే. సరిగారి “కేసరి శివర్ష పరికము” వ్రాసెనుదురు.

మాడభూమి నరసింహాచార్యులు,

బి.యె. బి. యల్. (అధ్యక్షులు)

శాసనసభ పరిత్యాగము

సామ్రాజ్య శాసనసభనుండి స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు వెడలిపోయిరి. 8 వ మార్చి దేశచారిత్రమునందు అత్యంత ప్రాముఖ్యము వహించు సన్నిధియందు సూచించి యుంటిమి. కాంగ్రెసు తీర్మానమును గౌరవించి స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు ఆత్మగౌరవమును కాపాడుకొనిరి. స్వతంత్రపక్షమువారు గూడ వీరి ననుసరించినచో ఎంతయోమేలుగ నుండెడిది. స్వరాజ్యపక్షమువారి మార్గము వారి కొకవేళ రుచింపక పోయినను స్వతంత్ర పక్షము వారు శాసనసభ లో నిలచి చేయు నదేమియో తెలియదు. ఉభయులును కలసినపుడే మెజారిటీ ఏర్పడును. స్వతంత్రపక్షమువారు రొక్కరును ఎంత సేపు పోరాడినను ప్రభుత్వమువారి నోడింపజాలరు. అనమానము మాత్రము మిగులును. అటు ప్రభుత్వమువారికిగాని ఇటు స్వరాజ్యపక్షమునకుగాని గాకుండ త్రిశంకుస్వర్గమునందువలె వీరు అంత రాళ్ళము న నిలువ వలసి వచ్చును. జిన్నా గారు ప్రకటించిన స్టేటు మెంటు సారాంశముగ నున్నది. శాసనసభలలో శేరి అసహాయము నవలంబించుటకు స్వతంత్ర పక్షమువారు రెన్నడును తలపెట్టలేదట. ప్రభుత్వము వారు శాసనసభ వారు చేసిన స్వపరిపాలన తీర్మానమును నిరాకరించినది, జిన్నా గారు రంగీకరించెదరు. అయినను సంస్కరణములను కొనసాగించి, స్వతంత్రపక్షమువారు ప్రభుత్వము నింకను పరిశీలించెదరట. జిన్నా గారి బేల తనమును జూచిన జాలి గలుగును.

కష్టములను నివారించునంతవరకు, సప్లయలను నిరాకరింపవలయునను సిద్ధాంతమును జిన్నా గారు నమ్మరట. అటులగుచో, ఆర్థికచట్టము నిది వరకు వీరే నిరాకరించినో? అప్పుడు వీరిసిద్ధాంత మేయయ్యెనో? సప్లయలను నిరాకరించుట విప్లవ మనియు, ప్రభుత్వమువారిని తలక్రిందుల జేయుట యగుననియు, అందుచే తా మామార్గము నవలంబించుననియు, జిన్నా గారు చెలుపుచున్నారు. కాని సప్లయలను నిరాకరించుట సక్రమ పద్ధతియని పాశ్చాత్య దేశములం దెల్ల అంగీకరించుచున్నారు. ఇది నిష్పన్న మని ఎంచువారు లేరు. ప్రాన్సులో బ్రలగుండు ప్రభుత్వమువారు రడిగినసప్లయలను ఛేంబరువారు నిరాకరించుటచే, ప్రభుత్వము రాజీనామా నీయవలసివచ్చెను. కాని ఛేంబరువారు రవలంబించిన పద్ధతిని విప్లవ మని ఎవరును ఎంచుట లేదు. దీనిని సక్రమపద్ధతికిందనే భావించు

చున్నారు. డాక్టరు బిసెటుగారుగూడ, కామక వెల్లుచట్టమును ప్రభువులసభవారు నిరాకరించుచో, బడ్జెటులను త్రోసివేయవలయు ననియు, ఇది సక్రమ మగుపద్ధతియనియు, వెలిబుచ్చిరి. అట్టిస్థితిలో జిన్నా గారు లేనిపోని భీతి గలిగించు టేలాకో చేలియదు. స్వపరిపాలనము ననుభవించెడి దేశములలో సప్లయలను నిరాకరించుచో, ఒక్కొక్క మారు ఇబ్బంది గలుగవచ్చును. ప్రభుత్వమును త్వరలో స్థాపించుటకు పీలుగలుగకజోవచ్చును. ప్రాన్సులో నేడుదయించిన స్థితి యిదియే. కాని ఇండియా ప్రభుత్వమువారి కట్టి యిబ్బంది గలుగదు. బడ్జెటు గ్రాంటుల నెన్నిటిని నిరాకరించినను, వానిని ప్రభుత్వమువారు పునరుద్ధరింపగలరు. సర్టిఫికేటుల నతి సులభముగ ప్రయోగింపగలరు. అందుచే పరిపాలనము కొనసాగుట కెట్టి యిబ్బంది గలుగ జాలదు. పరిపాలనాపద్ధతులు ప్రజల కిష్టము లేవని జూపుటకును, ప్రభుత్వమువారు ప్రజాంగీకారముతో గాక స్వంత బాధ్యతతో పరిపాలించునటుల జేయుటకును మాత్రమే, బడ్జెటు నిరాకరణ మక్కరకు వచ్చును. కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వపు గ్రాంటును నిరాకరించుటకు జిన్నా గారు రంగీకరించినపుడు, మిగిలిన సప్లయలను నిరాకరించుటకు వీరేల వెనుదీయవలయునో తెలియదు. ఒకటి విప్లవమయినపుడు, మరి యొకటి గూడ విప్లవమే గావలయును. లేనియెడల రెండును సక్రమ పద్ధతులే యగును. జిన్నా గారి హేతువాదము ఆకు నందక పోకను పొందకున్నది.

స్వతంత్ర పక్షమువారు కొంతవరకయినను బడ్జెటుగ్రాంటుల నిరాకరణ ప్రదర్శనమునందు పాల్గొనకుండ ఒకవంక ప్రభుత్వమువారును వేరొక వంక స్వరాజ్యపక్షమువారును గూడ ఆటంకపరచిరి. జిన్నా గారిని జూచిన జాలి గలుగును. వీరు తలచినటుల కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వవ్యయమును ప్రభుత్వమువారు మొదటిగ్రాంటుగ నుంచక జోయిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారిలో గలని స్వతంత్ర పక్షమువారు యీగ్రాంటును మాత్రము నిరాకరించి తమ ధైర్య సైన్యములను ప్రపంచమునకు ప్రకటింప నెంచిరి. కాని ప్రభుత్వమువారు రవకాశ మియలేదు. దురదృష్టవశమున మొదటిగ్రాంటు సుంకములకు సంబంధించియుండెను. దీనిని మరి కొన్ని గ్రాంటులను చర్చింపకుండ అడ్డర్ మెంటును గోరి, కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వపు గ్రాంటు త్వరలో చర్చకు వచ్చునటుల జేయుటకు జిన్నా గారు ప్రయత్నింప నెంచిరి. కాని వీరి అడ్డర్ మెంటు తీర్మానమునకు స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు తాటస్థ్యము వహించుటచే నది యోడిపోయెను. జిన్నా గారి ఎత్తులు విఫలమయ్యెను. ప్రతము చెడి నను ఫలము దక్కదయ్యెను. ఎటులయినను లేచి పోవుటకు సంసిద్ధులుగ నున్న స్వరాజ్యపక్షము వారు జిన్నా గారితో సంబంధము బెట్టుకొనక మధ్యాహ్నము యొకగంట ఇరువది నిమిషము లకు సామ్రాజ్య శాసనసభనుండి లేచిపోయిరి.

స్వరాజ్యపక్షమువారిదివరకు గౌరవప్రదమగు సహకారమునకు మార్గముజూపిరి. మిత్రమగు కోర్కెలను కోరి, వానిని సఫలపరచవలయునని సామ్రాజ్య శాసనసభవారు నేడియుండిరి. కాని ప్రజాప్రతినిధులు చాపినకరమును ప్రభుత్వమువారు రందుకొనక

జోయిరి. సంపూర్ణముగ లొంగిపోవలయునని ఆజ్ఞాపించిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారు రందు కొడబడక శాసనసభను వదలిపెట్టిరి. తమను ప్రేరేపించిన కారణమును నెహ్రూగారు స్పష్టముగ చెలిపిరి. హాంమెంబరుగా రిపుడయినను పశ్చాత్తాపము జూపుటకు మారుగ, స్వరాజ్యపక్షమువారి నధిక్షేపింప దొడంగిరి. ప్రస్తుతపు అశాంతికి, మడ్డిమెను ప్రభుత్వలే కారకులు. పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు స్వరాజ్యపక్షసభ్యులు గాకజోయినను, శాసనసభవారి కోర్కెలను ప్రభుత్వము వారు నిరసించినందుకు విచారము జూపిరి. సామ్రాజ్య శాసనసభ్యులతోపాటు స్టేటుకాన్సిలు సభ్యులుగూడ వెడలిపోయిరి. డిల్లీ సంఘటనలు, దేశమందంతటను ప్రతిధ్వనించెను. పంజాబు శాసనసభనుండి స్వరాజ్యపక్షసభ్యులు డాక్టరు గోకుల చందన రాంగుగారి నాయకత్వముక్రింద బయటకు వెడలిపోయిరి. బాంబాయి సభ్యులు బడ్జెటుచర్చలో పాల్గొన మానివైచిరి. జర్మలోగూడ ప్రతిధ్వని గలిగెను. మిగిలిన చోటుల శాసనసభలు మరల గూడునపుడు, స్వరాజ్యపక్షనిర్గమనము జరుగును. మద్రాసు శాసనసభనుండి స్వరాజ్య పక్షసభ్యులు 16 వ తేదిన వెడలిపోయెదరని నిన్నటి బీచినభలో ప్రకటింపబడెను.

మరియొక విశేషమును గమనింపవచ్చును. కాంగ్రెసు తీర్మానము స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులను మాత్రమే బంధించినను, ఇతర పక్షములవారు గూడ తమ సానుభూతిని జూపుట న్యాయము. పంజాబు శాసనసభలో స్వరాజ్యపక్షమునకు శెందని ఫిరోజ్ దీన్ గారును మరి యిరువురు మహమ్మదీయ సభ్యులును తమ యసమ్మతిని చెలుపుటకు శాసనసభను వీడి వెడలినందుకు వారిని దేశ మభినందింపకమానదు. హిందూ మహమ్మదీయ సభ్యులను బలపరచుటకును, రాజకీయ పక్ష సంయోగమును చేకూర్చుటకును, ఇట్టి పరస్పర సహకార మెంతయు సాధన భూత మగును. సామ్రాజ్య శాసనసభను మరునాటివరకు నిలుపుదల చేయుచు, అధ్యక్షు లగు పటేలుగారు ప్రభుత్వమును మందలించిన విధము, మిగుల గంభీరముగ నున్నది. సభాధ్యక్షస్థానమునుండి యంత కఠినముగ ప్రభుత్వము నిదివరకెవరును మందలించి యుండదు. స్వరాజ్యపక్షసభ్యులు లేని శాసనసభ ప్రతినిధిసభగాదని వీరు స్పష్టపరచిరి. ప్రభుత్వమువారు రెటుల జెప్పిన నటుల తలయాచుటకు మాత్రమే యిట్టిసభ యికపొద బనికవచ్చును. స్టేటుకాన్సిలుసభ కిది నకలగును. ఇట్టిస్థితిలో ఎంత కాల విశాసభ జరుగవలయునని పటేలుగారు ప్రశ్నించిరి. ఇన్ను బోలు అధికారులు ప్రజాప్రతినిధులు లేకుండనే తమ పరిపాలనమును కొనసాగించుట కుద్యుక్తులగుట సహజము.

కాని బాధ్యత గల దేశములలో ప్రజలలో బెరిగిన యశాంతికి మూలకారణములను తప్పక విచారించురు. ప్రజాప్రతినిధులు శాసనసభనుండి లేచిపోవునంతటి స్థితి యేమి సంభవించె నని కన్నీగినక మానరు. సప్లయలను నిరాకరించినను శాసనసభలను పరిత్యజించినను తాము లెక్కపెట్టమని ప్రభుత్వమువారు చెప్పజాలరు. హిందూ దేశమునం దటుగాక, అపహాయోద్యమము పెరిగి

నను శాసనసభలో నియోగము నవలంబించినను అధికారవర్గ మెప్పటివలె ప్రవర్తించుచున్నది. ప్రజాభిలాషలను సఫలపరచుటకు గడంగుటలేదు. ఇట్టిస్థితి స్వాతంత్ర్య భావభరిత మని పేర్కొంచిన ఇంగ్లండు కేమాత్రము గౌరవముగ గనుపట్టదు. ఈ కారణము చేత కేవలము అసమ్మతి జూపుటతో సంతృప్తి కెందక ఫలప్రద మగు చర్యల గైకొనుటకు ప్రజాప్రముఖులు పూను కొనవలసి వచ్చినది. స్వరాజ్యపక్షసభ్యులు లేని శాసనసభలో ప్రభుత్వమువారు వివాదగ్రస్త మగు తీర్మానములను ప్రవేశ పెట్ట గూడ దనియు ప్రవేశపెట్టునడల చర్య జరుగుట కవకాశ ముండ దనియు, పట్టుకొను స్వప్రపరచుట కడు సమంజస ముగ నున్నది. అధ్యక్షుని హితమును విననిచో, శాసనసభను నిలుపుటకుగాని, ఏ తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టుకుండ జేయుటకుగాని తమ కధికారము గల దని పట్టుకొను తెలియజెప్పిరి.

కాని, పట్టుకొని హితోక్తులను ప్రభుత్వము వారు రనుసరించెదరని నమ్మజాలము. వారు తమ పంతమును చెల్లించుకొన ప్రయత్నింతురని నమ్మ వచ్చును. ఇంతమాత్రముతో వారు లొంగిపోవుచో, ప్రజాభిప్రాయము నిదివరకే సఫలపరచెడివారు. ఈ సందర్భమున, నొక విషయమును విచారించక తప్పదు. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు స్కీను కమిటీ సభ్యత్వమును వదులుకొనుటతో సూక్ష్మ దృష్టితో ప్రవర్తించినందుకు సందియము లేదు. కాని ఇంకను పట్టుకొని అధ్యక్షపదవి నేల నలంకరింపవలయునో, సామాన్యులకు బోధపడుట లేదు. సామాజ్య శాసనసభాధ్యక్షపదవి భార తీయులకు సామాన్యముగ లభింపదందుమా, అంత కన్నను పెద్దపదవులను స్వరాజ్యపక్షమువారు నిరాకరించిరి. ప్రభుత్వనియామకముచే గాక, శాసన సభ్యులెన్నికొనుటచే పట్టుకొని రధ్యక్షులయిరని చెప్పవో, శాసనసభ్యులే లేచిపోవు చున్నపుడు అధ్యక్షులు లుండవలసిన ప్రస్థితిగను పించుడు. ప్రభుత్వమువారినుండి వేతనము గ్రహించుచు అధ్యక్షపదవి నాక్రమించుట పాడిగాదు. అధ్యక్షపదవిని విడనాడనిచో కొంతలాభ ముండు నని చెప్పవో, పెద్దలాభములను త్యజించు చున్న పుడు స్వల్పలాభముల నాశించుట వివేకముగాదు. పట్టుకొనుగూడ వెంటనే వెలుపలకు వచ్చుట యవసరము.

శాసనసభ్యులు తమ యసమ్మతి నింతకన్నను బలముగ జూపజాలరు. అధికారవర్గము దీనిని తృణీకరించినను ఇంగ్లండునను వివేకముతో మెలగునా? కన్నరైటివులపై నాశపెట్టుకొన వీలులేదు. లేబరుపక్షమువారు రయినను దూరదృష్టిజూపి హిందూదేశమునకు న్యాయము నలిపెదరా? తీర్మానములకును అర్హులములకును కొదవ లేకున్నది. లేబరుపక్షపు డిమండుమువారు ఇటీవల జేసిన తీర్మానములు స్వయంనిర్ణయాధికారము నంగీకరించుచున్నవి. సామాజ్యమునం దితరభాగములతో బాటు హిందూదేశమునకును స్వపరిపాలనాస్వాతంత్ర్యము నొసంగవలయు నని తీర్మానింపబడినది. కాని ఇట్టి తీర్మానములు కేవలము కాగితములపై నిలచియుండునంతవరకు ఇంగ్లండుకు గాని హిందూదేశమునకు గాని ప్రయోజనము

గలుగజాలదు. లేబరుపక్షమువారు అధికారము వహింపకున్నను, హైందవనమన్యను ప్రధానముగ గైకొని, తీవ్రమగు నాందోళనము గావించుచో, అనుకూలఫలము గలుగకమానదు. ప్రజాప్రతినిధు లింత పరిస్థితులముగ తమ కోర్కెలను తెలిపిన పిమ్మట గూడ, ఇంగ్లండు పెడచెవిని బెట్టుచో, అందుకు ప్రజలు బాధ్యులు గానేరరు. బ్రిటిషువారు రెటుల ప్రవర్తించినను, భారతీయులు స్వశక్తితో నమ్మకొని కాంగ్రెసు తీర్మానములను నిష్కర్షగ కొనసాగించుట ధర్మము. స్వధర్మమును నిర్వహించుచో వారి కోర్కెలు నెరవేరకమానవు. స్వరాజ్యపక్షసభ్యులు శాసనసభలో బ్రవేశించి శక్తికొలంది తమ విధిని నెరవేర్చిరి. శాసనసభలు నిరుపయోగ మని ప్రపంచమునకు వెల్లడి జేసిరి. సంస్కరణముల నిరర్థకతను చాటిరి. ఇక ముఖ్యముగ జరుగవలసిన పని, శాసనసభలకు వెలుపలనే గలదు. ఇక్కార్యమును గాంధీమహాత్ముని నాయకత్వము క్రింద ప్రజలు నిర్వహించి ఇష్టకామార్థ సిద్ధి బడయు నటుల పరమేశ్వరుడు అనుగ్రహించుగాక !

ఫ్రెంచి ప్రభుత్వపతనము

ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమువారు మరియొకమారు రాజీనామా నియవలసి వచ్చెను. దివాలాదీసిన ప్రభుత్వము నెన్నిమారులు పునరుద్ధరింపజూచినను, చేత గాకున్నది. జర్మనీదగ్గరనుంచి నవ్వరహార ద్రవ్యమును సంపాదించి, మేడలు మిడ్డలు గట్ట వలయునని తలచు ఫ్రాన్సుదేశపు టూహలన్నియు వ్యర్థములయ్యెను. ఫ్రెంచి ప్రభుత్వము కొనసాగవలయు ననిన, క్రొత్తకన్నులను విధింపక తప్పదు. ఇందుకు ఫ్రెంచి ప్రముఖులు సంసిద్ధులు గాలేదు. పన్నుల ప్రశ్నమీదనే, పలుమార్లు ప్రభుత్వము లిదివరకు భగ్నమయ్యెను. ఈమారును పన్నులను హెచ్చుజేయ ప్రయత్నింపగ ప్రభుత్వమువారి ప్రయత్నములు విఫలమయ్యెను. పొగాకు, ఆల్కహోలు, జీతములు మున్నగువానిపై పన్నులను విధించుటకు ఫ్రెంచి ఛేంబరువారు నిరాకరించిరి. నూనె పంచదారల దిగుమతిని, అమ్మకమునుగూడ ప్రభుత్వమువారు నిర్వహింపవలయునను సూచనను ఆర్థికమంత్రి త్రోసిపుచ్చెను. అందుచే క్రొత్త పన్నుల నయినను విధింపవలయును. లేనియెడల పెట్టుబడిపై ప్రత్యేకభారము మోపవలయును. కడపటి సూచన కేవల సాంఘికవాదులకు దప్ప ధనికులకు రుచింపదు. క్రొత్త పన్నులను విధించుట ఎవరికిని సరికడదు. ఈరీతిగ సంతకాలము జరుగవలయునో బ్రయండుమంత్రిగారిపుడు రాజీనామా నిచ్చుటచే, ఫ్రెంచివారికి మిక్కిలి చిక్కు తటస్థించినది. జనీవాలో నానారాష్ట్రసంఘసభ గూడినది. ఈసభలో జర్మనీని శాశ్వతసభ్యురాలుగ సంగీకరింపవలయునను విషయ మాలోచింపబడును. దీనితో ఫ్రాన్సుకు ముఖ్యముగ సంబంధము గలదు. జర్మనీతోబాటు స్పెయినుమున్నగు దేశములుగూడ శాశ్వతసభ్యురాలుగ జేర ప్రయత్నించుచున్నవి. ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమే లేనపుడు, జనీవాసభలో ప్రాతినిధ్యము నెవరు వహింతురు? ఒకవేళ ప్రతినిధు లొక తిరున అభిప్రాయమిచ్చినను, దాని తెట్టివిలువ యుం

దును? బలవంతముమీద బ్రయండుగాకే ప్రతినిధిగ వెడలిరి. కాని, ప్రైవేటుచర్యలలో పాల్గొనుటకు సమ్మతించినను, వారు బహిరంగసభలో పాల్గొనుటకు సమ్మతించలేదు. బ్రయండుగాదు అంతరంగికసంభాషణలలో పాల్గొని, ఫ్రాన్సుకు తిరిగివచ్చిరి. నూతనప్రభుత్వము నేర్పరుచుటకు బ్రయండుగాదు సమ్మతించుట లేదు. మరల ఏ హరియులుగో ప్రధాన మంత్రిపదవిని స్వీకరించుచో, బ్రయండుగాదు విదేశమంత్రిగ నుండురేమో. మంత్రులెవరయినను, ఫ్రాన్సుస్థితిని చక్కబెట్టుట తెలులు? లండను టైముస్పత్రిక దెలిపినటుల, ఫ్రెంచిప్రభుత్వ కోశము శూన్యమయినది. ధననష్టమును భర్తీ చేయుమార్గము కనుపింపదు. హెచ్చుపన్నులను భరింపనొల్లరు. ఫ్రాంకునాణెపు విలువ ఇంకను తగ్గిపోయినది. గత యూరపియను సంగ్రామములో ఫ్రాన్సు జయించినను లేవలేక యడుగు నబడియున్నది. జర్మనీ యోడిపోయినను, అతిత్వరితముగ కోల్కొని తలయెత్తినది. పశుబలప్రయోగము వలన ఎట్టి యనర్థములు కలుగుచున్నవో యూహింపవచ్చును. ప్రస్తుతదుస్థితినుండి ఫ్రాన్సు ఎటుల తప్పించుకొనగలదో చూడవలయును.

రెస్పాన్సివు సహకారపక్షమునందు

డాక్టరు బెసాంటు చేరుట

బొంబాయి నేషనలు హోంయూలు లీగరులు చేరుట
పూనా, మార్చి 8:— బెసాంటుమ్యయ ఆమెకార్యచక్రి యు చందాను జెల్లించి పార్టీ మాని ఫెస్టోపంతకము జేసి రెస్పాన్సివు సహకారపక్షమునందు సభ్యులుగ జేరిరి. ఆయితే నేషనలు హోంయూలు లీగలో సభ్యత్వము నుండు కొనెదరు. ఈలీగు అంతయు గూడ ఒకసంస్థగ జేరును.

బొంబాయి హోంయూలు లీగరుల నిర్ణయము
బొంబాయి, మార్చి 8:— నేషనలు హోంయూలులీగు బొంబాయిశాఖ ఒక తీర్మానము గావించుచు రెస్పాన్సివు సహకారసమితి యొడ నిష్ఠము చెల్లుచు అందు సహకారము జేసెదమనియు, నేషనలు హోంయూలు సమితి వ్యతిరేకమునకు భంము లేకుండ రెస్పాన్సివు సహకార సమితిలో సభ్యులుగ జేరవచ్చునని కోరిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఇందోరు మహారాజు

సార్వభౌమునకు అప్పీలు

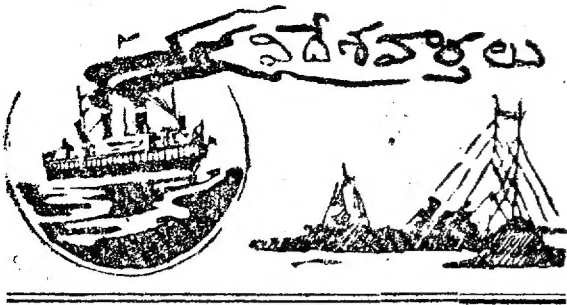
(ఫ్రెంచ్ లెటరు)

బొంబాయి, మార్చి 8:— డెయిలీ మెయిలు ప్రత్యేకని లేఖరి యిట్లు చెల్లుచున్నాడు:— ఇందోరులో దుకాణములన్నియు మార్చి 10 వ తేదీన మూసివేయబడి మహారాజా సంస్థానమును వీడిపోయినందుల కసమ్మతి చెల్లెదరు. పదబ్రహ్మదేవ మహారాజా సార్వభౌమునకును, భారతమంత్రికిని అప్పీలుజేసెదరని తెలియమన్నది.

స్వరాజ్యపక్ష సభ్యుని అరెస్టు

జార్జ్యమును బోధించెనను నేరము

కలకత్తా, మార్చి 8:— భోవాలు పరగణాలో గారిం చిన యువస్వామి సంకర్షణను ధక్కా పోలీసులు కుప్రసిద్ధ స్వరాజ్యపక్ష కాంగ్రెసు వాదియగు శ్రీకృష్ణచంద్రచట్ట అరెస్టు జేయబడి తరువాత జామీనుమీద విడుదలజేయబడెను. భోవాలురాజ్ నాయకు ఫిర్యాది, చెప్పిన నేరము చట్టపరమ డిమాండును రైతులకు డొర్ర్యచర్యలను బోధించినని చెప్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఫ్రెంచి రాజకీయ విషయము

బ్రియండు ప్రభుత్వవలన

ఫ్ర్యాన్స్, మార్చి 8:—ఆర్థిక చట్టము చర్చతో ప్రభుత్వ సరాజము గల్గెను.

చదురు, వంచదాగమిద పన్నును విధించిన 800,000,000 ప్రాంతము ఆచాయము వస్తునని ప్రభుత్వము వారసుకొనుచున్నది.

పరాజయ కారణము

రాత్రి అంతయు చర్చతోనే గడచెను. అందరును విసిగిరి. ఆర్థిక చట్టములో నుదహరింపబడిన సాంఘిక వాడుల విధానములను బహిరంగముగ ఖండించ వలెనని రైటువర్గము వారు కోరినతోడనే ముప్పు ప్రారంభమయెను.

దూమరుగారికి కుడిభుజముగనుండి తోడ్పడెదననియు జాతీయోద్యమములతోను విభేదములన్నిటిని అంతరింప జేయవలెనని పార్లమెంటును ప్రభుత్వము కోరిరనియు దానిని ప్రజలు ఆమోదించిరనియు నుడువును తన ప్రభుత్వము అంతరించినచో బహుళసంఖ్యాకులతో గూడిన ప్రభుత్వమే కన్పించదనియు బ్రియండుగారనిరి.

మొదట రైటుపక్షమువారును ప్రభుత్వపక్షమువారును ఒకరినొకరు దూషించుకొనిరి. కాని వ్యవహారము లభించలేదు. ఓటును దీసికొన్నపుడు రైటుపక్షమువారు ప్రభుత్వమునకు ప్రతి కూలముగనే ఓటుజేరిరి.

సెనటు పార్లమెంటు విరోధముగ నుండుటచే పరిస్థితులు విషమస్థాయందున్నవి. ఏవిధానము నవలంబించెద మన్నను పార్లమెంటులో బహుళసంఖ్యాకులు లేదట.

అతికష్టము

ఫ్ర్యాన్స్, మార్చి 7:—బ్రియండు ఉత్సాహముతోనే యుండిరి. కాని ప్రెంచి ప్రతినిధి పాల్ బోవేకరు గారికి రైటు తప్పిపోయెను. బ్రియండుగారంత ఉత్సాహముగ పాల్ బోవేకరుగారు లేరు. పార్లమెంటు ఓటువలన ప్రమాద మేర్పడెను. జనీవాసభ. విషయమై ప్రాంసుపరిస్థితులచే గొప్పకష్ట మేర్పడినది.

ప్రస్తుతమందున్న ఆర్థిక సమస్యలచేతను వెలుపల పరిస్థితులంతేసియు మంత్రివర్గ పతనమునకు ఓటుజేసిన వారుగూడ ప్రభుత్వపతనమునకు విచారించుచున్నారు.

మరల మంత్రివర్గము నేర్పాటుజేసెదరా యని యడుగ ఆమాటను దలపెట్టెరారు. నేను జేయను. విశ్రాంతి గొనెదను.

హెరియటు, కెయిలోగారు బ్రియండుగారిసానే రావచ్చు సహకొనుచున్నారు.

హెరియటుగారు లయన్సుతోనే యున్నారు. అచట దుమ్మగారితో మాట్లాడెదరు.

విప్లవపద్ధతుల కవకాశము లేకుండ జేయుటకు పార్లమెంటు నెత్తివేసి క్రొత్త ఎన్నికలను జరుపవలెనని డెయిటింజరు సభ్యుడు పోషించెను.

అసలుకష్టము

ఫ్ర్యాన్స్, మార్చి 7:—బ్రియండుగారు విదేశాంగ మంత్రిగనే యుండును. ప్రధానామాత్యపదవికి రాజీనామా ఇచ్చి నంతమాత్రాన జర్మనీ జాతీయమితిలో జేరుటచే బయలుదేరు సమస్యయందు సమంజసముగ రాయబారములను సెట్టుట కభ్యంతరముండదు.

కెయిలోగారు గాని, పూర్వము పార్లమెంటు అధ్యక్షులుగనున్న రాలుపెరెటుగారు గాని ప్రధానామాత్యులు గావచ్చు ననుచున్నారు.

మంత్రివర్గమును తయారుచేయుటకు కెయిలోగారు సిద్ధముగనున్నారు. మంత్రులుగ జేయవలసిన వారిపేర్లు ఆతని జేబులోనే యున్నవట. అసలుకష్టము ప్రధానామాత్యుని ఏర్పరుచుటలో లేదు. పార్లమెంటులో ప్రభుత్వపక్షమున బహుళసంఖ్యాకులను కనుగొనుట కష్టము. ర్యాడికల్స్ లేనిదే స్థిరముగ నుండు తెల్లపక్షమువారు బహుళసంఖ్యాకులుగ నుండుటబడదు. వీరు ర్యాడికల్స్ సోషలిస్టులవలె తెల్లపక్షమునుండి వీరిపో

యిరి. కాని వీరిసిద్ధాంతమును రైటుపక్షముతో కలియుట కంగీరించవు. ఈలోపుగ పార్లమెంటు నెత్తివేయుట తప్పని పరిగ జేయవలసినదేగాని వేరుగాదు. మరల ఎన్నికలు ఆలస్యముగ జరిగిన ప్రాంసు ఆర్థికపరిస్థితులకే చిక్కు.

ఫ్ర్యాన్స్ పత్రికలు

ఒక తెటిటుపత్రిక తప్ప ఇతరపత్రికలన్నియు ప్రెంచి ప్రభుత్వము ఇంతలో అంతరించు ననుకొనలేదు. ఆశ్చర్యబడుచున్నవి. తెటిటుపత్రిక జనసమ్మతముగాని పన్నులచే ప్రభుత్వము తప్పకములునని ఎదురు జూచుచుండెను. బ్రియండు ప్రెంచి రాజకీయ రంగమునుండి నిష్క్రమించుటచే జనీవాలో ప్రాంసుకు అంత బలముండదనియు పోలండు ఆశయములను పట్టుదలగ కాపాడువా రుండరనియు అనుకొనుచున్నారు.

బ్రియండుగారు మరల ప్రధానామాత్యుడగ వచ్చినను విదేశాంగమంత్రిగనే యుండురట.

ప్రధానామాత్యపదవికి సెనటులో పోయింకేరుగారి పేరును కేర్గొన ప్రయత్నించుచున్నారని మ్యాటికోపత్రిక దెలుపుచున్నది.

జనీవాలో కలకలము

జనీవా, మార్చి 6:—జాతీయమితివర్గములో ప్రెంచి విషమాంశము జేపప్పుకొనుచున్నారు. సభ్యుల సంఖ్యను హెచ్చుజేయువిషయమై పలువిధముల జేపప్పుకొనుచున్నారు.

ఈవిషయమై సేదు రహస్యముగ బ్రియండు, చాంబర్లేను, వెండర్స్ట్రాట్ గారు ప్రైవేటుగాగూ ఆలోచించెదరు.

డాక్టరు లూథర్గారి ఆశ్చర్యము

జనీవా, మార్చి 7:—క్రిందటి సాయంకాలమే జర్మను ప్రతినిధులు వచ్చిరి. 24 సభ్యులు హోటెలులో రిగదులను ఆక్రమించుకొనిరి.

బ్రియండు మంత్రివర్గపతనము ప్రైవేట్ లూథర్గార్లకు ఆశ్చర్యమును గలుగజేసెను. బేలుజగర వార్తాపత్రికా ప్రచారకలకు ఈసంగతిని లూథర్గారు దెలియజేయు పరిహాసము జేయుచున్నాడాయన కొనిరి. జర్మను జాతీయమితి సంఘ సభ్యులు ఆర్టెలుతోనే జల్లిరి.

బ్రియండుగారు జనీవాలో స్వేచ్ఛగ అధికారముతో ప్రెంచి యభిప్రాయమును దెలుపగలరని కబ్బర్లు పత్రిక వాకొనుచున్నది.

బ్రియండుగారు ప్రారంభ రాయబారములందే పాల్గొనునని సకడేట్రెయ్యు పత్రిక విచారించుచున్నది. కావలసిన ఓట్లును ఆతని సహోద్యోగులు కవున్నిలు బోర్డలో ఇవ్వలేరేమోయని సందియపడుచున్నది. త్వరలో క్రొత్త మంత్రివర్గ మేర్పడినగాని జాతీయమితిసభ కాలనిర్ణయము లేకుండ ఆపుజేయుటకు ననుచున్నది.

యధుమాదిగ ఇంత ప్రమాదములెన్నిడును ప్రాంసు మంత్రివర్గమున తలస్థించలేదని సకడేట్రెయ్యి డిస్పాచ్ పత్రిక వాకొనుచున్నది.

ఇంతయు జర్మనీ జాతీయమితి ప్రవేశమును ఆపుజేయుటకు జేయుచున్నారని సకడే ఎక్స్ప్రెస్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

జర్మనుల విచారము

బెర్లినులో క్రియండుగారి పతనమునకు వగచుచున్నారు. జాతీయమితి విధానములో ఆ డిస్కోడే ప్రాంసుతరపున చక్కగ పనిచేయగల వాడనుచున్నారు. పార్లమెంటులో బ్రియండుగారు జాతీయమితిని సుర్ధించిన బ్రియండుగారియందు నమ్మకము గుడుగును.

అంతర్జాతీయ పరిస్థితులు

లండన్, మార్చి 6:—ఫ్రెంచి మంత్రివర్గము రాజీనామా ఇచ్చునని ఎవరును అనుకొనలేరు. దీనివలన అంతర్జాతీయ పరిస్థితులందు కలవరముదయించెను. లండనులో ఫ్రెంచి విషమాంశముల జర్మనీ జాతీయమితి ప్రవేశమునకు అడ్డురాకుండుగాక యని ఆశించుచున్నారు.

బెర్లినులోగూడ ప్రభుత్వమువారికిని రాజ్యాంగవేత్తలకును అశ్చర్యమున కలిగించెను. రేపు జనీవాసభ జరుగదేమో యని భయపడుచున్నారు.

ఫ్ర్యాన్స్ పరిస్థితులు

ఫ్రెంచి రాజధానిలో అధ్యక్షుడుగాని ప్రధానామాత్యుడుగాని పేరు. బ్రియండుగారు జనీవాకేగిరి. దురుద్దాగారు లయన్సులో సంత ఏర్పాటులకు బోయిరి. దురుద్దాగారి సలహాప్రకారమే జర్మనీ జాతీయమితి ప్రవేశమును గూర్చి ఫ్రెంచి యభిప్రాయమును దెలుపుటకు జనీవాకేగెను.

ఈపని అయినతరువాత బాస్టోరుగారు లోమ్బర్డుగారు అచటనుంచి తిరిగి వచ్చెదరు. బ్రియండుగారు లయన్సునుండి సోమవారము తిరిగివచ్చువరకు దురుద్దాగారు నాయకులతో సంప్రతించరు.

ప్ర్యాంసుధర తగ్గినది.

అగమ్య గోచరము

లండన్, మార్చి 8:—ప్రెంచి పరిస్థితులచే వ్యవహారము తయ్య అగమ్య గోచరముగ నున్నది. భావికాలమే ఈసంగతిని పరిష్కరించవలెను.

కాలమే తెలుపగలదు. ఈవారాంతమున ఫ్ర్యాన్సులో గాని జనీవాలో గాని సంగతులేవియు లేలవు. ఫ్రెంచిరాయబారి ప్రతిపత్తిని గూర్చి చిక్కలు ఏర్పడును.

రిపుల పోరాటము

క్షుతగాత్రుడైన నేనాని చనిపోవుట

రంజిరు, మార్చి 6:—జెనీ డిస్పాచ్ గొండులు దగ్గర క్షుతగాత్రుడైన మిల్లనాస్టేనేవాని చనిపోయెను.

“భారతదేశమునకు స్వపరిపాలనము నీయవలెను”

ఇండిమెండెంటు కార్మికపక్షమువారి కోరిక

లండన్, మార్చి 7:—ఇండిమెండెంటు కార్మికపక్షము వారిచే నియమించబడిన భారతదేశ వ్యవహారసలహాసంఘమువారిట్లు దెలుపుచున్నారు:—స్ట్రేటుకవున్నిలులో ప్రభుత్వసభ్యుల సంఖ్యయే శాశ్వతముగ ఎక్కువగనుండుటచే భారతదేశమునకు అసలు స్వపరిపాలనామాత్రములే నున్నజాటిరి. భారతసామ్రాజ్యసభలో 1/3 వంతు ప్రభుత్వనియమితులే. ఇష్టము వచ్చిన ప్రతివిషయమును గవర్నరుజనరలు అనులుబరువులు కధికారమున్నది. వాక్యాస్తోత్త్యము, పత్రికాసమాజే స్యాతం శ్రేయ్య వ్యక్తిస్యాస్తోత్త్యము నిరాకరించబడెను. ప్రభుత్వము వారు సంఘసంస్కరణమునకు ప్రతిబంధకము నేర్పాటుజేయుచున్నారు.

ఆకోగ్యప్రయత్నములా చాలవు. జాతీయమితికి భారత ప్రతినిధులను ఇండియామంత్రియే నియమించుచున్నాడు. భారతసామ్రాజ్యసభవారి కధికారములేదు.

భారతీయులకు స్వపరిపాలనము నీయవలెననియు, స్వయనిర్ణయనాత్రము నివ్వవలసినదేయనియు ఇండిమెండెంటు కార్మికపక్షమువారు గుర్తించుచున్నారు. బ్రిటిషుప్రభుత్వము వారు ఇండియాకార్యాలయపు పరిశీలనమును లేకుండ జేయవలెను. రాజకీయబంధిలనందరిని విడిచిపెట్టవలెను. భారతేతర రాష్ట్రములనుండి భారతసేనలను మరలించవలెను. బర్మాను ఇండియానుండి విడదీయవలెను. కార్మికులకు నియోజకాధికారము నీయవలెను. అగ్నిభారత ప్రేమయూనియను కార్మికును అంతర్జాతీయ ప్రేమయూనియనుసంఘముతో జేర్పవలెను. ధూమిపద్ధతులనుగూర్చి పరిశీలించవలెననిరి.

ఇండోరు మహారాజు విచారణ

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మార్చి 8:—ఇండోరు మహారాజు విషయమై ఇంగ్లండు ఇండియాప్రభుత్వమువారు విచారణ సల్పనున్నారాయని కామన్సుసభలో నడుగలేదని వింటర్ట్ ప్రభువు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను.

కాన్టాస్టెనోపిలు

బాలికాపాఠశాలలు మూసివేయుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మార్చి 8:—కాన్టాస్టెనోపిలులో బాలికా పాఠశాలలను మూయుటనుగూర్చియు విప్లవమునుగూర్చియు చర్చించుటకు అంగారకు సర్ కోనాల్డాలిండ్సేగా రేగిరి. అంగోరా అయినపిదప లిండ్సేగారు లండనుకేగవచ్చును. లిండ్సేగారు పాఠశాలనుగూర్చియు లాసేను ఒడంబడికకు విరుద్ధముగ జేయుచున్న సంగతులనుగూర్చి ఆలోచించెనని భాకర్ ల్యాం ప్సగారు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి.

జనీవా సమావేశము

జర్మనీ ప్రవేశము

రుగ్బీ మార్చి 7:—జాతిసమితి మొదటి సభ సోమవారమున 11 గంటలకు జరుగును. కొన్ని సాంకేతిక విషయములనుగూర్చి పరిశీలించి తెలియజేయుటకు జర్మనీ జాతిప్రవేశమును గూర్చి ఒక చిన్న సభను నేర్పాటు జేసెదరు.

జాతిసమితి అసంబ్ధి సోమవారము మధ్యాహ్నము సమావేశమగును. పైనజెప్పిన ప్రకారమే జర్మనీ ప్రవేశమును గూర్చి ఆలోచించెదరు. ఒకటివారంపాటును నేర్పరచెదరు. వారు నివేదికను అందజేసిన వెంటనే అసంబ్ధిచర్యను దీనినిబట్టి కవకాశము గల్గును. జర్మనీ జాతిసభలో కాశ్యతస్థానమును బొందుటకు జాతిసమితి సభవారు ఏకగ్రీవముగ సిఫార్సు చేయవలెను. దానిని అసంబ్ధి అంగీకరించవలెను.

జర్మనీ జాతిసమితి ప్రవేశమును గూర్చి ప్రకటించిన వెంటనే ఈవిషయమై జాతిసమితి సభవారు ఆలోచించెదరు.

ప్రతినిధులందరూ సకాలములోనే జనీవాకేరి తేనిహాని అపాహములు లేకుండ ఒకరితో నొకరు చర్చించెదరు.

జాతిసమితి ప్రతినిధులు సమావేశమైన పిదప ఒకరియొద్ద ప్రాయమును ఒకరు దెలుపుటలో కష్టము లేకుండెనని ప్రకటించిరి. ఈపర్యాయము క్రొత్తసంగతులను మాట్లాడిరి. చాంబర్లెనుగారిట్లు ప్రస్తావించిరి.

లోకార్నోలో మాట్లాడినటులే ఇప్పుడుకూడ స్వేచ్ఛగ, పూర్తిగ నిష్కాపట్యముగ మాట్లాడితిమి. సంగతులన్నిటిని ఆలోచించితిమి.

కాని తక్షణము అన్ని చిక్కులను మార్గము కన్పించలేదు. నేడే మియు స్పష్టముగ తేలుచువరని బాధించుచు మనచర్యలు మనలే బాధించును. మరల సమావేశమగునదికి కొంత మార్గ మేర్పడవచ్చును. కాని ఇంతవరకట్లు జేయలేదు. కొన్ని భయములను, సందేహములను తొలగించుకొంటిమి. ఎట్టి తగాదాలేకుండ జర్మనీ ప్రవేశము గాంచునటుల ప్రయత్నించుచున్నాము. అట్లు నిర్వివాదముగ జేయుగల్గునుమనిరేని ఆప్రకారము జరుగునటుల వేచి మరిచేయుటయే యుత్తము.

చాంబర్లెనుగారు ఒక గంటపైగా దొమినియను ప్రతినిధులతోడను మాట్లాడినటులను దెలియజేసిరి.

ప్రతినిధుల రహస్య సమావేశము

జనీవా, మార్చి 7:—చాంబర్లెను (బ్రయిండు, స్కియలో జా, డాక్టరు లూథర్, మున్నగువారు రహస్యముగ సమావేశమై మధ్యాహ్నము మాడుగంటలకు గూడి 6-10 గంటలవరకు సాయంకాలమువరకు చర్చించిరి. వారలకై ఎదురు జూమనువారు తత్తరబడిరి.

సార్ కమిషనుగూర్చి ప్రారంభములోనే ఒడంబడిక కుదురుట జనీవా సమావేశమునకు శుభసూచకము. దీనిలో జర్మను ప్రభుత్వము పాల్గొనెను. ఇదియే అతిశయము.

చాంబర్లెనుగారి ప్యారిస్ ప్రవేశము

రుగ్బీ, మార్చి 8:—ప్యారిసులో బ్రయిండు క్రూప్రభువు గార్లు చాంబర్లెనుగారిని కలిసికొనిరి. వీరిరువురును బ్రిటిషురాయబారి బసకే 1 గంట మాట్లాడిరి.

బ్రయిండుగారు మొదట ఫ్రెంచి రాజకీయ పరిస్థితులంజేసి జనీవాసభ కేగరేమో యని భయపడిరిగాని తుదకతడు బోయెను.

జర్మనీ ప్రవేశమునకు ఆటంకముండదు.

జర్మనీపరిస్థితులు

జనీవా, మార్చి 8:—జర్మనీకి కాశ్యత స్థానము నిచ్చిన రకు జాతిసమితి సభను విస్తరింప జేయరాదని జర్మను ప్రతినిధి యనుటచేకష్టము గల్గెను. కాని ఇతర ప్రతినిధులు జర్మనీలో బాటే స్పెయిసుకు గూడ ఒక పర్యాయము కాశ్యతస్థానము నీయవలెననుచున్నారు. నేటిరాత్రి ప్యారిసుకుబ్రయిండుగా రేగిరిగి మంగళవారము వచ్చెదరు.

జాతిసమితి అసంబ్ధి

అధ్యక్షుని ఎన్నుకొనుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

జనీవా, మార్చి 8:—ప్యారిస్లో దేశీయులగు దాకోస్టా గారిని లీగ్ అసంబ్ధి అధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనిరి.

రాయలుభారత నాకాదళము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మార్చి 8:—రాయలు భారతనాకాదళమునకు ప్రారంభములో ప్రతిసంవత్సరము 60 నుండి 70 లక్షల రూప్యములు కావచ్చునని కామన్సుసభలో వింటర్ట్ ప్రభువు సీనిల విల్కె గారికి ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి. దీనిని ఇండియాఆదాయము నుండియే భరించెదరనిరి.

ఆసియా వాసవమేర్పరుచుకొనని రాష్ట్రీయఉద్యోగుల కొందరిని లీగ్ మిషను నివేదికవరతులలో జేర్చువిషయమై ఇండియాప్రభుత్వమువారి యుద్దేశ్యమేమని వార్ డ్రాయిలనుగారడుగ ఇండియామంత్రిచే నియమింపబడిన ఉద్యోగులవిషయమై స్థానికప్రభుత్వములోను, ఇండియాప్రభుత్వములోను పనిచేయుచున్న ఉద్యోగులను సిఫార్సుజేయుచు 4 లేదని బంపిరని యుక్తినిసిఫార్సులనుగూడఈవారములో బంపెదరనియెను. రక్త ప్రభువు ప్రత్యుత్తరము నంపెను. ఇతరులచే నియమించబడిన ఉద్యోగుల విషయమై సిఫార్సునిచ్చుడే జేరుచున్నదనియు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు పరిశీలించుచున్నారనియు బక్లె హెడ్ ప్రభునకు త్వరలోనే అందజేసెదరనియు, ఇంత ఆలస్యమైనందులకు బక్లె హెడ్ ప్రభువు విచారించెననియు ఇక్కడను ఇండియాలోను ఆలస్యముగాకుండ సాధ్యమైనంత త్వరలో అంత్యతీర్మానమును గావించెదరనియు వింటర్ట్ ప్రభువు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను.

బెంగాలు ఆర్డినెన్సుబండిలు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మార్చి 8:—ఆరుమాసములకు పైబడి బెంగాలు ఆర్డినెన్సు క్రింద బండిలుగ మన్నవారిని సాధ్యమైనంతవరకు ఎక్కువసంఖ్యను స్వరలోనే బహిరంగముగ విచారించుటకు వారందరివిషయమై ఇంకొకపర్యాయము ఇండియాప్రభుత్వము ఆలోచించరాదా యని కామన్సుసభలో యడుగ కొన్ని నిర్బంధములకు లోనై ఆరునెలలకు పైబడి 110 మంది బండిలుగనున్నట్లు తెలియుచున్నదనియు బెంగాలు క్రిమినలు జస్టిస్ ఆప్రకారము నిర్బంధములో నున్నారనియు, కాని ఇందులో సగము కంటే తక్కువమంది చెలసాలలోనున్నారనియు, ప్రభాక్షేమమునకు ప్రభుత్వమునకు భంగముండవని తోచినవెంటనే ఇండియాప్రభుత్వమువారు వదల నిశ్చయించిరనియు ఈలోపుగ ఎంత రక్త తే నేరములు జరుగకుండ జేయుట కవసరమో అంతవరకే నిర్బంధములో నుంచబడుదురనియు పిల్లెనచోట్ల వారిని బహిరంగముగ విచారణలకులకులనే ఆలోచించుచున్నారనియు, వింటర్ట్ ప్రభువు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చెను.

సిమ్లా రిక్త కూలీహత్య

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

ముద్దయికి 18 నెలలు శిక్ష 4 వేల రూపాయలు జరిమానా

లండన్, మార్చి 8:—సిమ్లాలో ఒక రిక్తకూలీని తన్ని జంపి నందులకు ముద్దయికి 18 నెలలు శిక్షను 4 వేలరూప్యములను విధించిరనియు కాని న్యాయాధికారి అసెనరుల యభిప్రాయముతో ఏకీభవించక పోవుటచే అవిషయమై ఏమైన విచారణ సల్పదలచిరాయని మేకంజీలివింగ్సుగా రడుగ ఇందులో ఆపీలు చేసికొనవచ్చుననియు అందుచే విచారణ కవకాశము లేదని యు వింటర్ట్ ప్రభువు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను.

ఇర్విను ప్రభువు

సార్వభౌముని సందర్శించుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మార్చి 8:—సార్వభౌముడు ఇర్వినుప్రభునకు దర్శనమొసగెను. రాజప్రతినిధిగ నియమించినందులకు ఇర్విను ప్రభువు సార్వభౌముని హస్తములను కన్నుల నన్దుకొనెను. నైటుగాండు కమాండరు స్టారు ఆఫ్ యండియా బిరుదవిహ్నుమును అందుకొనిరి. ఇర్వినుప్రభుకికూడ సార్వభౌముడు ఇండియాక్రమై ఇంపీరియలు ఆర్డరు చిహ్నము నొసగెను. తరువాత ఇర్వినుదంపతులు సార్వభౌమునితో విదు భుజించిరి.

భారత శాసనసభాధ్యక్షుని

మందలింపగోరుట

అన్ని పక్షముల సభ్యులసభ

స్వరాజ్య పక్ష సభ్యులు సభను విడచిలేచి పోవుటను గూర్చి సభాధ్యక్షుడు చేసిన విమర్శనుగూర్చి రాజకీయ సంఘములలో భిన్నాభిప్రాయములు కలిగినవి. అధ్యక్షుడు తనగొప్ప అధికారమును దుర్వినియోగము చేసెననియు సభను విమర్శించుటయును దొరతనమును బెసరించుటను అనుచితమనియును ఉద్యోగసభ్యులు (ఆఫీషియల్సు) నుడిచిరి. అధ్యక్షుడు తమపై అపనిందను మోపెనని స్వరాజ్యేతర పక్షములవారు రినిరి 9వ లేద సభజరిగినపుడు ఉద్యోగుల భావములు సభలోనే వెల్లడింపబడునని తెలియుచున్నది. అధ్యక్షుని అనుతినిబడసి హోముమెంబరు విమర్శలను తెలుపునని తెలియుచున్నది.

ప్రత్యేకసభ

స్వరాజ్యేతర పక్షముల సభ్యులసభ ఘోషపథతిని వ్యర్థము హోటెలు రెయిజనాలో కమిటీరూములో జరిగినది. 41 మంది స్వరాజ్యేతరపక్షములవారు రగు ఎం. ఎం. ఏలునచ్చిరి. ఉద్యోగులుగాని పాశ్చాత్య సభ్యులును నియమిత సభ్యులునుగూడ వచ్చిరి. అధ్యక్షుడు తనపదవికి రాజీనామానిచ్చునటులనిర్బంధించుటకుమందలింపు(రెస్ట్రన్)తీర్మానమునామోదింపవలెననివారిలో నొక తెగవారు తెలిపిరి.

ప్రతినిధి సంఘము

కానివారి ఆలోచన ఆమోదింపబడలేదు. జిన్నా, దివాను బహదరు మోచెర్ల రామచంద్రరావు పంతులు, జోషి, కెప్టను అజబుఖాను, డాక్టరు మోదర, సర్ విల్లీబీకారి, సర్ హెన్రీ ప్రాన్సునుగార్లు అధ్యక్షుడు ప టేలు గారి యింటికి వల్లి మాటలాడవలెనని నిశ్చయింపబడినది.

ప్రతినిధులు పటేలుగారితో సంభాషించుట

“రాత్రి 7 గంటలవేళ ప్రతినిధులు పటేలుగారి యింటికి వెల్లిరి. ఇక నీసభ నిరంకుశోద్యోగుల తీర్పులను నమోదు చేయుటకు మాత్రమే వినియోగించును” అని మీరు చేసిన నిశ్చయము స్వరాజ్యేతర పక్షములకు చేరినసభ్యులకు అవమానకరము. దారు తమభర్తృమును నెరవేర్చుట కనర్థులని మీవిమర్శలను నేర్పకను. అని ప్రతినిధులు పటేలుగారి కెరిగించిరి. “నేనెవరికాని అపమతిని కలిగింపగోరి అటుల నుడువలేదు. దీనినిగూర్చి సభలో స్పష్టముగా నాభిప్రాయమును తెలిపెదను” అని పటేలుగారు నుడిపిరి. (క్రీ.పెను)

ప్రతినిధులు ఒకగంట సేపు భారాళముగా పటేలుగారి తోమాటలాడిరి. పటేలుగారు వారిసంకేయములు తొలగనట్లు సభలో ప్రసంగించెదరని స్పష్టమైనది. దానివలన ఉద్యోగులు కాని సభ్యుల సంకేయములు నివారణ మగును. (ఆ. ప్రె.)

వర్తక ప్రతిబంధకములు

యూరపియను పరిస్థితులు

లీపుగారి యభిప్రాయము

రుగ్బీ, మార్చి 7 —అంతర్జాతీయ వాణిజ్య సంఘాధ్యక్షుడగులీపుగారిట్లు దెలుపుచున్నారు. తయారైనవస్తువులు విక్రయమగుట లేదని మొలబెట్టుచున్నారు. ఉత్పత్తిజేయు శక్తి యున్నది. యుద్ధమునకుముందున్న దానికంటే గూడ చాలలేటు అధికముగ సరుకులను తయారుచేయుచున్నారు. కాని విదేశీకుంకములచేతను వర్తకపు ప్రతిబంధకములచేతను ఈసరుకులు విక్రయమగు ఫలములే లేకున్నవి. కొందరు నిరాకరించుచున్నారు. అందుచే కార్మికులకు పనిలేకున్నది. పరిశ్రమస్థంబిండుచున్నది అనవసరముగ మానవుని కష్టము వృధాయగుచున్నది. యూరపు వర్తక సంఘము నేర్పాటు జేసినచో. ఈసరుకులను కొనునటకు బహింగముగ మార్కెటులుండెడివి. లేనిపోని కృత్రిమ నిర్బంధములే జీవిత ప్రమాణము తగినది. యూరపియను వర్తక సంఘమున్నచో ఇతరులతో తాటు మనముగూడ సరుకులను సమానముగ తయారుచేయగలవారము.

క్రీపు నష్టములు

ఎస్సేక్, మార్చి 6:—క్రీపు కంపెనీకి 15800000 మార్కులు నష్టము గల్గెనట్లు. కీలు కాల్యలోనున్న జర్మెనియా నాకాశయములకు 7000000 మార్కులు నష్టముగల్గెను. అంతర్జాతీయమండలి వైనిక సంఘమువారు ఎస్సేనులోనున్న మంచి యంత్రములన్నిటిని నాశనమొనర్చి 10000000 మార్కుల నష్టమును గలుగ జేసిరి.

దక్షిణాఫ్రికాలో ఆసియా

ప్రతికూల ప్రచారము

అణచివేయ నవసరము

ఆంధ్రమానుగారి విజ్ఞప్తి

బొంబాయి, మార్చి 8:— దెయిలీ మెయిలుకు ఆంధ్రా గుగారు స్పెషలు కేబులును బంపుచు నిట్లు చెప్పిరి:— శో బాన్సుబల్దలో జరుగనున్న భారతీయ సాయుక్త సమావేశము సెలెక్షన్ మిటియేదుట సాక్ష్యము నిచ్చు విషయమే గాక భవిష్యత్తునందు ప్రచారముజేయు విషయమునుగూడ నిర్ణయించును. యూనియను అంతటియందును సారస్వత ప్రచారావసరము గలదు; ఆసియా ప్రతికూల ప్రచారము చాల అల్లరిచేసినది. ప్రతికూల ప్రచారమునకు డబ్బు కావలయును. ఇచ్చట నిందుటకు తోడ్పాటు గల్గును. కాని భారతదేశము తోడ్పడవలసిన అవసరము గలదు. ఆసియా ప్రతికూలవిద్యవనువలన భారతీయని జీవితము క్రుంగిపోవుచున్నది. ఇచ్చట భారతదేశవిషయమై యెక్కువగ ప్రచారముజేయు అవసరము. ఎవరో ఒక రిట్లు బాగుగ జెప్పిరి: “మీ సారస్వత, శాస్త్రీయపండితుల బంపుడు. డాక్టరు టాగూరు, సర్ జే. సి. జోషి ప్రాధాన్యము రాకును వంటివారోకా సారవచ్చినది రాజకీయకార్యములలో చాల మంది వచ్చినదానికన్న సెక్యులర్ ప్రయోజనకరము.” ఇది సత్యమైన విషయము. (ఆ. ప్రె.)

సింహళములో భారతీయ

కార్యములు

నల్లకలయ్యగుగారు ప్రభుత్వమువారికి పరిసితులను దెలుపుటకై బోవుట

బొంబాయి, మార్చి 8:— కాసనపర్వపురము కొలంబోదేశ భక్తకన్ పత్రికా సంపాదకులను గా॥ కె. నల్లకలయ్యగుగారు సింహళములో కార్యకచరిస్తారులను గూర్చి ప్రభుత్వము వారికి దెలుపుటకై డిల్లీకి బోవుచు నేడిచుట్టికి వచ్చిరి. అయ్యగుగారు రాకపత్రికా ప్రతినిధిలో నిట్లు చెప్పిరి:— సింహళపు ఎస్టేటులలోని భారతీయ కార్యకుల జీవితపు ఖర్చులను, గూర్చియు కూర్చిని గూర్చియు విచారించుటకై బాయింటు కమీషను కేర్వరపవలెనని మొట్టమొదట ప్రభుత్వమువారే కోరిరి. కాని సిలోను ప్రభుత్వమువారే అవసరమైన విచారణలు సలుపుటకు పూనుకొనిరి. ప్లాంటరుల సంఘముతోను సిలోను వలన కార్మిక సంఘము వారితోను సంప్రదించిన వెనుక యేవో సూచనలు గావింపబడినవి. రిగురు అధికారులను అనుభవము గల్గిన నల్లదు ప్లాంటరులను గల కమిటీవారి సూచనలను ఇండియా దొరతనము వారికి దెలుపుటకై డిల్లీకిపోయిరి. ఈ సూచనలు బహిరంగము చేయబడకపోవుటచే భారతీయకార్యకులకు వాటిని గురించి ఏమియు తెలియదు.

కావున కన్యెడ వేతనములనుగూర్చి వారి యభిప్రాయములను దెలుపుటకై కార్యకుల తరపున పిరింగ్లాండుకు బోవుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

జపాను ప్రత్తి వ్యాపారము

బొంబాయి మార్చి 8:— బొంబాయి జపానుకాటను స్పెషల్ గుంపువారు జపాను ప్రత్తి వ్యాపారమును గురించి చేయబడిన ప్లేటు మెంటులను పాఠాలుచేయుచు బొంబాయి మిల్లు యజమానుల సంఘమువారి కొకజాబు వ్రాసిరి. జపాను గడచిన 6 సంవత్సరములనుండి హిందూదేశములో బాగుగా వ్యాపారము చేయుచున్నమాట నిజమే. కాని ఆ వ్యాపారమువలన నష్టపడుచున్నది లంకామైదుగాని హిందూదేశము కాదని జపానుసంఘము చెప్పుచున్నారు. జపానులో కార్యకులు చూటలోడ్చి పనిచేయుట లేదనీ విరనుచున్నారు.

మిల్లు యజమానుల సంఘమువారు తామిదివరకు నాథములనుగూర్చి వెనుకటియుత్తరములో చెప్పినమాటలను పింజాయిషీ చెప్పుకొనుచున్నారు. రెండు సంఘములవారికిని ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుగుచున్నవి.

కొత్త ప్రశ్న డాక్టరు డివి యేదయమున కలకత్తాకు వెళ్లెను.

కరాచీలో 5 లేవిన ఒక విమానము బాంబులు వేయుటను సాధకము చేయుచుండగా పగిలిపోయెను. అందులోనున్న వారిద్దరును చనిపోయిరి.

ఢిల్లీలో ఎన్ఫీస్ ప్రెస్ సినిమాలో ఉద్యోగములో నున్న అన్యతాభి భార్యమీద అనుమానముచేత అత్తగారిని యిద్దరు మరదళ్లను చంపి భార్యను బాంబురదినీ తీవ్రముగా గాయపరచెను.

రెండు సంవత్సరముల క్రిందట నేపాలు కోశాగారములో 2 లక్షల రూపాయలు పోయెను. ఆ సంబంధమున కలకత్తా పోలీసు వారిచేముఖ్యమైన ముద్దాయిగా సరెన్టు చేయబడినది. రేండ్లసింగును నేపాలునుండి మనుష్యులు వచ్చితిమిని పోయిరి.

కోటకులంపపు కేసులో ముద్దాయిపై అఖిరు శేరముగా ఒకదొమ్మి కేసులో 500 రూపాయలు తీసుకున్నట్లు శేరమాకో పింపబడెను. కేసు 19 లేడికి వాయిదా వేయబడెను. అప్పుడు ముద్దాయిసాక్షులు విచారింపబడుదురు. యం. ఏ. జి. హొగిని శహాయమును ముద్దాయి సంపాదించినట్లుగా తెలియుచున్నది.

సింధు హైదరాబాదుకు 50 మైళ్ల దూరమున జోడు పూరు రైల్వేలో 5 లేడి రాత్రి మరియొక బండిపోటు జరిగెను. 4 గురు దొంగలు వచ్చి బుల్లాయి అసిస్టెంటు స్టేషనుమాధ్యమయింటికి వెళ్లి వానిలకు ఫెకలగొట్టి భార్యనోట గ్రడ్డుల క్రుక్కి సామ్యుతీసికొని పారిపోయిరి.

కలకత్తా రేవు హెడబాజియాత్రకులకొరకై తెరవబడినదని బెంగాలు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నారు.

జోర్జ్ టులో కుఱు అప్పత్రిని ఫాపింపుటకై స్వరాజ్యవాదు లడిగిన రూ 80,000/- గ్రాంటును అస్సాము కాసన సభవారంగీకరించిరి.

పానిపట్టు న్యాయవిరుద్ధ సమావేశపు కేసులో అప్పీలు జిల్లా నెషన్సు జడ్జిరెస్టి నెంటు కర్నలు నాయిల్సుగారి చేత్యరలోనే విచారింపబడును.

సర్ కుర్రేంద్రనాథ దెనర్టీగారు రిపన్ కళాకాలకాసంగిన 50 వేల రూపాయల మీదనప్ప వడ్డీనుండినచ్చె శంవత్సరమునుండియు విద్యార్థులకు వేతనము లూసంగబడును.

రంగూను హైకోర్టులో గా॥ జస్టిసు ప్రాటు (వి. సి. యస్) గారికి సెలవొసంగుటచే హెచ్. ఎ. బ్రాన్. వి. సి. యస్. గారు మార్చి 11 లేడినుండి హైకోర్టు జడ్జిగా నియమింపబడిరి.

రంగూనులో “వున్ తాను” పత్రికా సంపాదకుని పై లేవిన మానవత్వ దావాను జిల్లా మేజిస్ట్రేటు విచారించి ముద్దాయిపై శేరమారోపించెను. ముద్దాయి తాను నిర్దోషిననెను. హిరింగు 8 లేడి పోమవారమునాడు జరుగును.

తూర్పురంగూను మిల్లరోడ్డులో ఒకడు కిరసనాయిలు పాయిన్సి వెలుగించుచుండగా కిరసనాయిలు పైకివచ్చివాని మొగము కాలిపోయెను. కొంపలంటుకొనియెను. 5 యిండ్లు కాలిపోయెను. 2 యిండ్లకు నష్టము తగిలెను.

హిందూమహాసభ

ఢిల్లీ, మార్చి:— హిందూమహాసభాధ్యక్షుడు రాజా సరేంద్ర నాథుగారు మార్చి 12 లేడికి ఢిల్లీకివచ్చెదరు. సభ 13 లేడి మధ్యాహ్నము 1 గంటకు ప్రారంభమగును. (ఆ. ప్రె.)

డాక్టరు బెనెంటు

అలహాబాదు

అలహాబాదు, మార్చి 8:— డాక్టరు బెనెంటుగా రిచ్చటికివచ్చి సర్ లేజ్ బహదూర్ సత్రాగా రింట్లో అతిథులుగా నున్నారు. సాయంకాలమున లేజ్ బహదూర్ సత్రాగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగిన బహిరంగసభలో కామనువెల్లు చట్టమును గురించి మాట్లాడిరి. ఇంకను “ప్రపంచముతము” “భారతకళ” “పాఠశ్రము” అను విషయములను గూర్చి మాట్లాడవలసి యున్నది.

“పయిసిరు”

పయిసిరుపత్రికాసంపాదకు డాక్ట. ఇ. పూల్కర్లు గారు చాలించుకొనుటచే పత్రికా వర్తమువారు పిడుకొలు విందొసంగిరి.

స్టే గు

సంయుక్త రాష్ట్రములలో పేరు చాల ఎక్కువగానున్నది. ఫిబ్రవరి 27 లేడితో ఆఖరైన వారమునకు 1850 మందికి తగిలి 1059 మంది చనిపోయిరి. అజంగరులోనే 438 మంది చనిపోయిరి. (ఆ. ప్రె.)

సర్ సి. పి. రామస్వామి

అయ్యంగారు

కుంభకోణం

కుంభకోణం, మార్చి 7:— రామెంబరు సర్ సి. పి. రామస్వామి అయ్యంగారు నేటియుదయ మిచ్చటికివచ్చిన ప్లవకు స్టేషనువద్ద అధికారులు అధికారేతరుల బాలభటులు స్వాగతమిచ్చిరి.

జిల్లా సంఘాధ్యక్షుడు రావు సామెంబు కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు రోసంగిన సన్మానపత్రమునకు జవాబుగా బాలభటోద్యమమువలన దేశభక్తియు సంఘీభావమును వృద్ధి జెందుననియు, ఇందుపాక్కాత్వపక్షుల ననుసరింప నక్కరలేదనియు చెప్పి మగిందిరి. కుంభకోణం నేటిపు హైస్కూలు గోల్డెన్ జూబిలీ యుత్సవముల సందర్భమున సాయంకాలమున సర్ సి. పి. రామస్వామి అయ్యంగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

రేనేడి యుదయమున సరస్వతి పాకాలకు బొను హైస్కూలును సందర్శించిరి. స్థానిక న్యాయవాది సంఘమువారు సాయంకాలము సన్మానపత్రము నిచ్చెదరు. ప్రభుత్వకళాశాలా దినోత్సవమున నేడు అధ్యక్షత వహింతురు. (ఆ. ప్రె.)

కొచ్చి కాసనసభ

వృద్ధులకు నిరాధారులగు వితంతువులకు సహాయము చేయుటకు ప్రవేశపెట్టిన చట్టముగతి

కొచ్చి, మార్చి 9:— దివాను రావు బహదూరు టి. ఎస్. వారాయణ అయ్యంగారి అధ్యక్షతక్రింద కొచ్చి కాసనసభ నిన్న సమావేశమయ్యెను. వృద్ధులకును, కుటుంబ భారముగల నిస్సహాయులగు వితంతువులకు ప్రభుత్వము స్వల్పముగ సహాయము చేయు నిమిత్తము ఎ. బి. సాలెముగారు ఒక చట్టమును ప్రవేశపెట్టిరి. పెక్కు సభ్యులు చట్టమును ప్రతిఘటించిరి. చట్టము ఓడిపోయెను. కాసనసభ కార్యక్రమము జరుగుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

గుంటూరుజిల్లా వోటర్ల మహాసభ, బాపట్ల

ఆర్యా, మార్చి 14 లేడికి ఆదివారము ఉదయము 8 గంటలనుండి విశాఖపట్టణ వాస్తవ్యులను దేశభక్తులను నగును. రా. రా చింతలపాటి వేంకట సూర్య నరసింహరాజు బి. యే. బి. యల్. (ఎం ఎల్. సి.) గారి యధ్యక్షతక్రింద గుంటూరు జిల్లా వోటర్ల మహాసభ జరుగును. ఆసమయమున మద్రాసు స్వరాజ్యపక్ష నాయకులగు శ్రీమాన్ ఎస్. సత్యమూర్తి బి. యే. బి. యల్. గారును విభావురము వాస్తవ్యులగు శ్రీయుత ఉమర్ ఆలీషావిగారును గంజాం మండల వాస్తవ్యులగు శ్రీ మాన్ శశిభూషణ రథో మహాశయోగారును సుప్రసిద్ధ దేశభక్తులగు శ్రీయుత గా. హరిసర్వోత్తమరావు ఎం. ఏ. గారును, మద్రాసు కార్పొరేషను సభ్యులగు శ్రీయుత గడ్డె రంగయ్య నాయుడుగారును, నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యకర్తలగు శ్రీయుత పానకా పట్టాభిరామరెడ్డిగారును, వోటు, పోల్ల భర్తయు, ప్రస్తుత కర్తవ్యము దేశపరిస్థితులను గూర్చి యుపన్యసించురు.

ఎస్. సూర్యనారాయణ, సి. వి. రామకృష్ణశాస్త్రి బి. ఏ. సమావేశకర్తలు

స్వరాజ్యపక్షసభ్యులు వెడలిపోవుట

భారతశాసనసభ విచిత్రము

స్వతంత్రపక్ష 'సక్రమ' వాదము

అధ్యక్షుడు పట్టుకొని ప్రకటనము

ప్రభుత్వభాగ్యతను చెల్లుట

నిన్న భారతశాసనసభనుండియు స్టేటు కౌన్సిలునుండియు స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు వెడలి పోయిరి. ఇండిపెండెంటు పక్షసభ్యులు ఎక్కికూటిపు కాన్సిలు డిమాండు ముందు రాలేదని యూరకొనిరి. సభయందు ప్రజాప్రతినిధులు లేకపోవుటవలన ప్రజాహితములగు బిల్లులను ఖర్చులను వేసినిగాని వివాదాంశములను తేగూడదనియు ప్రభుత్వమును మాత్రము నడుపుకొనుటకు తగినవాని నుపపాదించి డిక్రీ పొందవలె ననియు పట్టుకొని ప్రభుత్వధర్మమును చెల్లి సభను చాలించిరి.

(అ సో సి యే లు డ్ వ్రె స్సు)

డిల్లీ, మార్చి 8:-

నేడు భారతశాసనసభ అపూర్వవైఖరిని చాల్చెను. అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులు ఖద్దరునుస్తులతోను గాంధీజీతోను ప్రేక్షకస్థానముల పూర్వక వాక్యమించి యుండిరి. స్ట్రీలస్థానములను సుప్రసిద్ధ ప్రేక్షకస్థానములను క్రిక్కిరిసియుండెను. నేడు స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు సభవిడిచి వెడలిపోవుదు రని అత్యుత్సాహము ప్రబలియుండెను. పండిత మోతీలాలుగారు జిన్నాగారును తమతమ ప్రకటనములు గావించెదరని తలంపబడెను. ఎక్కికూటిపు కాన్సిలు డిమాండుపై చర్చను ముందు జరుపుటకు ప్రయత్నములు విఫలమగుటవలన మొదటవచ్చు కష్టముగ్రాంటునే త్రొసివేసి ప్రభుత్వ నిర్మాణమునెడ ససమ్మతి తెల్పెదరు.

* * *

అసెంబ్లీలో సత్కర్తౌత్సాహము ప్రబలియుండెను. ఎక్కికూటిపు కాన్సిలు డిమాండు వచ్చి చర్చించి ప్రభుత్వవిధానముపై నుభయులు గలసి అసమ్మతి తెలుపునకును యిలావల నున్న డిమాండులన్నియు 27 వరకును వానిమీద చర్చనాపవలె నని జిన్నా గారు పాదించిరి. సో అలెక్జాండరు మడ్డిమకగారి మార్పు కూడదని ఆక్షేపణ చెల్పిరి. అధ్యక్షుడు ప్రభుత్వకార్యక్రమ నివసములలో ప్రభుత్వమువారే కార్యక్రమమును నిర్వహించెద రనియు, ఒక ఉపపాదనము గావించబడి నపుడుమాత్రమే సభయొక్క సాత్తననియు జెప్పిరి.

అందుచేత జిన్నాగారి యుపపాదనము సక్రమము గాక పోయెను.

కాని జిన్నాగారు ఎక్కికూటిపు కాన్సిలు డిమాండు వచ్చు వరకును యిలావల నన్ని డిమాండులనును ఆపివేయవలెనని ఒక్కొక్కటి వచ్చినపు డుపపాదించవచ్చునని చెప్పిరి. ప్రభుత్వమువారి విషయమున సక్రమమార్గము నవలంబించిన బాగుం డేదీదని అధ్యక్షుడుచెప్పెను. అందుచేత జిన్నాగారు కష్టము డిమాండు చర్చనాపవలెనని యుపపాదించెను. మడ్డిమకగారు ప్రభుత్వతరమిచ్చును జిన్నాగారు కష్టనివారణ జరుగవచ్చు నట్లై నిరాకరించు పద్ధతి నవలంబించునెడల యీ కష్టము డిమాండు వచ్చినపుడుమాత్ర ములు జేయవచ్చునని చెప్పిరి. (స్వరాజ్యపక్ష సభ్యుల హర్షము)

మోతీలాలుగారు మొదలు యే డిమాండు వచ్చినా తమ పక్షమున కొకటేయని చెప్పిరి. వారిపక్షము జిన్నాగారి యుప పాదనముపై తలపడుట నుండును. అందుచేత జిన్నాగారియుప పాదనము ఓడిపోయెను. 48 మంది ప్రతిపాదులుగను 29 మంది అనుకూలుగ నుండిరి అంతట పండిత మోతీలాలు ప్రతి డిమాండు విషయమునను తమ పార్టీ అభిప్రాయమును వివరింప లేచిరి. పాలుగారు కష్టముడిమాండును త్రొసివేయుటకు వోటు జేయుట లేదని చెప్పుటవలన ఇండిపెండెంటు స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులతో గలసి వోటుజేయక పోయెను. ఇంకొక కానిష యమేమియు లేలేదు. కాని అన్నిపార్టీలను స్వరాజ్య ఇండి పెండెంటు, గవర్న మెంటు పక్షములు తమ తమ పన్నాగముల నున్నందుండి. ముఖ్యము ప్రభుత్వపక్షమే విజయము గాంచ వచ్చును. ఎందుచేతనగా స్వరాజ్యపక్షమువారు తలపడుట నుండుటవలన ఇండిపెండెంటు అపజయము గాంచిగాన ఇండి పెండెంటు తలపడుట నుండుటవలన స్వరాజ్యపక్షమువారు వెడలిపోవు లోపుల నపజయము గాంచవచ్చును.

పండిత మోతీలాలు స్టేటుమెంటు గావించిన పిదప స్వ రాజ్యపక్షము వారందరను వెడలిపోయిరి. ఇటుల లేచిపోవుట వలన ప్రభుత్వనిర్మాణ మభివృద్ధి గాదనియు, అందులకు సక్రమ కార్యవిధానమే తోడ్పడుననియు సోమడ్డిమకగారు నుడిచిరి.

అధ్యక్షుడు సభను మరునాటివర కాపివేయును భారత ప్రభుత్వశాసనము ప్రకారమే ప్రజాప్రాతినిధ్యము వహించుటలేదని చెప్పిరి.

వివరములు

డిల్లీ, మార్చి 8:- నేడు అసెంబ్లీలో అసాధారణ పరిస్థితు లువలించెను. సంగతి సందర్భము లనుకొన్నటుల జరుగ లేదు. ప్రేక్షకుల స్థానములందు అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘ సభ్యులు తెల్లటోపీలవారుండిరి. ఇతర ప్రేక్షక స్థానములు పెట్టెలన్నియు క్రిక్కిరిసి యుండెను.

సభయందు చర్చిపక్షములవారును వారి వారి పన్నాగముల బహుమందిరి. ఇండిపెండెంటు కష్టనివారణ గావచ్చు సమై నిరాకరించు సిద్ధాంతము సోమడ్డిమకగారు పుటవలన కష్టము డిమాండును త్రొసివేయు నిష్పములేక స్వరాజ్యపక్షము వారితో గలసి ప్రభుత్వవిధానము నెడ ససమ్మతి చెల్లుటకు గాను ముందు ఎక్కికూటిపు కాన్సిలు డిమాండుపై చర్చగావలె నని కోరిరి.

సో అలెక్జాండరు మడ్డిమక ప్రభుత్వ విధానముపై ససమ్మతి 28 వ డిమాండుపై వలెనే దీనిమీదగూడ లేవచ్చునని చెప్పిరి. అధ్యక్షుడు దానిని త్రొసివేసెను.

అంతట జిన్నాగారు కష్టము చర్చ గావలెనని యుప పాదించెను. స్వరాజ్యపక్షమువారు తలపడుట నుండిరి. మెక్స్ యిలు, హాసనీగారులు యీవిధానమున కసమ్మతి చెప్పిరి. అందుచేత జిన్నాగారి యుప పాదనము త్రొసివేయబడెను. 48 మంది ప్రతిపాదులుగను 29 మంది అనుకూలు ముగనుండిరి. ఇండిపెండెంటు కష్టముగ్రాంటును త్రొసివేయుట కిష్టపడలేదు.

మోతీలాలు ప్రకటనము - స్వరాజ్యపక్షము వెడలిపోవుట

అంతట పండిత మోతీలాలుగారు లేచి తమ పార్టీపక్షమున ప్రకటనము గావించి కాంగ్రెసు శిక్షణపు నాచరణలో బెట్టెదమని చెప్పిరి. సహకారము జేసెననున్న పుడు ప్రభుత్వమువారు వద్దని వారిని అనుసరపరప గోరిరి. అందుచేత వారు 1-20 గంటలకు సభవిడిచి పోయిరి.

హాంమెంబరు సో అలెక్జాండరు మడ్డిమకగారు తాను దేశక్షేమమును గోరువాడై యిటుల నిర్ణయకాంక్షుచే గాక, నిర్మాణస్పష్టిచే దేశాభివృద్ధి జరుగునని నమ్మెదనని చెప్పెను. (వినుతువినుడు) ఫీరలు నిర్మాణోద్దేశ్యముతో గాక నిర్వహణోద్దేశ్యముతో వచ్చిరి.

ప్రభుత్వమువారు బాటియవాంఛితమును నీచభావముతో త్రొసివేసినందులకు పండితమోతీలాలు విచారమును చెల్పెను.

అధ్యక్షుడు పట్టుకొని సభనుండి స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు వెడలిపోవుటతో భారత చట్టము ప్రకారమే ప్రాతినిధ్య సభగ నుండజాలదని జెప్పిరి. ఇప్పుడది ప్రభుత్వనిర్మాణకుల డిక్రీలను రిజిస్టరుజేయుటకు మాత్రము పనికివచ్చును. ఈఅసెంబ్లీ వలన ప్రయోజన మేముండునో ప్రభుత్వమువారే విచారించుకొ

నవలయును. కాని ప్రభుత్వమువారు వివాదాంశములను యి వివాదతేగూడదు. అట్లుచెప్పినయెడ సభను అంతటేకుండ ఆపి వేయుటయో లేక యేయుపపాదనముగాని అసెంబ్లీవోటుకు పెట్టుకుండుటయో జరుగవలసినవచ్చును. సభయందలి వాతావరణమును గమనించి ఆయన నేటికి సభ చాలించెను.

ప్రశ్నోత్తరములు

నేడు భారత శాసనసభయందు దిక్రీంచి ప్రశ్నోత్తరములు జరిగెను:-

సో చార్లస్ ఇన్సు హాసనీగారికి ప్రభుత్వతరమిచ్చును యి ప్తాడు రె యి లే యి ల లో క్రింది యుద్ధోగములందున్న వారి విద్యపై యుద్ధోగములకు చాలదుగావున యికముందు స్టేటు రెయిల్వేలలో పనిలోనికి జేర్చుకొనుటకుగూడ కనీసము విద్యావాసన యెంత వరకుండవలయునో నిశ్చయింపవలెనని ఆలోచనలో నున్నదని చెప్పిరి.

వాణిజ్యాంగ సభ్యుడు అమరనాథదత్తుగారి ప్రశ్నకు ప్రభుత్వతరమిచ్చును నెంట్లు అడ్వైజరీ కాన్సిలుసభయొక దానిలో ప్రావిన్సులు సభ్యులను గ్రన్టుజేయవలెననువిషయము రాబడెననియు, యీ విషయమింకను ఆలోచనలో నున్నదనియు జెప్పిరి.

సో డేవిదు ప్రే, గయప్రసాద సింగుగారికి, పత్మ్యుత్తర మిచ్చును కేనడాప్రభుత్వముపార్లమెంటులోనొకతీర్మానమును లోకలో బహుభాషితో బాధ్యత లేకుండ జేసికొనుటకుపపాదించిన విషయము తెలియజేసెను విచారించబడునని యు జెప్పిరి.

అమెరికాలో భారతీయులకు వాస్తవ్య పు హక్కుల నొసంగుట వద్దాయను విషయము ఆలోచనలోనున్నదనిహాంమెంబరు ఆ సభ్యునకే చెప్పిరి.

రంగయ్యగారు రనేక ప్రశ్నల నడుగగా భోరు గారు ప్రభుత్వతరమిచ్చును గమలయంత్రములు ఆనుపమములకు గమలు పనుల బిల్లులో ప్రవచనము విరివిగనుండి పరిశ్రమల స్థితిని ఆనిరించియుండు నని చెప్పిరి. భారత ప్రభుత్వము గతవత్సరము కోరినదాని మీద బిల్లుమాటుల మార్పు ఆసియా వాసులు, నేటిపులు అనిప్రత్యేకముగ చెబువలేదు. ప్రభుత్వమువారిమధ్య నింకను యీవిషయమై వ్రాసిరిగాని ఉత్తర ప్రభుత్వతరముల ప్రచురించు స్థితిలో లేను.

రంగస్వామిగారికి బోరుగారు ప్రభుత్వతరమిచ్చును మద్రాసు ల్యాండు రెవిన్యూ బిల్లును గూర్చి భారత ప్రభుత్వమును ద్రాసు ప్రభుత్వమునకు వ్రాసిన విషయములకు ప్రభుత్వతరము రాలేదని చెప్పిరి. రాష్ట్రీయ శాసనసభయందు అసలుబిల్లును ప్రవేశబెట్టులోపల మద్రాసు ప్రభుత్వమును భారత ప్రభుత్వమును ల్యాండు రెవిన్యూ మీద పనుల విచారణ సంఘసలహాలు ఆలోచింపబడును.

స్టేటుకౌన్సిలుస్వరాజ్యపక్షసభ్యులు లేచివచ్చుట

డిల్లీ, మార్చి 8:- నేడుస్టేటుకౌన్సిలులో మొదటి రెండు తీర్మానములును సేట్ గోవిందాను, రామచాను పంతులు గారు రలపేరనుండెను. ఆసభ్యులను పిలువగా వారువానినుపపాదించుటలేదని చెప్పిరి. తరువాత స్వరాజ్య పక్షసభ్యులు రిసంకితాధ్యక్షునకు కలవంది బైటికి వెడలిపోయిరి.

* * *

అధ్యక్షుడు పట్టుకొని ప్రసంగము (ప్రత్యేకవిలేఖరి)

డిల్లీ, మార్చి 8:- గోపట్టుకొని భారతశాసన సభను లేపవలెన కౌపియేయనునీ కింది విషయగ ప్రసంగించిరి:-

ఈసభయందు అధిక సంఖ్యాక పక్షము వెడలిపోవుటకు గర్హిత పరిస్థితుల నవలంబించితిని. ఇట్టి పరిస్థితులలో మెలకువతో ప్రసరించి పన్నాగముల పన్ను నెవల నీంపను స్థితి తొలగిపోవునో పోదో ఆవిషయమై అధ్యక్షు డభిప్రాయమును నలుప నక్కరలేదు. అయితే భారత ప్రభుత్వశాసనముద్దేశించిన ప్రకారము యీసభ ప్రాతినిధ్యము నికవిధ వహింపజాలదు. ఇకమీద నియ్యది ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకుల డిక్రీలను రిజిస్టరు జేయుటకు మాత్రముండగలదు. ఇట్టి సభ సెంటికాలముపయోగించెదరో ప్రభుత్వమువారు తీవ్రముగా నాలోచింపవచ్చును. అది పని జేయవలెనన్న యెడల ప్రభుత్వమువారు తమ బాధ్యతలను నిర్వర్తించి పరిపాలనమును కొనసాగించుట కవసరమైన యుపపాదనములనే జేయవలెను

గాని వివాదాంశములను తేగూడదు. భారత ప్రభుత్వమునకు నిర్మించిన య త్రేమును దేశములో ప్రజలకు ప్రతిపూలముగనుండునటుల పనిజేయుమండ జామీలు అధ్యక్షుని విధియొప్పునని ప్రభుత్వమునకు జ్ఞాపకము జేయుటవసరము. అందులకు సభ నిష్పత్తి సచ్చింతకాల మాపివేయుటగాని, సభయం దే యుప పాదమునైన వోటుకు పెట్టుకుంటున్నగాని తగిన అధికారములు అధ్యక్షునకు గలవు. కాబట్టి అధ్యక్షు డిట్టి ఆసాధారణాధికారముల వినియోగించుట కవసరము లేకుండ ప్రభుత్వము వారు పనిజేసెదరని నమ్మకము. ప్రస్తుతము సభయొన్న స్థితిలో సభా కార్యక్రమము నిపుటికి నిలిపివేయుచున్నాను. మరల రేపు 11 గంటలకు సమావేశమగును.

పటేలుగారి మాటల కర్థమేమి?

స్వరాజ్యపక్షేతర అసభికార సభ్యుల ఆందోళనము ఢిల్లీ, మార్చి 8:—పటేలు గారు భారత కానసభను ఆ పుడల జేయుచు దెల్పిన మాటలయొక అసభికార స్వరాజ్యపక్షేతర సభ్యులు, యూరోపియను అసభికార సభ్యులు వెస్టరను హోటలులో సమావేశమై సేను చర్చించిరి. ఈ సమావేశము ప్రైవేటుగ జరిగెను. పటేలు గారన్నమాటలు వారలకు వర్తిం చునని వారుకలందు చున్నారు. కారణమేమనగా స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు వెడలిపోవుట వలన సభప్రజాప్రాతి నిధ్యముననుహించు కుండ పోయె నని అధ్యక్షు డిట్టి ప్రాయ బ డెను. ప్రభుత్వము వారు యీ సభ ప్రయోజన కారిగనుండువలయునా వద్దాయను విషయమై ఆలోచించుకొనవలెనని పటేలుగారున్నమాట ఆక్షేపణీయముగ నుండెనని భావింపబడెను. కారణము స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులైనను సభయందు సభ్యత్వమును పదులకొనలేదు. ఈసమావేశమున జరిగిన చర్చయందు జిన్నా, రంగాచార్యులు, పాలు, సర్ హెన్రీస్టాన్లెయ, సర్ డార్జింగ్స్టోగారులు మున్నగువారు పాల్గొనిరి. తుదకు జిన్నా, హైదరు, సర్ విల్ బీకార్, సర్ హెన్రీస్టాన్లెయ, జోషి, రామచంద్రరావుగారు గల కమిటీ నియమింపబడి వీరు పటేలుగారి యింటికిపోయి ఆయన ప్రయోగించిన మాటల కర్థమేమియో తెలుపవలెనని కోర నిర్ణయింపబడెను. రేపుకమిటీ రూములో అసభికార సభ్యుల సమావేశముజరుపబడి ఆంధ్ర సమావేశమగులోపల సెట్టి వైఖరిని వహింపవలెనని నిశ్చయించెదరు. ఇంకను యేమేమిజరుగునో యని యెదురుజూచుచున్నారు. ప్రభుత్వవిధానమున విమనుస్థితి జనించుటలు దోచుచున్నది. (అ. ప్రె.)

కర్నాటక సమవాయము

బొంబాయిలో సభ
బొంబాయి, మార్చి 8:—నిన్నను కర్నాటకు లనేకులు కానసభ్యులుగూడ సభజేసి దేశమునందనేకచోట్ల పోన్న వారిని కర్నాటకము మాట్లాడువారి నందరను ఒకటి జేయు విషయమై చర్చించిరి. కొంతి చర్చ యైనపిదప కర్నాటకులను రాజకీయ విజ్ఞాన సాంప్రదాయములబట్టి ఒకటి జేయు విధానమున తయారు జేసి బల్లారిలో మే 8 వ వారములో సమావేశముగానున్న సమవాయ సభయెదుటనుంచుటకొక ఉపసంఘము నియమింపబడెను. (అ. ప్రె.)

స్టేటు కౌన్సిలు ఎన్నిక

పంజాబు సిక్కు అభ్యర్థి
లాహారు, మార్చి 8:—సర్దారు జోగింద్ర సింగు స్థానే పంజాబు సిక్కు నియోజకవర్గ పక్షమున స్టేటు కౌన్సిలుకు సర్దారు శివదేవ సింగు ఎన్నుకొనబడెను. వీరికి 176 వోట్లు వచ్చెను. వీరితో పోటీ జేసిన సర్దారు గులాబు సింగుకు 98 వోట్లును, మూడవ అభ్యర్థి దిలీప్సింగుకు 45 వోట్లును వచ్చెను. (అ. ప్రె.)

మాన నష్టపు దావా

2 నెలలు శిక్ష
హైదరాబాదు, మార్చి 8:—పార్లమెంట్ జిల్లా కార్ పోలీసు డెప్యూటీ నూపరిండెంటు తేజామలు గారు దెచ్చిన మాననష్టపు దావాలో అదివరకు కొలాభతు పక్షమునందున్న మార్క్విజుహుండేన్ గారికి మీర్ ప్రాథ్నాను డెప్టి కలెక్టరు రెండు నెలలు విడిఖైదువిధించెను. (అ. ప్రె.)

గుంటూరుజిల్లా వోటర్ల మహాసభ

బాపట్లలో మార్చి 14 వ తేదీ ఆదివారము ఉదయము 8 గంటలకు శ్రీ సి. వి. యస్. నరసింహరాజుగారి యధ్యక్షత క్రింద జరుగును
అందరును తప్పక రావలెను.

ఢిల్లీలో అగర్వాలా హిందూమహాసభ

ఖద్దరు ప్రదర్శనము

గంటకు 800 గజములకంటే 12 కాంటుల నూలు వడక గల ఓస్కాకుగారిని ఖాదీ ప్రతిష్ఠానుగారు ఢిల్లీకి పంపిరి. చాల రకముల ఖద్దరుబట్టలనుగూడవంపిరి. హిందీలో లాంతసుబొమ్మలతోగూడ ఉపన్యాసముల నిప్పించుటకుగూడ సేర్పాటుచేసిరి. రాయీగానా పరిశ్రామికప్రదర్శనము
చయజాఫూరులో జరిగిన రాయీగానా పరిశ్రామిక ప్రదర్శనమును శ్రీయుత సతీశ్ నాసుగుప్త ఖాదీప్రతిష్ఠాను గారు ప్రారంభించుచు ఖద్దరును గూర్చి ఉపన్యసించిరి. “విదేశ బట్టలనుకొనుట నిమిత్తమున మనదేశమునుండి ప్రతిసాలనను 80 కోట్లరూపాయలు విదేశములకు పోవుచున్నవి. భారత దేశమున ప్రతివంట విస్తారముగా నున్నది చాలమంది స్త్రీలును పురుషులును పిల్లలును గూడ. పనిపాటులు లేకుండ బాధపడుచున్నారు. చేతివగ్గములు గూడ పనిలేక మూలబడియున్నవి. అట్టివో మన దేశమున ప్రతి పరిశ్రమను రూపుమాపినవారి వద్దకుండియే యిప్పటికిని మన దేశీయులు విదేశబట్టలనుకొనుచుండుట చాల విచారకరము. 100 ఏండ్ల క్రితము శ్రతి గ్రామమునను ప్రతి యింటను రాట్టములు మ్రోగుచుండెడివి. మరల నా పనికొనసాగినచో గ్రామములకు నూతన జీవకళయేర్పడగలుగుదు.” అని దానుగు ప్రగారునుడిచిరి.

సురేంద్రనాథమల్లికుగారు
వీరు జూను నెల 12 వ తేదీని స్త్రీ మరులో ఆంగ్ల దేశమునకు బయలుదేరెదరు. ఈలోగా ప్రస్తుత రాజకీయస్థితిని బాగుగా పరికించుచున్నారు. హిందూ మహమ్మదీయ సమస్యను బాగుగా గ్రహించుటకు డక్కా, రాజనాయి, మూర్త దాబాదు, మున్నగు చోట్లకువెళ్లెదరు. బొంబాయిలో కొన్నిరోజులుండి తన పక్షమువారగు డెల్వీ పరంజపాయి గాడ్ల మున్నగువారితోను వీలైనచో యితర పక్షములవారి తోనుగూడ మాటలాడెదరు.

కలకత్తా కార్పొరేషనులో కొన్ని ప్రశ్నలు

1. మ్యునిసిపలు మార్కెట్టులలో దుకాణములను పెట్టుకొనినవారిలో హార్టాలు జరిపినవారిలై సెన్సులను రద్దుజేయవలెనని వెనుకటి జనరలు కమిటీవారు తీర్మానించిరా?
 2. గత ఆదివారమునాడు వారటాలు జరుపవలెనని మేయరు నూచించెనా లేక అధికారమిచ్చెనా లేక ప్రకటించెనా?
 3. ఆది జరిగినదా?
 4. ఈ సందర్భమున లైసెన్సులేసిన రద్దుజేయబడెనా.
- అని డబ్ల్యు. హెచ్. పెల్పుగారు ప్రశ్నించెదరు. (కలకత్తా నక్షీయ విలేఖరి తంతివార్త.)
ఈ నెల 10 వ తేదీని ఢిల్లీలో అఖిల భారత మార్వారి అగర్వాల మహాసభను సంబంధించిన ఖద్దరుప్రదర్శనమును లాలా జలపతిరాయగారు ప్రారంభించెదరు. ఆది విపులముగా ప్రదర్శనము (డిమనుస్త్రేమను)లు జరుగును. ఒక ఆంధ్రమహిళా మణి నూరునంబరును మించిన నూలు వగుకును. బేహారు నేత పని వాండ్రు పసుపురంగు బట్టలను నేయుదురు. రాజపుటానునుండి కోకటి నేత పనివాండ్రువచ్చి 4 గజముల వెడల్పుగల బట్టలను (144 అంగుళములు!) నేసి చూపెదరు. డక్కా-మజిలీలు గూడనేసి చూపించబడును. చాలమంది దుకాణదారు లిడిగరక దుకాణములను ఏర్పాటు చేసుకొనిరి. (అ. ప్రె.)

కాశ్మీరమహారాజు విందు

జమ్ము మార్చి 7:—రాజులిలి కోత్సముల సందర్శమున వచ్చిన యూరోపియనులను భారతీయులను గౌరవపూర్వముగ నిన్ను విందుపండుగ గావింపబడెను. వచ్చినవారిలో సర్ మాలక్-హెయిలీయుండెను. మహారాజు సుప్రసిద్ధులగు అతిథులు వచ్చినందులకు కృతజ్ఞతనుదెల్పి రీడింగు దంపతులును బర్డువుడు దంపతులును రానందులకు విచారముదెల్పిరి. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి కానసభ

స్వరాజ్యవాదుల పరోక్షమున యిండి వెండెంటు పక్షవైఖరి

బాపలా హత్యకేసు సందర్భమున ప్రభుత్వమునకు లభించిన సంగతులను ప్రకటింప నిరాకరించుట
(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్)
బడ్జెటుపై నోటింగు

బొంబాయి, మార్చి 8:—బొంబాయి కానసభ సమావేశమగుటకు ఒకగంట పూర్వము బొంబాయి కానసభ స్వరాజ్యవాదులు సమావేశమై, కానసభనుండి వెడలిపోవలయునని డిల్లీనుండి బంపబడిన ఉత్తరపు ప్రకారముగ నాడు వారు కానసభకు హాజరు కాకుండుటకు తీర్మానించిరి. కానసభ ఆరంభమగుసరికి స్వరాజ్యవాదు లెచ్చటను కానసభయందు గన్పించలేరి. కానసభ స్వరాజ్యపార్టీతో గలసి పనిచేయుచున్న స్వతంత్రపక్షము స్వరాజ్య పక్షమును అనుకరించి కానసభ సభనుండి రాలేదు. కానసభ కార్యక్రమమందు పాల్గొనుటకు వారు నిశ్చయించిరి.

బాపలా హత్యకేసునకు సంబంధించిన కాగితములు

బాపలా హత్య సందర్భమున బొంబాయి పోలీసు శాఖ నూపరింటెండెంటు డిప్రీసుగారు గాని లేక యితర ప్రభుత్వ అధికారులుగాని తయారుజేసిన రిపోర్టులు నోట్సు లేక స్టేటు మెంటులు ప్రభుత్వము ప్రకటించునాయని జి. వి. పటేలుగారు ప్రశ్నించిరి. కాగితముల ప్రకటించుటకు ప్రభుత్వ హంగీకరింపదని జి. ఎల్. రియుగారు సమాధాన మిచ్చెను.

బడ్జెటుపై నోటింగు

ప్రజారోగ్య వైద్య శాఖల నిమిత్తము చర్చ లేకుండ గ్రాంటులు నీయబడెను. వ్యవసాయశాఖ గ్రాంటునుండి ఒక్కరూపాయి తగ్గించ వలసినదని శివదాసిని గారు తీర్మానముప్రతిపాదించెను. నూతన విజ్ఞాన పద్ధతుల ప్రకారము కృషి వలలకు వ్యవసాయపద్ధతులు బోధించుట ఆవశ్యకమని సభ్యుడు దెల్పెను. మాదిరి వ్యవసాయ కేరీలు వారితనము స్థాపించుట ఆవశ్యకమని ఖానుబహదూరు జి. బి. కూపరుగారు దెల్పిరి. వ్యవసాయాభివృద్ధినిమిత్తము 27లక్షలు బొత్తుగ చాలదు. వెనుకటి కంటే నధికముగ వ్యవసాయ శాఖ యందలి ఉద్యోగములు బ్రాహ్మణేతరులకు నీయవలయునని పిండిగాంగోరిరి.

వ్యవసాయ శాఖ గావించిన అభివృద్ధి ఫలితముగ వ్యవసాయదారుల ఆదాయము సుమారు 80లక్షల వరకును పెరిగెననియు వేరువేరుపెంటులతో ప్రభుత్వము ఫరిశోధన గావించుచుండెననియు, లాభకరమగు పెంటలను ఉపయోగించ వలయునని శాఖకర్నకుల ప్రబోధించు చున్నదనియు మంత్రిదేవాస్థి గారు సమాధానమిచ్చిరి. తీర్మానము ఓడిపోయెను. డిమాండు ఆపాదించ బడెను.

నాభా మహారాజు

ప్రభుత్వభిక్షపై నభిప్రాయములు
(ఫ్రీప్రెస్ తంతి)

డిల్లీ, మార్చి 7:—నాభా మహారాజుకు ప్రభుత్వమువారిచ్చిన ఆలవెన్సు గూర్చి ఫ్రీప్రెస్ పంపినవార్తపై మహారాజుగారిట్లు తంతివార్తబంపిరి:—నేనేమియును త్రైప్రత్యుత్తరముల జరుపుటలేదు. చెక్కును అసమృద్ధిదెల్పుచు నంగీకరించితిని. ఇంకను ఆ విషయమై యుత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుపవలసి యుండును.

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులనే ఎన్నుకొను ధు

చెన్నపురి పౌరుల బహిరంగసభ

అ. భా. జా. ఉపసంఘ నిర్ణయముల బలపరచుట

“అఖిలభారత జాతీయోపసంఘమువారు గావించిన నిర్ణయముల నీసభవారు హృదయపూర్వకముగా నామోదించుచు, నిర్ణయముల నాచరణయందు పెట్టుట కవసరముగు చర్యలను వెంటనే తీసుకొని ప్రచార మొనర్చవలసినదని రాష్ట్రవాసులందరిని గోరుచున్నారు.” అను తీర్మానము నిన్న సాయంత్రము తిరువల్లి క్లబ్బి సమద్రుట ట్టుడున జరిగిన చెన్నపురి పౌరుల బహిరంగసభయందే గ్రహింపబడినది. శ్రీమాన్ ఎ. రంగసామి అయ్యంగారి సభ కధ్యక్షుడుగ నెన్నుకొనబడినది.

అభ్యర్థులు

అభ్యర్థుడు ప్రథమమున నుపన్యసించుచు, స్వరాజ్యపక్షమువారు కాసనసభలందు ప్రవేశించిన తరువాత జాతీయోపసంఘములను చెందు పర్యాయములు ప్రభుత్వము వారికి నివేదించిన తేరంగను; ప్రభుత్వమువారు వానిని స్పష్టముగా నిరాకరించిన విధమున విస్తరించి చెప్పిరి. ఆయాశీయము లమితవిషయ విస్తరముగా భావించి చెబువలెనని, భారతకాసన సభయందలి అధికారతర ప్రతినిధులందరూ ఏకగ్రీవముగ వీనిని బలపరచిరి. అత్యధిక సంఖ్యాకుల బలముతో భారతకాసనసభ వీని నామోదించెను. భారతీయులకు వెంటనే ఎట్టి స్వాతంత్ర్య మొసగవలెను, తరువాత క్రమక్రమముగా నెట్టి స్వాతంత్ర్యము నొసగవలెనను విషయము దెలియక ప్రభుత్వమువారు చీకటియందు పులాడ వలెనని చెప్పలేదు. భారతప్రజా ప్రతినిధులును, బ్రిటిషుప్రభుత్వ ప్రతినిధులును కలసి ఒకబల్లనంద మూర్ఖుని, పరస్పరము సంప్రదించుకొని ఆవివరముల నిర్ణయించుకొన వచ్చునని దెలిపితిమి. ఇంతకంటే సర్వజనాంగీకారముగ పద్ధతి సురక్షితుడగుదు. నైసికాఖిలు, నాకాఖిలు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు వెంటనే భారతీయుల పరమొనర్ప జాలరని మేమెరుగుదుము. అటులానర్చుటకు పూర్వము, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు తమ నైసికవాదా బలమును పునర్విర్యాగా మొనర్చుకొన వలసియుండును. అందుచేతనే ఆరెందు కాఖిలను భారతీయులపర మొనర్చుటకు కొంతవ్యతిరేక నొసగితిమి. కాని స్వరాజ్యపక్షమువారు తమ ఆయుధముల నిసర్జించి, తనవద్దకువచ్చి దోగిలాగ్ని సహకార మొనర్చెదమని వాదనామొనర్చి, మితవాదులుగూడ అసాధ్యమని దెలిపిన ద్వంస్వ పరిపాలనను నిర్వహించువరకును తాను రాయలు కవిమను విషయము నేమాత్రమును దలపెట్టనని రీతింగు ప్రభువు నుడిచెను. కాని స్వరాజ్యపక్షము వారి జిత్తులకు లొంగిపోవువారు గారు. వారికి రాయలు కవిమనకర్తలేదు. ఈరాయలు కవిమనులు ఇప్పటికే చాల అధికముగ నున్నవి. వానినికను హెచ్చించుట మంచిపని గాదు. వారికి కావలసినది, సార్వభౌమిని స్వరాజ్య వాదనము. వివరములను రొండుపేటలు సమావేశమున చర్చించుకొనగలము.

నట్టి ఆర్థాటమా?

అఖిలభారత జాతీయోప సంఘమువారు గావించిన నిర్ణయములు, సంపూర్ణముగా భారతజాతీయ మహాసభవారి తీర్మానము ననుసరించియున్నవి. జాతీయోపసంఘములకు ప్రభుత్వము వారిసగు ప్రత్యుత్తర మసంతృప్తి కరముగ నున్నయెడల స్వరాజ్యపక్షమువారు కాసన సభల ప్రహసనమును వీడి వెలుపలికి రావలసినదనియు ప్రజాసామాన్యము నుద్బోధించి ప్రభుత్వముతో తుదివరకు పోరాడుటకు సిద్ధపడవలెననియు జాతీయ మహాసభ కాన్ఫరెన్సునందు నిర్ణయించెను. ఈ తీర్మానము వట్టి బెడరింపు అనియు ఆర్థాటమనియు ప్రభుత్వమువారును తదితరులును అప్పుడు పరిహసించిరి. స్వరాజ్యపక్షము వారియెదుట నేవేవో విచిత్రప్రవృత్తులనుంచి వారిదృష్టి నాకరింపగలనని, అధికార, ప్రతిష్ఠాగర్వాంధకారముగ్గుడగు రీతింగు ప్రభువు దలంచెను. ప్రభుత్వమువారిప్పుడు తమ యవివేకము దెలిసికొని విచారించుచుందురు. రీతింగుప్రభు విప్పటికే చాల భయభ్రాంతుడగుచుండును. కాని అతని పరితాప మెవరికి గావలెను. మనస్థిమిస్వాతంత్ర్య సంగ్రామమును త్వరితముగ సాగింపవలసియున్నది. జాతీయోపసంఘములకు రాజప్రతినిధి యొసగిన ప్రత్యుత్తరము స్పష్టముగా ప్రతిపాదముగనున్నదని జాతీ

యోప సంఘమువారు నిర్ణయించిరి. ఇక కాసనసభల వెలుపల నాందోళన మొనర్చవలసిన సమయమువచ్చినది.

ఇంకను కాసనసభలో నిలచుట ఘోరనేరము

భారతకాసనసభ యందాధిక పత్రమును నిరాకరించిన పిదప వెలుపలికిరావలెనుగాని అంతకు పూర్వమురా రాదని కొందరాజేపించుచున్నారు. కాని జాతీయోపసంఘములు నిరాకరింపబడిన పిదప నొకక్షణమైనను కాసనసభల యందుండుట కవకాశములేదు. తరువాత వారచ్చట నెంతకాలమునలచియున్న అంత ఘోరనేరము నొనర్చిన వారగుదురు. మనము తీర్మానముల భావమును దీసుకొనవలెను గాని పదములపట్టుకొని పెనగులాడ గూడదు. అందుచేతనే స్వరాజ్యపక్షము వారితోముందుగానే కాసనసభనుండి వెడలివచ్చుచున్నారు. భారత కాసనసభనుండి స్వరాజ్యపక్షము వారంద రొక్కొక్కమూడి వెడలివచ్చుట, అత్యద్భుత దృశ్యముగ నుండగలదు.

ఆయాసమున నై రాగ్య ప్రవృత్తితో స్వరాజ్యపక్షము వారిచర్యకు గడగుచున్నారు. ఇతరకాంగ్రెసు అభిమానులును కాంగ్రెసు సభ్యులును గూడ తమకే కిక్కిరిసి ఇందుకు తోడ్పడెదరని ఆశించుచున్నారు. కాసనసభలందున్న ఇతర కాంగ్రెసు సభ్యులుగూడ, నిందులకుతోడ్పడవలయును. అఖిలభారత జాతీయోప సంఘము, స్వరాజ్యపక్షేతరులకు కాసన సభ్యులుగూడ వెలిపకే రావలెనను సవరణ అంగీకరింపకపోవుటను ఎవ్వరును అపార్థ మొనర్చు కొనగూడదు. వారటు లానర్చుటకు కారణములు గలవు. స్వరాజ్య పక్షము వారిక్కరుమాత్రమే, తమంతదాము కాంగ్రెసువారు నిర్ణయించు క్రమ శిక్షణమును శిరసావహించుటకు పూచీనొసగిరి. ఇతరులెవ్వరు నటులపూచీ నొసగి యుండలేదు. అందుచే నితరులను తమయొక్కతరులప్రకారము నడచుకొనవలెనని గోరుటకు తమకెట్టి హక్కును లేదని జాతీయోపసంఘమువారు చెందిరి. అంతయుగాక వారితర సభ్యులు కాసనసభలవద్ద రివాజులనెదిగోరియుండి రనుకొనుదు. ఇతర సభ్యుల కొరకు గౌరవింపని యెడల జాతీయోపసంఘమువారి గౌరవమునకు భంగకరముగనుండును. అకారణముగ నిట్టి యపాయమును కొనితెచ్చుటకు జాతీయోప సంఘ మిష్టపడలేదు. జాతీయోపసంఘమువారుట గోరియుండినను, ఇతరులకదియా గ్రహకారణముగాగలదు. ఇందుచే వారాసవరణను నిరాకరించిరి గాని కేరొక యభిప్రాయముతోగాదు. కాంగ్రెసుపై నభిమానముగలవారు ప్రత్యేకముగ నటుల ఆహ్వానింప నవుసరములే యే వెలుపలికి రావలెను. కాసనసభయందొకను నిలిచియుండు రాదని జాతీయోపసంఘము తీర్మానమొనర్చుటయే వారట్టిచర్య నవలంబించుటకు తగుకారణముగ నుండవలెను.

సంయుక్తజాతీయవాదులు

చెన్నపురి కాసనసభయందు సంయుక్తజాతీయవాదులు కాంగ్రెసు క్రమశిక్షణను సంగీకరించుటకు నిశ్చయించుకొనుట చాల సంతోషదాయకము. జాతీయోపసంఘమువారి యాహ్వానము కొరకు వీరెరుచుచుండునని నమ్ముచున్నాను.

ఇంతవరకు, స్వరాజ్యవాదులకును, బహిష్కారవాదులకును, ఇతరపక్షములవారికిని పరస్పరకలహముతో సరిపాటు నది. కాన్ఫరెన్సు జాతీయమహాసభ స్వరాజ్యపక్షమువారికిని బహిష్కారవాదులకును విభేదముల బోగొట్టి ఏకమొనర్చెను. ఇకమీద దేశమందన్ని పక్షములుగూడ నిట్టియొక్కతతోడనే స్వాతంత్ర్య సంగ్రామమును సాగించుచు రని నమ్ముచున్నాను. ఇట్టివల కొందరు జప్తిను వాదులు నాల్గొకల చందా చెల్లించి కాంగ్రెసుకుండు ప్రవేశించి, కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు ప్రతిపాదముగ పోటీజేయుటకు యత్నించుచున్నట్లు వదంతులు వ్యాపించుచున్నవి. జాతీయ మహాసభ యందెట్టి కులభేదములు లేవు. అది జాతీయసంస్థ శ్రావ్యతేతర పక్షమువారికి సంఖ్యాకులుగా కాంగ్రెసునందు జేరి, కాంగ్రెసు విధానమును మార్చుటకు కుత్సింపనిండు. కాని వారు కాంగ్రెసును ప్రవేశించి రాబోవు ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠను స్వార్థముకొర కుపయోగించు కొనగూడదు.

తిరిగి మహాత్ముని నాయకత్వము

అభ్యర్థుడు ముగించుచు, అచిరకాలములోనే పూర్వపు ఆసహ యోధ్యను కార్యక్రమము గాంధీమహాత్ముని నాయకత్వముక్రింద పునరుజ్జీవింపవలెనని నుడిచిరి. అప్పుడు ప్రత్యేక స్వరాజ్యపక్ష మంతరించును. అచిరకాలములోనే గాంధీ మహాత్ముడు భారతజాతీయ స్వతంత్రవాహినులకు నాయకత్వము వహించి స్వాతంత్ర్య సంగ్రామ రంగమునకు నడిపింపగలడు. స్వరాజ్యపక్షమువారిప్పుడు కాసనసభల వదలుట తమాషాకొరకుగాదు. నిరంకుశాధికారవర్ధమునకు విచారము గలి

గించుటకుగాదు. కాసనసభలలో నిక చేయవలసినదేదియును లేక పోవుటచేతను- స్వరాజ్యపక్షమువారు అత్యధిక సంఖ్యాకులంగ కాసనసభల ప్రవేశించిననే తప్ప ప్రయోజనము లేకపోవుటచేతను వదలివేయుచున్నాము. (విమరుచియును) దేశమును స్వాతంత్ర్య సంగ్రామమునకు సిద్ధమొనర్చుటకు జేయవలసినపనియంతయును, గ్రామములందును, ప్రజలందునుగలదు గాని కాసనసభలలో లేదు. రాబోవుయెన్నికలందు బిక్కాంగ్రెసు అభ్యర్థులనే కాసనసభలకు బంపుడు. కాంగ్రెసు ప్రతినిధు లత్యధిక సంఖ్యాకులుగా కాసనసభలలోనికివెళ్లి తమ స్వపరిపాలనా మరతులను స్పష్టతరముగ దెలిపెదరు. ప్రభుత్వమువారు రెండు కంగీకరించినసరే. లేని యెడల తరువాతి కార్యక్రమము అందరకును దెలిసినదే.

సి. వి. వెంకటరమణ అయ్యంగారు

“అఖిలభారత జాతీయోపసంఘమువారు గావించిన నిర్ణయముల నీసభవారు హృదయపూర్వకముగా నామోదించుచు ఆనిర్ణయముల నాచరణయందు పెట్టుట కవుసరముగు ప్రయత్నములను ప్రచారమును గావించవలసినదని చెన్నరాష్ట్రీయప్రజలను గోరుచున్నారు” అనుతీర్మానమును, చెన్నపురి కాసనసభ్యులరు సి. వి. వెంకటరమణఅయ్యంగారు రుపపాదించుచు, కొంత మంది ఈనిర్ణయములుబట్టి యార్థాటములని తలంచుచుండునని నుడిచెను. ఇది వట్టియార్థాటములైనవి లేక భారతజాతీయొక్క కృత నిశ్చయమైనవి రాబోవు ఎన్నికలయందు ప్రజలే నిర్ణయింపవలెను. క్రొత్త రాజప్రతినిధిగారు మనదేశమునందు దిగునవుడు ఒకజేబునందొక విధముగు నుత్తరువులను మరియొక జేబుయందు మరియొకరకము వుత్తరువులను చెప్పును. ఎన్నికలందు భారతదేశము తననిశ్చయము నెంత బలముగ చెలుపునో జూచి, అప్పటి కనుకూలముగు వుత్తరువులను రాజప్రతినిధిగారు పైకిదీసెదరు. అందుచే ప్రజలొక్క కాంగ్రెసు సభ్యులనే కాసనసభల కెన్నుకొనవలెను. చెన్నపురి కాసనసభయందు సంయుక్త జాతీయ వాదులందరును 15 వ తేదిన కాసనసభనుండి వెడలివచ్చుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. (హర్షధ్వనులు) ఇంతవరకు మా డిప్యూటీ లీడరుగ నున్న సి. ఆర్. రెడ్డిగారు మాత్రము ఇంకను మాలోజేరలేదు. మరియొక రిద్దరు అటు ఇటు నూగులాడుచున్నారు. మొత్తము మీద ఇంతవరకు 30 మంది సభ్యులు కాసన సభనుండి వెడలి పోవుటకు నిర్ణయించుకొనిరి. (హర్షధ్వనులు)

శ్రీ పిల్లలమరి ఆంజనేయులుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు “మద్రాసు మెయిలు” పత్రిక 4 వ తేదీ వ్రాసిన సుపాదకీయ వ్యాసమందు “భారతకాసనసభలోను, స్థానిక కాసనసభయందును స్వరాజ్యవాదులు డాబుజేసి బెడరింపజూతు రనియు, రాబోవు ఎన్నికలందు ప్రజలమనముల నాకరించుట కేదైన సమ్మోహనాస్త్రమును వేయ జూచుచున్నారనియు, కాసనసభలనుండి వెడలిపోవుట నాటకరంగమందు నటించుట వంటిదేగాని, అందువలన గలుగు ఫలితమేమియు లేదని” వ్రాసెనని బల్కిరి. అది నాటకరంగమందలి నటనయో, కాదో, నిర్ణయింపవలసినవారుప్రజలు. ఇందులకుసమాధానముమీహా సములం దిమిడియున్నది. ఈ సమాధాన మొక “మద్రాసు మెయిలు” పత్రికకే గాదు. స్వరాజ్యవాదులు సభను వదలివేసిన ఆ యవకాశమును గైకొనగలమని ఉద్విగ్ధులగు గుటకలువేయు ఇతర పక్షములవారికిని అదియే సమాధానము. స్వరాజ్యవాదులు సభనువీడివచ్చుటకు కారణమేమి? స్వరాజ్యపక్షము శిక్షణ, కట్టుబాటులకు లోనైనపక్షము గావున; తమపక్షమునకును, తమ నాయకులకును, తమ దేశీయులకును విశ్వాసపాత్రులగు నుండుట చేతనే వారు సభలనువీడి రానున్నారు. కావున సభలనువీడి వచ్చుట ప్రదర్శనమాత్రముగాదు. ఇట్లు సభలను వీడుట జాతీయ సందేశమున కనుగుణ్యముగ వర్తించుట. అందును మనము సభలనువీడిన తదితరులును మనల ననుసరింపక తప్పదను దృఢనిశ్చయముతో సభలను వదలుచున్నాము. (హర్షము) కాస స్వరాజ్య వాదులతో బాటు సభలను వీడివచ్చెదమని బల్కిన తదితరపక్షములవారు తమ వాదనామప్రకారమే వర్తించునని నమ్మెదను. మేము కాసనసభలందున్నను, వెలుపలనున్నను ప్రజలయభిప్రయమును, ప్రజల యాదేశము ననుసరించు పనిజేయుచున్నాము. కావున ఈ తీర్మానమును కేవల కరతాశముల మూలముననేగాక ఆనరణవ్యాసా పాలించి రాగల ఎన్నికలందును ఇచ్చే కార్యదీక్షను కలిగియుండవలెను” అని గోరిరి.

ఓ. కందసామిరెడ్డిగారు:—మాట్లాడుచు దేశమందు గొప్ప సంరంభ మారంభము గానున్నదని బల్కిరి. కాంగ్రెసు కమిటి వారి నిర్ణయమును, తదనుసారము కాసనసభలందలి స్వరాజ్య వాదుల ప్రవర్తనయు నీ నాటకమందలి ప్రథమాంకముగ గైకొనవచ్చుననిరి. కడకు ప్రజలెల్లరు ఈనాటకమందు నటకులై

నాటకమును సాంఘికముగ ముగింతురనిరి. భారత కావ్యసభయందు స్వరాజ్యపక్షమువారు గావించుచున్న రానున్న ఎన్నికలకు యుద్ధరంగమును సంసిద్ధము జేయుటవంటిది. ఇయ్యది భారత కావ్యసభనుంచి చేతమునకు ప్రాకగలదు. కడచిన 50 సం॥లనుంచియు భారతదేశముందు రాజకీయాంగీకరణ, స్వాతంత్ర్యోద్యమములు క్రమక్రమాభివృద్ధి నొందుచు నిరంతర పరిపాలనపై ధ్యజమెత్తుచున్నవి. నేడు ఉద్యమబాధ్యత యంతయు ప్రజలపై గలదు. ప్రజలు మాంద్యస్థితిలో నుండగ తమ పలుకుబడిని చలాయించి యిచ్చవచ్చిన తెరంగున ప్రవర్తించువారి కాలముగలిగిచినది, నిరంతర పరిపాలనను మనకుగలసంబంధమేమియో తెలిసికొనవలసినసమయ మాసన్నమైనది. (వినుడు, వినుడు) మాంటెగు గారు సంస్కరణముల పదుదేశముతోడనే, భారతీయులను స్వపరిపాలనా శిక్షణనొసంగు యభిప్రాయముతోడనే యొసంగి రని జెప్పవలెను. కాని అనుభవము తత్ప్రతిహతమైనది. మంత్రులు నిరంతరపరిపాలనను తిప్పటకు మారుగ తామే నిరంతర పరిపాలనకు లోబడిరి. సంస్కరణములకు పూర్వము నిరంతర ప్రభుత్వ మెంతటి శక్తిగలిగి యుండెనో నేటికిని సమధికశక్తిని గలిగియున్నది. దేశీయాశయమునకు ధీల్లియుండు శంఖము పూరింపబడినది. ఇక నీజాతీయాశయస్ఫూర్తి గావింపబడిన సాంఘిక సమస్యలను వానియంతట నవి తృప్తికరముగ పరిష్కరింపబడగలవు. ధీల్లియుండు గావింపబడిన చర్య ప్రభుత్వమునకే గాక ప్రజలకును పరిష్కారము గావింపబడినది. ఆపరీక్షకు మీరు గావించు సమాధానముపై మన భావనకే నిర్ణయింపబడగలదు!! అని బల్లిరి.

జి. వి. వెంకట్రామయ్యగారు:—తీర్మానము ను బలపరచుచు గడచినసంవత్సరాంతముందు స్వరాజ్యవాదులు కావ్యసభలను వీడి రాదలచిరనియు, అప్పటికం పున ఈతరుణము మిక్కిలి సమంజసమనియు బల్లిరి. స్వరాజ్యవాదులు కావ్యసభలను వదిలివేసిరి గావున నికమీనలు దేశమునందు సంచారముగావించి, ప్రజలకు పరిశీతుల దెలియజెప్పి రాగలెన్నికలలో కాంగ్రెసువారిని మాత్రమే ఎన్నుకొనవలెనని బోధించుటవశ్యకర్తవ్యము. స్వరాజ్యపక్షమువారు కావ్యసభలను వీడివచ్చిన సభలలోని కార్యక్రమమున కెట్టివిఘ్నమును లేక అవిచ్ఛిన్నముగ జరుగగలదని కొన్ని ప్రభుత్వపక్షపాతిక లపుడే వ్రాయగడంగినవి. ప్రభుత్వమువారెట్టి అభిప్రాయమునకు లోనైననో రాగల ఎన్నికలలో స్వరాజ్యవాదులే సభలనాక్రమించుకొని నిరంకుశ ప్రభుత్వవిధానమును బాసపరచుటయో, నాశనమొనర్చుటయో గావించి వారిదురభిప్రాయమును దిద్దగలమని నమ్ముచు న్నాను. ఆంగ్లేయుడెన్నటికిని మంచి మాటలతోలాంగవాడుకాదు. పశుబలసంస్థితము గాకపోయినను మానసిక శక్తిచే ఏకీభావముతో స్వరాజ్యసంపాదనార్థమై ప్రభుత్వముతోపాడ సంసిద్ధులమైన ప్రభుత్వము మరుక్షణముననే లొంగగలదు. గాంధీమహాత్ముని ప్రథమకార్యక్రమ మాచరణయందుండుటకు తగిన పరిశీతులుగలుగుచున్నవి. ఇక నాయకులు, ప్రచారకు లెల్లరును గ్రామములనుజని వోలరులను ప్రబోధించి స్వరాజ్యవాదులకు రాగల ఎన్నికలలో విజయము గలుగజేసిన ప్రభుత్వమువారు స్వపరిపాలన మొసంగితిరుదురనిపల్లిరి.

పంతులు అయ్యరు, రత్నసభాపతి మొదలియొక్కగారు ను తమిళభాషయందు మాట్లాడుచు తీర్మానమును బలపరచిన పిదప సభ ముగింపబడెను.

బ్రహ్మరాగెడు స్కూలు:—ఈస్కూలు విద్యార్థులకు ప్రెసిడెన్సీ కాలేజి ప్రఫెసరు డిడేగారు తన తండ్రి శ్రాద్ధము దినముగ నిన్నను ఫలములను మిఠాయి పంచిపెట్టిరి.

జగన్ మోహని
ఇది తలనూనెలకు రాడి. శిరోజములను ఆశ్చర్యముగా పెంచుటయే గాక నిగనిగలాడించి స్త్రీపురుషుల మిక్కిలి ఆనందింపజేయును. తలలో చుండునుపోగొట్టి బుద్ధిబలమును హెచ్చించును. మెదడునకు చల్లదన మిచ్చును, కండ్లకు చలువ చేయును 'మంచి సువాసన' స్నానముచేసినను వాసనపోదు. జలచాక రు 0—12—0 పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకం.

సింహబతా
అమృతమైన వీర్యవృద్ధిని బలమును శక్తిని కలిగించును. ఇందు గొప్పగొప్పజోషధములు శక్తివంతమైన, వీర్యవృద్ధినిచ్చు ఓషధులు చేర్చబడి యొక జమిందారుగారికి తయారుచేయబడినది. సదా యౌవనమును కాపాడును. దాంపత్యగుళిమిచ్చును. ముదిమిని పోగొట్టి, సింహబల మిచ్చును. జల సీసా 0—0—0. అమృతరత్నాకరము 45 బందరుపేషి, మద్రాసు.

బొంబాయి శాసనసభ

ఐ. యం. యస్. ఉద్యోగము

లందు జాతిభేదములను జూపుట

నారిమనుగారు తీర్మానము నువసంహరించుకొనుట బొంబాయి, మార్చి 6:—ఐ. యం. యస్. ఉద్యోగములను రిజర్వు చేయుటగూర్చి ఇండియా దొరతనమువారు పంపిన సర్క్యులరు ప్రతిఘటించుచు కె. యల్ నారిమనుగారు తెచ్చిన తీర్మానము తిరిగి నేడు సభలో చర్చకు వచ్చెను.

తీర్మానముపై మాట్లాడుచు ఆర్థిక పథ్యుడు నారిమనుగారి వైఖరికి ఆశ్చర్యమును దెలిపిరి. కొంతమంది ఆంగ్లేయులు తప్పక సర్వీసులలో అవసరమని సభవారంగీకరించిరి. అట్టివో ఐ. యం. యస్. ఉద్యోగములలో మాత్రమేకాదు. కొంతమంది ఆంగ్లేయు లవసరమని అంగీకరించినప్పుడు లీ కమిషను శిఫారసులను కూడ అంగీకరింపవలసినదే.

జాధవు మంత్రిగారు చర్చయొక్క పూర్తి విషయమై అధికారతరుల అభిప్రాయములను ఇండియాదొరతనమువారికి తెలియజేయుచు నని చెప్పిరి. తన కోరిక అందువల్ల నేనెరవేరునని చెప్పినాం మనుగారు తమ తీర్మానము నువసరించుకొనిరి.

జోసెపు బాప్టిస్టాగారి ఫ్రాన్సే ఎన్నుకొనబడిన బాలు భాయిదేశాయిగారు నేడు ప్రమాణమును గైకొనిరి.

(అ. ప్రె.)

వైద్యసహాయము
బొంబాయి, మార్చి 6:—ఆస్పత్రుల విషయమున ఏర్పాటుచేయబడిన దానిలో తగ్గించుటకై నారిమనుగారు మరియొక తీర్మానమును తేగా పరిపాలనను ఖండించుట కవకాశము చిత్తెను.

మంత్రి జాధవుగారు జవాబు చెప్పినతరువాత తీర్మానము వోటుకుపెట్టబడి ఓడిపోయెను.

వైద్యసహాయము నిమిత్తమై 45 లక్షలు కొరగా అందు 1 రూపాయ తగ్గింపవలెనని ఆర్. సి. సామన్ గారు సహాధిం చిరి. నేటిపు వైద్యమునకు తగిన ప్రోత్సాహము లేదని ఊహదన.

దానికి సంబంధించిన మంత్రిగారు యునానీ ఆయుర్వేదికు పద్ధతులకు ప్రభుత్వమువారు విముఖులుగా లేరని చెప్పిరి. వాటి విషయమై విచారించుటకు ప్రభుత్వమువారికే ఐ. యం. యస్. ఆఫీసరును నియమించుట కుద్దేశించిరి. కాని మదరాసు ప్రభుత్వమువారు నియమించిన కమిటీవారి లోపుననే రిపోర్టును తయారు చేసి యుండుటం బట్టి యు అదియే బొంబాయికి గూడ తగిన సామగ్రిని సమకూర్చుటంబట్టి యు ఆఫీసరును నియమించుట అవసరమని ప్రభుత్వమువారు యుద్దేశ్యమును వదలు కొనిరి. ఆయుర్వేదిక్ యునానీ వైద్యశాలల తరపున గ్రాంటుల కొరకు దరఖాస్తు చేసినయెడల ప్రభుత్వము వారట్టిదరఖాస్తులను మదరాసు లోవలెనే విచారించుటకు సంసిద్ధులైయున్నారు. (అ. ప్రె.)

స్వరాజ్య పక్షము-బెంగాలుసభ

నేస్ గుప్తాగారి స్టేటుమెంటు
కలకత్తా, మార్చి 6:—స్వరాజ్యపక్షమువారు అసెంబ్లీలో నుండియు రాష్ట్రీయ శాసనసభలనుండియు బయటికి రావలెనని ధీర్ఘి స్పెషలు కమిటీవారు తీర్మానించిన ప్రకారము స్వరాజ్య పక్ష నాయకుడైన నేస్ గుప్తాగారు 15 తేదీన బెంగాలుశాసన సభలో ప్రభుత్వము తరపున గ్రాంటుల డిమాండులు చేయబడునప్పుడు తామును అట్లే చేయుదుమని చెప్పిరి. స్వతంత్రజాతీయ వాదులలో చాలమంది అదివరకే రాజీనామా లొసంగియుండుటచే స్వతంత్రజాతీయ పక్షమునది బెంగాలు శాసనసభలో లేదనియు స్వతంత్రజాతీయ వాదులలో పూర్వులు 15 తేదీన తమలోనే చేరుదురనియు చెప్పిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారు 15 తేదీన సభకువెళ్ల నక్కరలేదా, వెళ్లి లేచి రావలెనా యనువిషయము రేపొచ్చునట్లే జరుగుపాక్షిక సభలో నిర్ణయింపబడును. (అ. ప్రె.)

ఆసియావాసుల చట్టము

నెలెక్టు కమిటీ విచారణ

పాడినన్ రాయబారుల సాక్ష్యము

బొంబాయి, మార్చి 6:—హైదరాబాదు రాష్ట్రమునా సాక్ష్యమును వినుటకు బుధవారమునాడు నెలెక్టు కమిటీవారు ప్రారంభించిరని మార్చి 5 తేదీన కేపుటాన్ నుండి సి. యస్. ఆంధ్రాసుగాను తంతి చేయుచున్నాడు. ప్రత్యేక విచారణకర్తగా ఆయనసాక్ష్యము 5 తేదీన తీసికొనబడెను. నిమ్నపాతలుత్థి తోనే విచారణ జరిగినది. ఒకమోస్తరు మంచి అభిప్రాయమే కలిగినది.

రాయబారులు ప్రత్యేకగూడెము తేర్పరచు విషయముందును భారతీయుల నింటికీపంపు విషయందును తమ ముఖ్య నూత్రములను వదలక పట్టుదలతోనే యుండిరి. ఆంధ్రాసుగారిని మొదటినుండియు నుండనిచ్చి తుదిసాక్ష్యముగా మరియొక సాక్ష్యము తీసికొనిరి. మంత్రిగారు ల వారు జాగ్రత్తగా వినుచునేయుండిరి. ఆయన రెండవసారి సాక్ష్యము సోమవారము నాడు జరుగును. కాంగ్రెసువారికి సేమియు నిశ్చయింపలేదు. 14వ తేదీ సభలో నేదో కడపటి తీర్మానమునకు వత్తురు. ఇంతవరకు కొన్ని యభిప్రాయ భేదములు కలవు.

కార్మికపక్షము

శుక్రవారమునాడు రాత్రి కేపు కార్మికపక్షమును కలుసుకొన్నట్లుకూడ ఆంధ్రాసుగారు చెప్పుచున్నారు. వారు చాల ప్రతిహతముగ నున్నారు. వర్తమాన సభ్యమును ఖండించుచు ప్రిటోరీయా విషయ ఒకబాలు వ్రాసెను.

ఎమర్జెన్సీ కాంగ్రెసు మార్చి 14 తేదీన జూహాపెను బర్గలో సమావేశమై బహుళ నెలెక్టు కమిటీముందు సాక్ష్య మియ్యగూడదని అధికారరీత్యా తీర్మానించెదరని ఆంధ్రాసుగారు డెయిలీ మెయిలుకు ప్రత్యేకవార్త నంపుచున్నారు.

ఆంధ్రాసుగారు ఏప్రిలు 17వ తేదీకి బొంబాయికి వచ్చెదరు. (ఫ్రీప్రెస్)

ఔస్వామి శ్రద్ధానందగారు

నూతనపత్రిక

ఆర్. నరేశను, బి. ఎ. 14, పల్లి యప్పనుపేటి సాహు కారుపేటనుండి యిట్లు వాయుచున్నారు:—స్వామి శ్రద్ధానందగారు "లిబరేటరు" అను పేరున ఆంగ్లవార పత్రికను దీర్ఘిలో ఏప్రిలు 1 తేదీనుండి ప్రకటించెదరని తెలుపగోరిరి. పత్రికోద్దేశము విధానము మున్నగువివరములు త్వరలో ప్రకటించబడును. ఇతర సమాచారము తెలియగోరువారు నాకు వ్రాసిన బడయగలరు.

ప్రకటన

ఇండియన్ డ్రామటిక్ కంపెనీ-బందరు

బెజవాడ మైలవరం హాలులో

11-3-26 గురువారం

హరిశ్చంద్ర

జి. వి. సుబ్బారావుగారు హరిశ్చంద్రభూమికను ధరింతురు. మానేజరు.

గాంధీమహాత్ముని నీతిమంజరి

పల్లెటూరు గ్రంథమండలి

నిడదవోలు 2671

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా సాలీనా చందూరు 2 ల మూత్రమే. సాలనుకు రమారమి 1200 పేజీలు. డిప్యు 1/16 సైజున 2 నెలల కొకటుక్కు ప్రచురించి తపాలాఖర్చులు సేమే భరించి పంపుదుము. ప్రజా సామ్యములో మత, సాంఘిక, రాజకీయ, ఆర్థిక, నైతిక భావప్రచారము పెంపొందించు నుద్దేశ్యము. ముదిగంటి జగన్న శాస్త్రి బి. ఎ. శనివారపు సుబ్బారావు సంపాదకులు.

తాడిపత్రి మునిసిపల్ డివిజన్ పాఠశాల

తాడిపత్రిలో మునిసిపల్ మధ్యమ పాఠశాల ఉన్నత పాఠశాలగా మార్చబడినది. ఈ పాఠశాల 4 వ ఫారము కూడ తెరువబడినది. రాబోవు సంవత్సరములకు 5 వ, 6 వ ఫారములను తెరువటము కూడ గవర్నమెంటువారు ఈ తర్రవిచ్చియున్నారు. 7-6-26 తేదీనుండి 5వ ఫారము కూడ తెరువబడినది. అబ్రాహ్మణ విద్యార్థులకు భోజనవసతులు కూడ యేర్పాటు చేయబడినవి. ప్రస్తుతము భోజనశాలయందు బ్రాహ్మణ విద్యార్థులు లేరు. వారి సంఖ్య హెచ్చినపుడు బ్రాహ్మణ వంట ఆయనకూడ ఏర్పాటు చేయబడును. భోజనమున కగు వ్యయమును త్రయే విద్యార్థులనుండి వసూలుచేయబడును. వంట వాని వేతనము, యింటివాడుగ, పనికత్తె జీతము మొదలగునవి అందులో చేర్చక మునిసిపాలిటీవారిచే భరించబడును. తాడిపత్రి మంచి వ్యాపారస్థలము. అనుకూల వాతావరణము, మంచినీటి వనరి మొదలగు అనుకూలమైన వసతులు బడికిపోవు విద్యార్థులకు గలవు. ఇచ్చటనుండునది, విద్యార్థులు విశ్రాంతిమునకు చాలాతగినది. పాఠశాలయందున్న ఉద్యోగములు, విచారణకర్తలు విద్యార్థులకు కావలసినంత వసతిని కలుగజేయుట యందు ఎక్కువ శ్రద్ధ పుచ్చుకొనెదరు. వీర విద్యార్థులకు కూడ కావలసినంత సహాయ మొనర్చెదరు.

2703

ఎస్. ఏ. కొండప్ప

చేర్యక్, మునిసిపల్ కాన్సిల్, తాడిపత్రి.

2716

వేలము అనుకము

అమ్మకము తేదీలు 15-3-26;

16-3-26; అందు 17-3-26

బళ్ళారిలోనున్న అల్లంబనప్పగారి ఎన్నేటు బ్ర స్టీల ఉత్తరపు ననునరించి ఈ దిగువ తెలిపినవారి ఈ క్రింద తెలుపబడిన బళ్ళారిలోనున్న అల్లం బనప్పగారి జిన్నింగు ప్రెస్సింగు ఫ్యాక్టరీలు బహిరంగ వేలమునందు విక్రయించబడును.

(1) 10 ప్లాట్సు డబుల్ రోల్డ్ జిన్నులు హోటంటో హైడ్రోపెన్స్లోను, మొదటి రెండవమాన్ (రాడు గిల కలతోను (ఫ్లోలోలోను), 18 అడుగుల కార్నిఫు బాయిలరు తోను గల కాటన్ జిన్నింగు ప్లాంట్లు ఒకటి.

(2) ఒక బ్రెక్టన్ను పేటెంటు హాఫ్ ప్రెస్సు 400 పా నులను వట్టులకు 2 పెట్రెలోను, నాస్టిక్సు చిల్స్సు ఫీనిషర్ రెండు 21" అంగుళముల యంత్రములు, ఒక్కొక్కటికి 14 గీరలు గలవి.

(3) రెండు 16 బి. హెచ్. పిహెచ్. బి. ఆయిల్ ఎం జినులు 4 పిండి మరలతోను, ఒక రైసు మల్లరుతోను, 2 డికార్టింగులతోను గలవి. ఇవన్నియు ప్రహరిగోడగల 10 1/2 ఏకరాల పట్టా భూమియందును గట్టికట్టడములందుగలవు. సడ రు కట్టడము ఊరికి మధ్యభాగమునందున్నది.

రహస్యముగా వ్రాయబడు పేడరును కూడ 16-3-26 తేదీలోపున ఈదిగువ విలాసమునకు చేరునట్లు పంపుకొనవలెను.

వి. వెంకటసుబ్బారావు

2-3-26.

పక్కిలు, బళ్ళారి.

అజీర్ము, అందుచే గలుగు

నరముల బలహీనత మొదలగు వాటికి అమోఘమైన నివారిణి

ఆయుర్వేద ఔషధమునందు గుణముగలదను విషయము, నాస్యవిషయమునందే పరిశీలించబడి, కలిగిన జనుప్రదమైన ఫలితమునుండి, నాకు నమ్మిక కలిగినది. కొన్ని కారణములచే నేను ఆజీర్ము, అందుచే గలిగిన నరముల బలహీనతచే బాధ పడుచుంటిని. ప్రస్తుతము మద్రాసు, కేన్ ఫోములో, అల్పరై లాడ్జియందు కాపురమున్న పండిత స్వామి శ్రీనివాసఆయ్యంగారివద్ద చికిత్స ప్రారంభించితిని. స్వల్పకాలమునందే (అనగా 28 దినాలలోనే) వారు నాకు కలిగించిన గుణము అమోఘ ముగానున్నది.

2117

ఆస్పారస్ గృహము } ఎస్. కె. కృష్ణయ్యచేంద్ర
రాయపేట, మద్రాసు } కుమారరాజు
26-2-26 } ఆఫ్ వెంకటగిరి.

చెన్నపురి బజారుధరలు

1926-వ సం॥ మార్చి 9-వ తేదీ మంగళవారము

1. ధాన్యములు

దనియాలు బా 1-8 ర 85 0 0 మొదలు 46 0 0 వరకు

విద్యుత్తులు			
మొదలు తెగారీని	,,	వ 48 గలది	11 8 0 18 0 0
నెల్లూరిని	,,	డిటా	14 0 0 15 0 0
డిల్లి	,,	డిటా	15 0 0 16 0 0
రాసులు	రా. 164 బస్తా 1-8	,,	8 12 0 9 0 0
జువ్వలు	,,	,,	20 0 0 24 0 0

2. ధాన్యము వస్తువులు

కందులు	బస్తా 1-8 ర 205	,,	12 8 0 18 0 0
నెనగలు	,,	డిటా	12 8 0 18 9 0
నెనలు	,,	డిటా	14 0 0 15 0 0
నినుములు	,,	డిటా	17 0 0 18 0 0
ఉలవలు	,,	ర 164	8 8 0 9 0 0

3. నూనెవస్తువులు

శువ్వలనూనె బా 1-8	,,	150 0 0 152 0 0
నెయ్యి మ 1-8	,,	14 0 0 25 0 0
కొండాపురంబేరు నెనగవస్తూబా 1-8	,,	58 0 0 59 0 0
ఇతరప్రదేశము	,,	54 0 0 56 0 0
బేరు నెనగనూనెగానూనెబా 1-8	ర 119 మి. గానూనె	115 0 0
అనుదము బా 1-8	,,	97-0-0 98-0-0

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాయవసువు బా 1-8	,,	75 0 0 80 0 0
కూరకసువు	,,	40 0 0 42 0 0
మిరకకాయలు(గుంటూరిని)బా 1-8	,,	105 0 0 115 0 0
గుంటూరుపాడకట్టు నీలిమందు ముసుగు 1-8	ర	45,55
కాళహ నీపాడకట్టు	,,	50,50
రెల్లెము బా 1-8	ర	40 0 0 60 0 0
చింతకందు బా 1-8	,,	85 0 0 70 0 0

ఇనుము.

వట్టారకం బా 1-8	,,	80 0 0 44 0 0
చదరం	,,	38 0 0 34 0 0
రవుండు	,,	33 0 0 34 0 0

6. లోహములు

వండి 100 కులంకు	,,	69 0 0 71 0 0
అంగారము, తులము 1-8	,,	21 4 0 21 8 0
నవరము 1-8	,,	12 5 3
ఇత్తడి బా 1-8	,,	258 0 0 262 0 0
రాగి డిటా	,,	278 0 0 275 0 0
అస్కాచక్రైర 226 బా 1 గలది	,,	32 15 0 33 4 0

7. దూది

బోంబావెట్టుబారన 1-8	ర	800 0 0
వల్నాడు దూది	,,	215 0 0

8. నూలు

మధుర నెం 12 1/2 పెట్టె	1-8	,,	4 8 0
పుల్లూరు యెనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె	1-8	,,	6 0 0
నూళయెనుగ నెం 20		,,	8 4 0
నెం 20 తెన్ని సింహం	యూటె	,,	8 12 0
నెం 22	,,	,,	8 14 0
నెం 12 1/2 తెన్ని పర్కాడు		,,	7 0 0
నెం 14 1/2	,,	,,	7 8 0
నెం 12 1/2 అత్తెన్న		,,	6 6 0
నెం 12 1/2 పాండిచేరి		,,	6 14 0
నెం 14 1/2	,,	,,	7 2 0
నెం 12 1/2 క్విలక్ కృష్ణ		,,	6 0 0
నెం 14 1/2	,,	,,	6 4 0
నెం 10 1/2 కోయంబుత్తూరు		,,	6 2 0
నెం 12 1/2	,,	,,	6 12 0
నెం 14 1/2	,,	,,	6 14 0
నెం 12 1/2 గోక		,,	6 7 0
నెం 20 గోక		,,	7 12 0

మిషిన్ వగైరాల ఏం

బాగా పనిచేయు లేతులు, డ్రిల్లింగ్, ప్లాటింగ్, పేపింగ్, రోలింగ్, సూయింగ్, మిల్లింగ్, రేకులు, టీ ఐరన్, అంగిల్ ఐరన్, మొదలైనవి వంచు మిషిన్లున్ను, మోటారు యంజినుతో నడుచు 20 అడుగుల పొడవుగల పడవలున్ను యింకా అనేక యంజినిరింగు, మిల్ స్టోర్ వగైరా సామానులున్ను 1926 సం॥ మార్చి నెల 12, 13 తేదీలలో 9 గంటల మొదలు 12 గంటలవరకు మదరాసు రాయపురం మాస్పీ అందు కంపెనివారి వర్క్-షాపులో మేము యేలం చేయుచున్నాము. క్యాటలాగు కోరువారికి పంపబడును.

గ్యాలి అందుకో,

గవర్నమెంటు అందు యంజినిరింగ్ ఆక్షన్యర్లు, 164, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

కంపోజిటర్లు కావలయును

తెలుగు, యింగ్లీషు తెలిసిన కంపోజిటర్లు 4 గురు వెంటనే కావలయును. రాదలచువారు, వివరములకోరకు యాదిగువ చిరునామాకు వ్రాయుడు.

ఇట్లు

తెలుగు పత్రికప్రెస్,

(2696)

77-38 వ వీధి, రంగూన్.

శ్రీ అల్లూరి సీతారామరాజు

ప్రశంస

భమిడిపాటి సత్యనారాయణగారిచే రచించబడినది.

ఆంగ్ల దినపత్రిక "హిందు" విమర్శన మిట్లు చేసినది:—

"గ్రంథకర్త యీపుస్తకమును ఆంధ్రదేశమునకు రాబిక్ హుడ్ (Robin Hood) వంటి యపహాయకూరుని పేరట శాస్త్రమర్మముగా నిచ్చినాడు. ఆతని జాతకచక్రముకూడ నున్నది. ఒకయుద్ధోగిదురాగములచే పితూరి యెట్లు రేగిననీ; బ్రాధతులపాలిట నిలిచి పనిచేయుటకు రాజెట్లు సంసిద్ధుడయ్యెనో; తన విత్రేకత్వచేతను, ప్రతేష్ట దేశభక్తిచేతను, నిప్పు, పాత న్యాయబుద్ధిచేతను ప్రజలతని కెట్లునుర క్షురైకో; ఇంగ్లీషు పుష్పజ్జీలసాగారముల నాత కెట్లుసంపాదించెనో; ప్రభుత్వ మాతనిపై నెట్లు చేయవేయగలిగెనో; యాతనిపితూరికై యాతనిప్రాణము తెట్లుపుచ్చుకొనినో యంతయు మనకు చూపబడినది. నిజమైన సీతారామరాజు నింకను ప్రభుత్వము పట్టుకొనవలసియున్నదనియు, వారు పట్టుకొని యక్కడి యొకయుద్ధోగిచే అనవాలు పట్టింపబడినవాడు తన ప్రియనేనానాయకునికొత్త మనఃపూర్వకముగా తనప్రాణముల నిచ్చివైచిన సురియొకడనియు; నాయకుడు మరియు బాగుగా తయారగుటకై తపస్సుచేయుటకై యేగి సమయము వేచియున్నాడనియు గ్రంథకర్త వాదించుచున్నాడు." (శనివారము 7 వ నవంబరు 1925).

పుస్తకమువల ఆర్థరూపాయ; పోస్టేజీ ప్రత్యేకము. వి. పి. గా 11 అణాలకు పంపబడును.

కావలసినవారు క్రిందిచిరునామాకు వ్రాయవలెను.

భమిడిపాటి సత్యనారాయణ, 2605 ఇన్నీసుపేట, రాజమహేంద్రవరము.

శ్రీశృంగార కాదంబరి

2599 (పద్యకావ్యము 3500 పద్యములు)

సంస్కృత కాదంబరికి సరియైన యాంధ్రీకరణము.

పూర్వోత్తర భాగ సహితము.

బళ్లారి మునిసిపల్ హైస్కూలు ప్రధానాంధ్రోపాధ్యాయులగు బ్రహ్మశ్రీ - చింతలపల్లి నరసింహశాస్త్రిల వారిచే రచించబడి అద్భుత కథాసంవిధాన వర్ణనాసమేతము శృంగారరసభరితమునై యున్నదన్నది. వెల పూర్తి కాలికోవైండు రూ. 3-0-0 షము క్యాలికో... రూ. 2-8-0

వావిళ్ల రామస్వామిశాస్త్రిలు అందు విన్న,

292, ఎస్టేషను మదరాసు, లేక

ఆంధ్రపత్రికా ఆఫీసు 7 తంబు శెట్టిపేడి, మద్రాసు

అమృతాంజనము

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

బుల్ బుల్ ఆటో మాటికు స్ప్రే అత్తరు

క్రాంతగా జర్మనీవారిచే కనిపెట్టబడనది

వివాహము యితర
వేడుక సమయములందు వా
డుటకు యంతమంచి నవీన
అత్తరు ఇదివర కెప్పుడు

ఉండి యుండ లేదు.
పై భాగమునం దున్న
మొర మాత్రమే తీసినచే
మంచి సువాసన గల

అత్తరు పెడలును, బుడిని నిలుపుగానుంచిన బయటికిరావడము ఆగును. పరిష్కారమై ఒకబుడికి అర్ధరూపాయి తెప్పించుకొనుడు. తరువాత మీరు మీ స్నేహితులను డజనులకు సంతోషముతో అర్పించుటకు బుడి 1-కి ధర రు 1-4-0 తపాలఖర్చు ప్రత్యేకం.

BAIJNATH MOTHILAL & Co.,
168, China Bazar Road, P. Box No. 163 Madras

నాలుగుభాషలనిఘంటువు

ఇందు సుమారు (5000) అయిదువేల తెలుగుమాటలు అకారాదిగా వ్రాసి వానికెదురుగా హిందుస్తాని, ఇంగ్లీషు, అరబీ పదములు చేర్చబడినవి; ఏపదము కావలసినను వెంటనే గ్రహింపవచ్చును. ఇదివరలో ఇట్టి గ్రంథము వెలువడి యుండలేదు. ఇది చదివినచో గురువహోయ్య మక్కరలేకుండ ప్రభావము మాటలాడు శక్తి కలుగును. ఇది స్కూలుమాస్టర్లకు, విద్యార్థులకు, లాయర్లకు, గుమాస్తాలకు, వర్తకులకు, ప్రయాణికులకు, పండితులకు, పామరులకు సమస్త జనులకు, మిక్కిలి యుపయోగించును. వెల రి అణాలు మాత్రమేగాని 800 రూపాయలకు వింపిన సహాయ మొనరింపగలదని నిరాఘాటముగఁ జెప్పవచ్చును.

వేశ్యాసహవాసఫలితము

(పద్యకావ్యము) వెల 4 అణాలు

ఇది బెంగళూరులో జరిగినకథ. ఒక లుబ్ధుడత్యంత లాభమున నమితమై తమఁగూడఁ బెట్టుటయు నాతని కుమారుఁడు వేశ్యాలోలుఁడై తద్వత్తమంతయు వేశ్యకర్పించి తుదకు దానిచే పెదలగొట్టఁబడి యడవుల పాలైపోవుటయు, మిక్కిలి చక్కవ్రాయబడినది. లుబ్ధునినము, వేశ్యామాత్యవర్ణనము జదువుచో నవ్వు పుట్టకమానదు. ఇందలి నీతిశృంగార పద్యములు చదివి తీరవలయును. ఇది చదువ మొదలిడుచో పూర్తియగుపలకు విడువ బుద్ధిపొడమదు.

చిరునామా:— దాసరి లక్ష్మణస్వామి పితాపురం, (గోదావరిజిల్లా)

1827

గాంధీ జ్యోతిష్కర్ములు 2598

జననకాలవివరము లేక ప్రశ్నవ్రాయకాలమైనను తెలుపవలెను. భవిష్యత్తును గురించిన రి ప్రశ్నలకు రు 1-0-0 పై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0 సం॥ ఫలము మాసవారిగ వ్రాయ 2-0-0 అంధప్రతిక: ఈ జ్యోతిష్కర్ముల పాండిత్యమును మనఃపూర్వకముగ వినుతింపుచున్నాము.

అంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము,
తిరుత్తణి-చిత్తూరుజిల్లా.

మదనకామేశ్వరిలేహ్యము

బలహీనుల సంజీవి, మేహము, నిక్కాక, నిస్సక్తుల శుక్ల నవ్వు, అతిమాత్రము మె॥ వాటిని హరించి బలమును, పీర్వ వృద్ధిని, సంసార సౌఖ్యమును, సంతానప్రాప్తిని గలిగించును, 2 డబ్బీలు చాలును. 3351 (4) 20 తు. డబ్బీ రు 1-4-0 వి. పి. 0-6-0. పి. డి. పి. అందు కో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిచేపి. (నెల్లూరు)

సుందరి తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ 0-8-0 ఒక డబ్బీతైలము విడువక రాచిన ముఖమున ఏర్పడు మొటివలు మచ్చలు మానును. ముఖము కాంతిబారి, నున్నగా అద్భుతము వలె ప్రకాశించును. చర్మము మృదుత్వము కలిగి నాజాకు తేరును. ఈతైలము మంచి సువాసన దలిగి మిగడవలె నుండును. అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు

ప్రాచీనవైద్యగ్రంథములు

శరభరాజీయము
బసవరాజీయమువంటి వైద్యగ్రంథము. శరభరాజుప్రణీతము. సులభతైలినీ మంచియోగములు కలవు. సగము ధరకు అమ్ముచున్నాము. వెల 0-8-0.
కూటముద్గరము
మాధవపండిత రచితమైన వైద్యగ్రంథము. తె/గు టీకతో వెల 0-4-0.
చారుచర్య
భోజరాజకృతచారుచర్యకు తెలుగుసంగ్రహము. తిక్కన కాలమునాటిది. ఆరోగ్యవిధులను చెలుపును. వెల 0-4-0.
మేనేజరు, అర్ధరసాయనశాల, ముక్తాక్షి, కృష్ణాజిల్లా. 1204

మంచిపనితరము!

సకాలమునకు నగలు తయారుచేసి యిచ్చుట సరసమయిన మజ్జారి

వారి స్వలాభముకొరకే ప్రతియొకరున్ను. దీనిని గమనింపవలయును అన్ని విధములయిన బంగారుసామానులు. గాజులు, గొలుసులు, కాసులపేర, పద్మాణములు, నాగవత్తులు, పుంగరములు వగైరా వగలున్ను చెంబులు, లోటాలు, కప్పులు, పెండిసామానులు, కుంకుమభరిణి మొదలు నీళ్లుపోసుకొనే పెద్దఅండాలవర్కు సకలవిధమైన సామానులు ప్రస్తుత నాగరికతనుబట్టి అందముగాను శుభ్రముగాను తయారుచేసి యివ్వబడును.

యిదిగాక జర్మనీశిల్పరు, పిత్తలి కప్పులు, సాసర్లు, పూనాగిన్నెలు వగైరాలు విద్యుచ్ఛక్తిచే నడుపబడు యంత్రములచే తయారు చేయబడును.

శ్రీలక్ష్మీవర్కు

తంబిలాసం. } పొప్రంటురు, మే. సత్యనారాయణాచారి,
"సత్యవర్కు" } వెం. 2/19 కోపు వెంకటాచలయ్యరు వీధి, మద్రాసు.